SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-86-15

Druk nr 3860

Warszawa, 7 września 2015 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA z projektami aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z poważaniem

(-) Ewa Kopacz

Projekt

U S T A W A

z dnia

o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA[1)]

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązań wynikających z Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie (Dz. U. z 2015 r. poz. …), zwanych dalej „Umową FATCA", w tym:

1) obowiązki raportujących polskich instytucji finansowych w zakresie identyfikowania amerykańskich rachunków raportowanych i przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych;
2) tryb weryfikacji wypełniania przez raportujące polskie instytucje finansowe obowiązków w zakresie identyfikowania rachunków;
3) obowiązki organu właściwego w zakresie wymiany informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych.

Art. 2. Ilekroć w niniejszej ustawie mowa jest o Stanach Zjednoczonych, właściwej władzy, polskiej instytucji finansowej, raportującej polskiej instytucji finansowej, wyłączonej instytucji finansowej, rachunku finansowym, amerykańskim rachunku raportowanym, posiadaczu rachunku oraz amerykańskim NIP, pojęcia te należy rozumieć w znaczeniu zdefiniowanym w art. 1 ust. 1 Umowy FATCA.

Art. 3. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych jest organem właściwym w sprawach dotyczących informacji w dziedzinie opodatkowania, o których mowa

---

[1)] Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy oraz ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

w Umowie FATCA, w tym również do kontroli, o której mowa w art. 8, i w tym zakresie przysługują mu uprawnienia organu podatkowego.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w celu zapewnienia prawidłowej realizacji spraw, o których mowa ust. 1, a także usprawnienia obsługi podmiotów obowiązanych do przekazywania informacji, może, w drodze rozporządzenia, upoważnić podległe organy do wykonywania w jego imieniu czynności związanych z:

1) otrzymywaniem informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a Umowy FATCA,
2) automatyczną wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania, o której mowa w Umowie FATCA,
3) udostępnianiem informacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b Umowy FATCA,
4) wyjaśnianiem uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 Umowy FATCA

– określając szczegółowy zakres upoważnienia oraz terytorialny zasięg działania upoważnionych organów.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może upoważnić, w drodze rozporządzenia, podległy organ do przeprowadzania w imieniu tego ministra kontroli, o której mowa w art. 8, określając zakres upoważnienia oraz mając na uwadze zapewnienie jej sprawnego wykonywania.

Art. 4. W zakresie uregulowanym niniejszą ustawą, do załatwiania spraw przez funkcjonariuszy celnych lub pracowników jednostek organizacyjnych kierowanych przez organy, o których mowa w art. 3, stosuje się odpowiednio przepis art. 143 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.[2)]).

Rozdział 2

Obowiązki raportujących polskich instytucji finansowych

Art. 5. 1. Raportujące polskie instytucje finansowe są obowiązane do:

1) identyfikowania amerykańskich rachunków raportowanych oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe;

[2)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978 i 1197.

2) pozyskiwania i przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub organowi upoważnionemu stosownie do art. 3 ust. 2:
   a) informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a Umowy FATCA, albo
   b) informacji o niewystąpieniu w odniesieniu do jakiegokolwiek prowadzonego rachunku finansowego okoliczności skutkujących powstaniem obowiązku, o którym mowa w lit. a.

2. Na potrzeby identyfikacji amerykańskich rachunków raportowanych oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe, raportujące polskie instytucje finansowe stosują, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie ust. 9, procedury sprawdzające określone w załączniku I do Umowy FATCA, przewidziane dla kategorii rachunków opisanych w tym załączniku, oraz żądają przedstawienia wskazanych w nim oświadczeń, wyjaśnień i dokumentów.

3. Jeżeli zgodnie z procedurami sprawdzającymi, o których mowa w ust. 2, polska instytucja finansowa jest obowiązana do uzyskania oświadczenia posiadacza rachunku w związku z otwarciem rachunku finansowego, czyni to w trakcie procedur związanych z otwarciem takiego rachunku.

4. Wszelkie oświadczenia i wyjaśnienia wymagane na podstawie procedur sprawdzających, o których mowa w ust. 2, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Oświadczenia i wyjaśnienia zawierają klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia (wyjaśnienia).”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

5. Raportująca polska instytucja finansowa, która pośredniczy w wypłacie na rzecz wyłączonych instytucji finansowych płatności podlegającej amerykańskiemu podatkowi, określonej w art. 1 ust. 1 lit. ii Umowy FATCA, na wniosek podmiotu, od którego otrzymuje taką płatność, informuje ten podmiot o jej tytule, kwocie oraz danych umożliwiających identyfikację posiadacza rachunku, na który dokonywana jest płatność, a także o nazwie i miejscu siedziby tych wyłączonych instytucji finansowych.

6. Raportująca polska instytucja finansowa jest obowiązana do uzyskania Globalnego Numeru Identyfikującego Pośrednika, o którym mowa w pkt 3 Uzgodnień Końcowych towarzyszących Umowie FATCA, przed pierwszym przekazaniem informacji, o których

mowa w ust. 1 pkt 2, poprzez rejestrację w Urzędzie Skarbowym Stanów Zjednoczonych, oraz do jego wskazywania w informacjach przekazywanych zgodnie z ust. 1 pkt 2 lit. a.

7. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są sporządzane za rok kalendarzowy i przekazywane w formie dokumentu elektronicznego w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego.

8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza zawierającego informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2, mając na uwadze zapewnienie jego poprawnego wypełnienia, sprawnego przekazywania i przetwarzania informacji, wymogi dotyczące ich przekazywania przewidziane w Umowie FATCA, a także ustalenia:

1) wynikające z dwustronnego porozumienia, jeżeli zostało zawarte, lub
2) dokonane w ramach procedury wzajemnego porozumiewania się

– w zakresie określonym w art. 3 ust. 6 Umowy FATCA.

9. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki stosowania procedur sprawdzających określonych w załączniku I do Umowy FATCA, stosowanych na potrzeby identyfikacji opisanych w nim kategorii rachunków, oraz przypadki, w których możliwy jest wybór określonych sposobów postępowania stosownie do postanowień tego załącznika, mając na względzie warunki i możliwości przewidziane w tym zakresie w Umowie FATCA, a także specyfikę działalności raportujących polskich instytucji finansowych.

10. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, procedury i sposoby postępowania w sprawach określonych w art. 3 ust. 6 Umowy FATCA, będące wynikiem ustaleń:

1) dwustronnego porozumienia, jeżeli zostało zawarte, lub
2) dokonanych w ramach procedury wzajemnego porozumiewania się

– kierując się potrzebą usprawnienia wykonywania postanowień tej Umowy.

Art. 6. 1. Raportujące polskie instytucje finansowe mogą skorygować informację przekazaną stosownie do art. 5 ust. 1 pkt 2.

2. Uprawnienie do skorygowania informacji, o którym mowa w ust. 1:

1) ulega zawieszeniu na czas trwania kontroli amerykańskich rachunków raportowanych – w zakresie objętym tą kontrolą;
2) przysługuje nadal po zakończeniu kontroli amerykańskich rachunków raportowanych.

3. Skorygowanie informacji w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, nie wywołuje skutków prawnych.

Rozdział 3

Weryfikacja wypełniania obowiązków przez raportujące polskie instytucje finansowe

Art. 7. 1. W przypadku wystąpienia uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 Umowy FATCA, raportujące polskie instytucje finansowe, na pisemne żądanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub organu upoważnionego na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 4, są obowiązane do udzielenia informacji niezbędnych do wyjaśnienia takich uchybień lub pomyłek.

2. W żądaniu, o którym mowa w ust. 1, określa się zakres wymaganych informacji oraz termin ich przekazania nie krótszy niż 14 dni od dnia otrzymania żądania.

3. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, oznacza się klauzulą: „Tajemnica skarbowa”, a jego przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone”.

Art. 8. 1. W przypadku przekazania przez właściwą władzę Stanów Zjednoczonych zawiadomienia o istotnym nieprzestrzeganiu obowiązków, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a Umowy FATCA, minister właściwy do spraw finansów publicznych lub organ upoważniony na podstawie art. 3 ust. 3, zwani dalej „kontrolującym”, przeprowadzają kontrolę wykonywania przez raportującą polską instytucję finansową, zwaną dalej „kontrolowanym”, obowiązków związanych z informowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych, zwaną dalej „kontrolą amerykańskich rachunków raportowanych”, w celu weryfikacji informacji przedstawionych w tym zawiadomieniu.

2. Kontrola amerykańskich rachunków raportowanych jest podejmowana niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1.

3. Wraz z zawiadomieniem o zamiarze wszczęcia kontroli amerykańskich rachunków raportowanych kontrolujący informuje kontrolowanego o zakresie nieprawidłowości wskazanych w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1.

4. Kontrola amerykańskich rachunków raportowanych powinna zostać zakończona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 7 miesięcy od dnia jej wszczęcia.

5. W toku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych kontrolujący jest uprawniony w szczególności do żądania udostępniania akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów związanych z przedmiotem kontroli oraz do sporządzania z nich odpisów, kopii,

wyciągów, notatek, wydruków i udokumentowanego pobierania danych w formie elektronicznej, w tym objętych tajemnicą, z wyłączeniem dokumentów i materiałów zawierających informacje niejawne.

6. Żądania, o których mowa w ust. 5, oznacza się klauzulą: „Tajemnica skarbowa”, a ich przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone”.

7. Występując z żądaniem, o którym mowa w ust. 5, kontrolujący jest obowiązany zwracać szczególną uwagę na zasadę wzajemnego zaufania między instytucjami finansowymi a ich klientami.

8. Z czynności kontrolnych sporządza się protokół kontroli. Kontrolowany, który nie zgadza się z ustaleniami protokołu, może w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia przedstawić kontrolującemu zastrzeżenia lub wyjaśnienia, wskazując równocześnie stosowne dowody.

9. Kontrolujący jest obowiązany rozpatrzyć zastrzeżenia, o których mowa w ust. 8, i w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania zawiadomić kontrolowanego o sposobie ich załatwienia, wskazując w szczególności, które zastrzeżenia nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym.

10. W przypadku niezłożenia zastrzeżeń lub wyjaśnień w terminie określonym w ust. 8 przyjmuje się, że kontrolowany nie kwestionuje ustaleń kontroli.

11. Kontrola amerykańskich rachunków raportowanych kończy się wynikiem kontroli w dniu jego doręczenia. Wynik kontroli sporządza się na podstawie protokołu kontroli, zastrzeżeń lub wyjaśnień oraz zawiadomienia o sposobie ich załatwienia.

12. Wynik kontroli zawiera:

1) oznaczenie kontrolującego;
2) oznaczenie kontrolowanego;
3) datę wydania;
4) powołanie podstawy prawnej;
5) opis przebiegu kontroli;
6) końcowe ustalenia i wnioski zawierające informację o stwierdzeniu nieprawidłowości albo o ich braku;
7) wskazanie terminu usunięcia nieprawidłowości, jeżeli zostały stwierdzone;
8) informację o możliwych skutkach określonych w art. 5 ust. 2 lit. b Umowy FATCA – w przypadku nieusunięcia stwierdzonych nieprawidłowości;

9) podpis osoby upoważnionej, z podaniem jej imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego, a jeżeli wynik kontroli został wydany w formie dokumentu elektronicznego – bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

13. Termin, o którym mowa w ust. 12 pkt 7, nie może być krótszy niż 1 miesiąc i dłuższy niż 6 miesięcy, licząc od dnia doręczenia wyniku kontroli.

14. Kontrolowany jest obowiązany poinformować kontrolującego o sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich nieusunięcia, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia upływu terminu wyznaczonego na ich usunięcie.

15. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1–14 do kontroli amerykańskich rachunków raportowanych stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 1, z wyłączeniem art. 127 i art. 128, przepisy art. 135–138, art. 139 § 4, art. 140–142 oraz rozdziałów 2, 5, 6, 9–11, 14, 16, 22 i 23 działu IV, a także art. 281a, art. 282b, art. 283, art. 284, art. 284b–286, art. 287, art. 289–290 i art. 291c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, a także przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 290a tej ustawy.

Art. 9. Kontrolujący będący organem upoważnionym, o którym mowa w art. 3 ust. 3, przekazuje wynik kontroli amerykańskich rachunków raportowanych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia upływu 14-dniowego terminu, o którym mowa w art. 8 ust. 14. Do wyniku kontroli dołącza się protokół kontroli amerykańskich rachunków raportowanych, a także złożone zastrzeżenia i wyjaśnienia, zawiadomienie o sposobie ich załatwienia oraz informację o sposobie usunięcia przez kontrolowanego stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich nieusunięcia.

Art. 10. 1. W odpowiedzi na zawiadomienie o istotnym nieprzestrzeganiu obowiązków, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a Umowy FATCA, minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje właściwej władzy Stanów Zjednoczonych Ameryki informację o podjętych działaniach i dokonanych ustaleniach nie później niż w terminie 18 miesięcy od dnia otrzymania tego zawiadomienia.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje niezwłocznie kontrolowanemu informację, o której mowa w ust. 1.

Rozdział 4

Ochrona i udostępnianie zgromadzonych danych

Art. 11. 1. Do ujawnienia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, upoważnionym przez niego organom oraz podmiotowi, o którym mowa w art. 5 ust. 5, wszelkich informacji, w trybie i zakresie przewidzianym niniejszą ustawą, nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie danych objętych tajemnicą, z wyjątkiem informacji niejawnych.

2. Indywidualne dane zawarte w:

1) informacjach, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2,
2) informacjach, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b Umowy FATCA,
3) aktach dokumentujących czynności określone w art. 7,
4) aktach kontroli amerykańskich rachunków raportowanych,
5) informacjach uzyskanych w trybie art. 20

– objęte są tajemnicą skarbową.

Art. 12. W toku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych dostęp do akt przysługuje organom właściwym w sprawach dotyczących tej kontroli oraz wyznaczonym pracownikom tych organów.

Art. 13. 1. Dane zawarte w informacjach, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 1 i 2, są udostępniane wyłącznie organom wymienionym w art. 297 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa na zasadach określonych w tym przepisie.

2. Dane, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 3–5, są udostępniane wyłącznie organom wymienionym w art. 297 § 1 pkt 1 i pkt 2a–7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa na zasadach określonych w tym przepisie.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, akta spraw oznacza się klauzulą: „Tajemnica skarbowa”, a ich przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone”.

Art. 14. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale przepisy art. 294, art. 296, art. 297a oraz art. 299b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 15. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.[3)]) w art. 80:

1) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Kto wbrew obowiązkowi nie składa w terminie właściwemu organowi informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …) lub nie dokonuje blokady rachunku, o której mowa w art. 21 ust. 6 tej ustawy,

podlega karze grzywny do 180 stawek dziennych.”;

2) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli informację określoną w § 1–2a złożono nieprawdziwą, sprawca podlega karze grzywny do 240 stawek dziennych.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.[4)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 82 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) prowadzona kontrola jest kontrolą amerykańskich rachunków raportowanych uregulowaną w ustawie z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …).”;

2) w art. 83 w ust. 2 w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) kontrola jest kontrolą amerykańskich rachunków raportowanych uregulowaną w ustawie z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej

---

[3)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1036, 1149, 1247 i 1304, z 2014 r. poz. 312, 1215 i 1328 oraz z 2015 r. poz. 396.

[4)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 875, 978 i 1197.

Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA.”.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 17. Obowiązek przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych określony w art. 5 ust. 1 pkt 2 obejmuje w odniesieniu do roku:

1) 2014 informacje określone w art. 2 ust. 2 lit. a pkt 1–4 Umowy FATCA;
2) 2015 informacje określone w art. 2 ust. 2 lit. a pkt 1–7 Umowy FATCA, z wyjątkiem przychodów brutto określonych w art. 2 ust. 2 lit. a pkt 5 ppkt B tej umowy.

Art. 18. W odniesieniu do amerykańskich rachunków raportowanych prowadzonych przez raportującą polską instytucję finansową na dzień 30 czerwca 2014 r. informacje, o których nowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, przekazywane za lata 2014–2016 nie muszą zawierać informacji o amerykańskim NIP, jeżeli numer ten nie jest dostępny w rejestrach raportującej polskiej instytucji finansowej. W takim przypadku raportująca polska instytucja finansowa jest obowiązana przekazać informacje o dacie urodzenia, o ile instytucja ta posiada takie dane.

Art. 19. W przypadku gdy na dzień 30 czerwca 2014 r. istniejący rachunek indywidualny był rachunkiem o wysokiej wartości, o którym mowa w ust. D części II załącznika I do Umowy FATCA, raportująca polska instytucja finansowa jest obowiązana przeprowadzić rozszerzone procedury weryfikacji, opisane w ust. D części II załącznika I do tej Umowy, w stosunku do takiego rachunku, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 20. 1. W przypadku dokonania w 2015 lub 2016 roku płatności na rzecz wyłączonej instytucji finansowej raportujące polskie instytucje finansowe przekazują ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych informacje o nazwie tej wyłączonej instytucji finansowej oraz łącznej kwocie płatności.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są sporządzane za rok kalendarzowy i przekazywane w formie dokumentu elektronicznego, w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego. Przepis art. 6 stosuje się odpowiednio.

3. Do weryfikacji poprawności wykonywania obowiązku określonego w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 3.

Art. 21. 1. Na potrzeby identyfikacji rachunków finansowych, otwartych między dniem 1 lipca 2014 r. a dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jako amerykańskich rachunków raportowanych, raportujące polskie instytucje finansowe:

1) w przypadku rachunków finansowych posiadanych przez osoby fizyczne – występują do posiadacza rachunku z żądaniem przedstawienia oświadczenia, o którym mowa w ust. B części III załącznika I do Umowy FATCA, oraz potwierdzają jego zasadność, zgodnie z zasadami i procedurami opisanymi w części III załącznika I do Umowy FATCA, albo
2) w przypadku rachunków finansowych posiadanych przez osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej – stosują zasady i procedury określone w części V załącznika I do Umowy FATCA, w tym występują z żądaniem przedstawienia wymaganych oświadczeń.

2. W ramach procedury, o której mowa w ust. 1, raportujące polskie instytucje finansowe stosują wyłączenia od weryfikacji, identyfikacji oraz raportowania rachunków finansowych określone:

1) w ust. A części III załącznika I do Umowy FATCA – w odniesieniu do rachunków finansowych posiadanych przez osoby fizyczne, oraz
2) w ust. A części V załącznika I do Umowy FATCA – w odniesieniu do rachunków finansowych posiadanych przez osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej

– przy czym wskazane w ust. A części III oraz w ust. A części V załącznika I do Umowy FATCA salda ustala się na dzień wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Raportujące polskie instytucje finansowe są obowiązane do przeprowadzenia, określonej w ust. 1, procedury identyfikacji rachunków finansowych jako amerykańskich rachunków raportowanych, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, z tym że żądanie przedstawienia wymaganych oświadczeń powinno zostać skierowane do posiadacza rachunku nie później niż w terminie 120 dni od tego dnia.

4. W żądaniu, o którym mowa w ust. 1, raportująca polska instytucja finansowa informuje posiadacza rachunku, że w przypadku nieotrzymania wymaganych oświadczeń przed upływem 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy rachunek finansowy zostanie zablokowany.

5. Posiadacz rachunku jest obowiązany do przedstawienia oświadczeń wskazanych w żądaniu, o którym mowa w ust. 1. Oświadczenia są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym i zawierają klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

6. Raportująca polska instytucja finansowa jest obowiązana do blokady rachunku finansowego, jeżeli w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie otrzymała w odniesieniu do tego rachunku oświadczenia wskazanego w żądaniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 albo 2.

7. Blokada rachunku polega na czasowym uniemożliwieniu dysponowania i korzystania ze wszystkich wartości majątkowych zgromadzonych na rachunku finansowym, w tym również przez instytucję finansową. W przypadku rachunku zbiorczego blokada może dotyczyć części wartości majątkowych znajdujących się na takim rachunku.

8. Blokady rachunku dokonuje się w terminie 3 dni roboczych, liczonym od upływu terminu, o którym mowa w ust. 6.

9. Raportująca polska instytucja finansowa niezwłocznie informuje posiadacza rachunku o blokadzie rachunku i warunkach jego odblokowania.

10. Nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania od posiadacza rachunku oświadczeń określonych w ust. 1, raportująca polska instytucja finansowa dokonuje odblokowania rachunku.

11. Przez wartości majątkowe, o których mowa w ust. 7, rozumie się środki płatnicze, instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94, z późn. zm.[5)]), a także inne papiery wartościowe lub wartości dewizowe, prawa majątkowe, rzeczy ruchome oraz nieruchomości.

[5)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 586 oraz z 2015 r. poz. 73, 978 i 1045.

Art. 22. 1. Jeżeli rachunek finansowy, objęty procedurą określoną w art. 21, został zamknięty przed upływem terminu 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, a raportująca polska instytucja finansowa nie otrzymała oświadczeń, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 albo 2, instytucja ta, w celu identyfikacji takiego rachunku jako amerykańskiego rachunku raportowanego, jest obowiązana do zastosowania:

1) w przypadku rachunków posiadanych przez osoby fizyczne – zasad i procedur określonych w części II załącznika I do Umowy FATCA, albo
2) w przypadku rachunków posiadanych przez osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej – zasad i procedur określonych w części IV załącznika I do Umowy FATCA.

2. Raportujące polskie instytucje finansowe są obowiązane do zakończenia, określonej w ust. 1, procedury identyfikacji rachunków finansowych jako amerykańskich rachunków raportowanych w terminie 15 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Wprowadzenie

1. Celem przedmiotowego projektu ustawy jest wprowadzenie regulacji umożliwiających wykonywanie umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, wraz z towarzyszącymi Uzgodnieniami Końcowymi, (dalej: Umowa FATCA).

2. W dniu 28 marca 2010 r. w Stanach Zjednoczonych Ameryki (USA) została przyjęta ustawa o ujawnianiu informacji o rachunkach zagranicznych dla celów podatkowych (*Foreign Account Tax Compliance Act* – FATCA).

Celem FATCA było zobligowanie zagranicznych instytucji finansowych (FFI) do zawierania porozumień, bezpośrednio z amerykańską administracją skarbową (IRS), zobowiązujących do przekazywania do USA danych o stanach rachunków, uzyskiwanych dochodach oraz ich właścicielach, będących podatnikami tego kraju, dla celów weryfikacji prawidłowości zobowiązań podatkowych. Intencją FATCA było zapobieżenie wykorzystywaniu przez amerykańskich podatników zagranicznych instytucji finansowych w celu ukrywania dochodów lub tworzenia struktur agresywnego planowania podatkowego.

W celu nakłonienia zagranicznych instytucji finansowych do przystępowania do porozumień z IRS ustawodawstwo FATCA wprowadza specyficzny rodzaj sankcji. W przypadku odmowy zawarcia porozumienia z IRS przewidziano dla instytucji finansowych oraz osób uzyskujących dochody z USA za pośrednictwem tych instytucji sankcję w postaci obciążenia dochodów (przychodów) uzyskiwanych ze źródeł w USA podatkiem w wysokości 30%. Ze względu na wysokość stawki tego podatku, skutkowałby on *de facto* koniecznością odstąpienia przez instytucje finansowe od inwestowania na rynku amerykańskim m.in. w emitowane w tym państwie papiery wartościowe.

W konsekwencji, w celu uniknięcia obciążenia tym podatkiem, polskie instytucje finansowe (PIF) powinny były zawrzeć odrębne porozumienia z IRS, w których miały zobowiązać się do przekazywania stosownych informacji oraz prawidłowego wykonywania obowiązków wynikających z FATCA. Pierwsze informacje odnoszące się do roku 2014 i dotyczące amerykańskich klientów, PIF miały być przekazane nie później niż do 30 września 2015 r.

Przyjęcie przez PIF wspomnianych obowiązków, w drodze zawarcia porozumienia z IRS, obarczone byłoby szeregiem rodzajów ryzyka, związanego z prawnymi możliwościami pozyskiwania oraz przekazywania informacji dotyczących klientów instytucji finansowych. Informacje, które miałyby być przekazywane do IRS przez PIF, objęte są bowiem tajemnicą bankową. Dodatkowo, w odniesieniu do poszczególnych produktów/usług i roli banku w procesie świadczonej usługi, informacje te mogą być chronione także przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, tajemnicą ubezpieczeniową w rozumieniu ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej, tajemnicą zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, a w szczególnych przypadkach mogą być objęte poufnością w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

FATCA wymaga także, aby FFI wypłacająca należności innemu FFI, który nie zawarł porozumienia z IRS, lub klientowi, który odmawia udzielenia zgody na przekazywanie swoich danych (tzw. *recalcitrant account holder*, „oporny klient") dokonywała na rzecz IRS potrącenia 30% wypłacanych należności. Bank (lub inna instytucja finansowa/płatnicza) dokonując tego typu potrącenia, może narazić się także na zarzut nienależytego wykonania obowiązku wynikającego m.in. z ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych. Ustawodawstwo polskie nie zawiera ponadto rozwiązań, które pozwalałyby instytucjom finansowym pełnić rolę quasi-płatnika zagranicznego podatku.

3. Wskazane powyżej ryzyka zostały zidentyfikowane między innymi przez Związek Banków Polskich w drodze oceny wpływu FATCA na działalność zrzeszonych w nim podmiotów.

Mając na uwadze, iż podpisanie porozumień przez instytucje finansowe bezpośrednio z IRS byłoby niezgodne z prawem UE oraz krajowym w zakresie m.in. przekazywania informacji objętych ochroną danych osobowych oraz tajemnicą bankową, a także pełnienia w określonych sytuacjach funkcji płatnika amerykańskiego podatku, USA zaproponowały państwom zawieranie porozumień międzyrządowych (IGA).

Celem tych porozumień jest ustalenie, iż informacje o rachunkach prowadzonych dla rezydentów podatkowych USA w zagranicznych instytucjach finansowych będą przez te instytucje zbierane i raportowane do własnej, krajowej administracji podatkowej.

Następnie byłyby one przez tę administrację przekazywane automatycznie do USA, zgodnie z procedurą i w terminach ustalonych w IGA. Podstawą prawną do realizowania automatycznej wymiany informacji są odpowiednie postanowienia umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub wielostronnej Konwencji z 1998 r. o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych.

4. Ze względu na uwarunkowania uzasadniające przyjęcie przez Polskę modelu współpracy międzyrządowej z USA w zakresie FATCA, w dniu 7 października 2014 r. podpisana została Umowa FATCA. Mając na uwadze, iż zobowiązania określone Umową FATCA dotyczą relacji na płaszczyźnie władz podatkowych obydwu państw (zobowiązanie do przekazywania informacji pozyskiwanych przez szeroko rozumiane instytucje finansowe), a zatem dotyczą obowiązków tych instytucji jedynie pośrednio, niezbędne jest wprowadzenie rozwiązań legislacyjnych, które dookreślą te obowiązki w relacjach między instytucjami finansowymi a krajową władzą podatkową (ministrem właściwym do spraw finansów publicznych).

5. Zaproponowana w projekcie ustawy metodologia uwzględnia fakt, iż Umowa FATCA ma charakter umowy międzynarodowej, podlegającej procedurze określonej w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. Nr 39, poz. 443, z późn. zm.). Związanie się nią przez Polskę następuje w drodze ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, gdyż spełnia ona przesłanki określone w art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.).

Mimo że szereg kwestii dotyczących przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych uregulowanych jest wprost w Umowie FATCA (po ratyfikacji Umowy FATCA staną się one częścią porządku prawnego), wskazane jest odpowiednie odesłanie we wprowadzanych w przedmiotowym projekcie ustawy przepisach do konkretnych zapisów Umowy FATCA. Brak jest bowiem uzasadnienia dla powielania tych zapisów w ustawie. Zabieg ten przyczyni się do zminimalizowania ewentualnych wątpliwości w stosowaniu nowych regulacji oraz ich lepszej przejrzystości. W szczególności dotyczy to procedury stosowanej przez instytucje finansowe dla identyfikacji rachunków, co do których informacje powinny być raportowane – wynikającej z załącznika I do Umowy FATCA, a także szeregu pojęć zdefiniowanych w Umowie FATCA, w tym pojęć określających podmioty zobowiązane do zbierania i przekazywania informacji (tj. raportujące polskie instytucje finansowe),

rachunki, które są identyfikowane jako posiadane przez amerykańskich rezydentów (tj. amerykańskie rachunki raportowane) lub instytucje finansowe z krajów, które nie współpracują z USA w zakresie FATCA (tj. wyłączone instytucje finansowe).

II. Szczegółowe rozwiązania

1. Przepisy ogólne

Zasadne jest, aby regulacje dotyczące całego procesu dotyczącego identyfikowania amerykańskich rachunków raportowanych i przekazywania przez instytucje finansowe odpowiednich informacji w tym zakresie, związanego z automatyczną wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, zostały uregulowane w jednym akcie prawnym specjalnie dedykowanym temu celowi oraz wydanych do tego aktu przepisach wykonawczych.

Art. 1 projektu ustawy określa zakres przedmiotowy ustawy. Zgodnie z jego brzmieniem ustawa określa zasady wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązań wynikających z Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie, w tym:

- obowiązki raportujących polskich instytucji finansowych w zakresie identyfikowania amerykańskich rachunków raportowanych i przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych,
- tryb weryfikacji wypełniania przez raportujące polskie instytucje finansowe obowiązków w zakresie identyfikowania rachunków,
- obowiązki organu właściwego w zakresie wymiany informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych.

Wskazane przykładowo w art. 1 zagadnienia uregulowane zostały w poszczególnych rozdziałach ustawy.

W projektowanym art. 2 ustawy wprowadza się odesłanie do definicji zawartych w Umowie FATCA w zakresie nowych pojęć wprowadzonych na potrzeby stosowania przepisów ustawy. Zgodnie z tym przepisem ilekroć w niniejszej ustawie mowa jest o Stanach Zjednoczonych, właściwej władzy, polskiej instytucji finansowej, raportującej polskiej instytucji finansowej, wyłączonej instytucji finansowej, rachunku finansowym,

amerykańskim rachunku raportowanym, posiadaczu rachunku oraz amerykańskim NIP, pojęcia te należy rozumieć w znaczeniu zdefiniowanym w art. 1 ust. 1 Umowy FATCA. W myśl art. 3 ust. 1 organem właściwym w sprawach dotyczących informacji w dziedzinie opodatkowania określonych w Umowie FATCA będzie minister właściwy do spraw finansów publicznych. W tym zakresie ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych będą przysługiwać uprawnienia organu podatkowego. Minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie również właściwy do kontroli amerykańskich rachunków raportowanych uregulowanej w art. 8. Jednocześnie projekt przewiduje w art. 3 ust. 2 delegację uprawniającą ministra właściwego do spraw finansów publicznych do upoważnienia podległych mu organów do wykonywania w jego imieniu spraw związanych z:

1) otrzymywaniem informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a Umowy FATCA,
2) automatyczną wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania, o której mowa w Umowie FATCA,
3) udostępnianiem informacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b Umowy FATCA, w tym w szczególności innym organom podatkowym oraz organom kontroli skarbowej, a także
4) wyjaśnianiem uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 6.

Wprowadzenie takiej możliwości podyktowane jest złożonością oraz obszernością spraw związanych z pozyskiwaniem oraz wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania i ma na celu zapewnienie prawidłowej ich realizacji, a przede wszystkim usprawnienie obsługi podmiotów zobowiązanych do przekazywania tych informacji. Możliwość przekazania określonych spraw podległym organom zapewni również elastyczność redystrybucji zadań związanych z automatyczną wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania, pozostając w zgodzie z art. 3 ust. 5 oraz art. 1 lit. f pkt 2 Umowy FATCA. Należy również podkreślić, że podobne rozwiązanie (jednak zdefiniowane na zdecydowanie większym poziomie ogólności) z powodzeniem sprawdza się na płaszczyźnie obecnie obowiązujących unormowań dotyczących wymiany informacji podatkowych z innymi państwami (np. art. 305c § 4 ustawy – Ordynacja podatkowa). Korzystając z przedmiotowej delegacji, minister właściwy do

spraw finansów publicznych określi zakres upoważnienia oraz terytorialny zasięg działania upoważnionych organów.

Istotnym zagadnieniem związanym z wymianą informacji podatkowych na podstawie Umowy FATCA jest kontrola wypełniania obowiązków nałożonych na instytucje finansowe. Na mocy upoważnienia przewidzianego w art. 3 ust. 3 projektu ustawy, zadania w zakresie kontroli amerykańskich rachunków raportowanych będą mogły zostać przekazane jednemu organowi, podległemu ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych. Z uwagi na zakres obecnie realizowanych zadań planowane jest, aby takim organem był tzw. wyspecjalizowany urząd skarbowy. Wyspecjalizowany urząd skarbowy odpowiedzialny jest za obsługę szczególnych kategorii podatników, w tym banków, zakładów ubezpieczeń, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych. Użycie zwrotu „organowi" ma na celu wskazanie, że do wykonywania przedmiotowych spraw wskazany zostanie tylko jeden organ. Takie rozwiązanie zapewni nie tylko szybką kontrolę przestrzegania obowiązków związanych z raportowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych, ale również jej rzetelność i poufność. Wykonywanie kontroli przez jeden organ podatkowy minimalizuje także ryzyka związane z ewentualnym nieuprawnionym wykorzystaniem informacji uzyskanych od instytucji finansowych, w tym objętych tajemnicą bankową, zabezpieczając tym samym słuszne interesy i prawa zarówno kontrolowanych instytucji, jak i ich klientów. Zaproponowane rozwiązanie stanowi zatem kompromis pomiędzy koniecznością sprawdzenia wywiązywania się z obowiązków przewidzianych w Umowie FATCA a ochroną kontrahentów instytucji finansowych.

Art. 4 projektu zawiera odesłanie do odpowiedniego stosowania art. 143 ustawy – Ordynacja podatkowa. Zgodnie z jego treścią „w zakresie uregulowanym niniejszą ustawą, do załatwiania spraw przez funkcjonariuszy celnych lub pracowników jednostek organizacyjnych kierowanych przez organy, o których mowa w art. 3, stosuje się odpowiednio przepis art. 143 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.)". Odpowiednie stosowanie przedmiotowej regulacji umożliwi ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz upoważnionym przez niego organom upoważnienie podległych pracowników do załatwiania w imieniu tych organów spraw związanych z wykonywaniem Umowy FATCA.

2. Obowiązki raportujących polskich instytucji finansowych

Art. 5 określa podstawowe obowiązki raportujących polskich instytucji finansowych, związane z identyfikowaniem amerykańskich rachunków raportowanych oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe, a także obowiązek sporządzania i przekazywania informacji w tym zakresie. Zakres przedmiotowy sporządzania i przekazywania informacji nawiązuje do art. 2 ust. 2 lit. a Umowy FATCA określającego w sposób szczegółowy kategorie informacji podlegających pozyskiwaniu. Wskazać należy, że na podstawie przepisów przejściowych zakres ten będzie podlegał czasowym modyfikacjom, nawiązującym do odpowiednich zapisów Umowy FATCA (art. 17–18 projektu ustawy).

W projektowanym art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b określono sposób działania raportującej polskiej instytucji finansowej w sytuacji, gdy w danym okresie raportowania nie stwierdziła dla jakiegokolwiek prowadzonego rachunku okoliczności uzasadniających obowiązek raportowania – w takiej sytuacji również powinna przekazać stosowną informację. Regulacja ta ma na celu usunięcie po stronie państwa otrzymującego informację wątpliwości, czy brak raportowania przez daną instytucję związany jest z błędem w działaniu, czy też z brakiem przesłanek skutkujących obowiązkiem raportowania.

Identyfikacja amerykańskich rachunków raportowanych oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe będzie następowała na podstawie procedur oraz zasad wynikających z załącznika I do Umowy FATCA. Zasadę tę będzie wyrażał art. 5 ust. 2, w myśl którego „Na potrzeby identyfikacji amerykańskich rachunków raportowanych oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe, raportujące polskie instytucje finansowe stosują, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie ust. 9, procedury sprawdzające określone w załączniku I do Umowy FATCA, przewidziane dla kategorii rachunków opisanych w tym załączniku, oraz żądają przedstawienia wskazanych w nim oświadczeń, wyjaśnień i dokumentów”. Regulacja ta upoważnia ponadto instytucje finansowe do żądania od swoich klientów, wskazanych w załączniku I oświadczeń, wyjaśnień i dokumentów. Załącznik ten zawiera szczegółowe zasady i schematy postępowania przy badaniu, czy poszczególne rachunki finansowe winne być objęte obowiązkiem raportowania. Reguła ta stanowi konsekwencję przewidzianego w części I ust. A załącznika I do Umowy FATCA zobowiązania się Polski do zapewnienia, aby raportujące polskie instytucje finansowe

miały obowiązek identyfikowania amerykańskich rachunków raportowanych oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe, zgodnie z procedurami zawartymi w załączniku I. Użyte w art. 5 ust. 2 zastrzeżenie ma na celu wskazanie, że w ramach stosowania załącznika I wymagane będzie uwzględnienie szczegółowych warunków określonych w ewentualnym rozporządzeniu wykonawczym wydanym na podstawie art. 5 ust. 9 projektu ustawy, w tym możliwych alternatywnych rozwiązań w zakresie procesu identyfikowania rachunków, które zostaną uregulowane w tym rozporządzeniu.

W art. 5 ust. 3 wprowadzono regulację, która upoważniała będzie raportujące polskie instytucje finansowe do uzyskania oświadczenia posiadacza rachunku (ang. *self-certification*) w trakcie procedur związanych z otwarciem rachunku finansowego. Zgodnie z treścią tego przepisu „jeżeli zgodnie z procedurami sprawdzającymi, o których mowa w ust. 2, polska instytucja finansowa obowiązana jest do uzyskania oświadczenia posiadacza rachunku w związku z otwarciem rachunku finansowego, obowiązana jest to uczynić w trakcie procedur związanych z otwarciem rachunku finansowego”. Regulacja ta będzie zatem dotyczyła wyłącznie nowo otwieranych rachunków finansowych, dla których zgodnie z procedurami sprawdzającymi określonymi w załączniku I do Umowy FATCA wymagane jest oświadczenie posiadacza rachunku pozwalające raportującej polskiej instytucji finansowej na określenie, czy posiadacz rachunku jest rezydentem Stanów Zjednoczonych dla celów podatkowych. Kwestia ta została w szczególności przewidziana w ust. B części III załącznika I do Umowy FATCA, który wymaga uzyskania oświadczenia posiadacza rachunku przy (w ramach) otwarciu rachunku finansowego.

Wskazać dodatkowo należy, że wszelkie oświadczenia i wyjaśnienia wymagane na podstawie projektowanej ustawy oraz procedur sprawdzających, o których mowa w ust. 2, składane będą pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Kwestia ta została uregulowana w art. 5 ust. 4 projektu ustawy. Regulacja ta obejmie oświadczenia i wyjaśnienia składane w ramach procedury weryfikacji nowych rachunków, jak i weryfikacji rachunków otwartych w okresie od 1 lipca 2014 r. do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, składanych w ramach procedury uregulowanej w art. 22 projektu ustawy. Oświadczenia i wyjaśnienia zawierały będą klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia (wyjaśnienia).”. Klauzula ta zastąpi

pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Na skutek dodania ww. zapisu nieprawdziwe złożenie oświadczenia przez klienta będzie penalizowane na podstawie art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.). Zaproponowane w art. 5 ust. 4 projektu ustawy rozwiązanie wzoruje się na art. 9e ust. 5 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2014 r. poz. 455) z uwzględnieniem stosowanych obecnie standardów legislacyjnych formułowania przepisów o rygorze odpowiedzialności karnej.

W art. 5 ust. 5 określono – w ślad za art. 4 ust. 1 lit. e Umowy FATCA – wymóg informowania płatnika dochodu ze źródeł w USA o fakcie działania, jako pośrednik, w wypłacie dokonywanej na rzecz wyłączonej instytucji finansowej. Obowiązek ten realizowany będzie na wniosek podmiotu, od którego otrzymuje płatności podlegające amerykańskiemu podatkowi. Przedmiotowa regulacja odnosi się wyłącznie do instytucji finansowej będącej pośrednikiem. W praktyce bowiem polska instytucja finansowa nie działa jako bezpośredni płatnik amerykańskiego podatku u źródła. Przepis art. 5 ust. 3 zakłada, że w przypadku gdy instytucja finansowa pośredniczy w wypłacie na rzecz wyłączonych instytucji finansowych płatności podlegających amerykańskiemu podatkowi określonych w art. 1 ust. 1 lit. ii umowy FATCA, to zobowiązana będzie do poinformowania, na wniosek podmiotu, od którego otrzymała te płatności, o ich tytule i kwocie, a także o danych umożliwiających identyfikację posiadacza rachunku, na który dokonywana jest ta płatność, oraz o nazwie i miejscu siedziby tych wyłączonych instytucji finansowych.

Z kolei w art. 5 ust. 6 wskazano – zgodnie z postanowieniem pkt 3 Uzgodnień Końcowych do Umowy FATCA – iż raportowane polskie instytucje finansowe identyfikowane będą poprzez Globalny Numer Identyfikujący Pośrednika (ang. GIIN) nadawany przez Urząd Skarbowy Stanów Zjednoczonych. Numer ten powinien być elementem raportu przekazywanego do ministra właściwego ds. finansów publicznych. Dlatego przepis przewiduje, że uzyskanie Globalnego Numeru Identyfikującego Podatnika powinno nastąpić przed pierwszym przekazaniem informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych. Posiadanie GIIN ułatwi identyfikowanie polskich instytucji finansowych – jako działające zgodnie z FATCA i niepodlegające dodatkowemu podatkowi u źródła w USA – w przypadku wypłacania na ich rzecz dochodów przez amerykańskich płatników. Zaznaczyć należy, że konieczność

uzyskania i wskazania GIIN będzie dotyczyła wyłącznie tych polskich instytucji finansowych, u których powstanie obowiązek sporządzenia i przekazania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, a więc podmiotów objętych dyspozycją projektowanego art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a.

Okres sprawozdawczy, termin oraz formę w jakiej sporządzana i przekazywana będzie informacja o amerykańskich rachunkach raportowanych określa projektowany art. 5 ust. 7. Zgodnie z tym przepisem przedmiotowe informacje sporządzane będą za rok kalendarzowy i przekazywane w formie dokumentu elektronicznego, w terminie do 30 czerwca roku następnego. Przewidziany w projekcie termin podyktowany jest regulacją art. 3 ust. 5 Umowy FATCA przewidującą, że wymiana informacji powinna następować do końca września roku następującego po roku, do którego dane się odnoszą. Wymieniane informacje muszą zatem być przekazane przez raportujące polskie instytucje finansowe do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wyprzedzeniem. W efekcie instytucje te będą miały 6 miesięcy (do końca czerwca każdego roku) na opracowanie danych za rok poprzedni.

Projekt ustawy przewiduje również delegację dla ministra finansów właściwego do spraw finansów publicznych o charakterze obligatoryjnym. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 8 projektu ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie obowiązany do wydania rozporządzenia określającego wzór formularza zawierającego informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2. Realizując wyżej wymienioną delegację, minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie miał na uwadze zapewnienie poprawnego wypełnienia, sprawnego przekazywania i przetwarzania informacji, a także wymogi dotyczące przekazywania informacji przewidziane w Umowie FATCA oraz ustalenia wynikające z dwustronnego porozumienia, jeżeli zostało zawarte, lub dokonane w ramach procedury wzajemnego porozumiewania się – w zakresie określonym w art. 3 ust. 6 Umowy FATCA. Przepis ten przewiduje możliwość zawarcia dodatkowych porozumień między właściwymi władzami w zakresie:

- procedury automatycznej wymiany informacji, o której mowa w art. 2 Umowy FATCA,
- zasad i procedur, które mogą być konieczne do wdrożenia art. 5 Umowy FATCA (kontrola wypełniania przez instytucje finansowe obowiązków w zakresie identyfikacji oraz raportowania) oraz

- procedur koniecznych dla wymiany informacji gromadzonych zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. b Umowy FATCA (płatności na rzecz wyłączonych instytucji finansowych w latach 2015–2016).

Art. 5 ust. 9 zawiera fakultatywną delegację uprawniającą ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania rozporządzenia określającego szczegółowe warunki stosowania określonych w załączniku I do Umowy FATCA procedur sprawdzających stosowanych dla celów identyfikacji opisanych w nim kategorii rachunków oraz przewidzianych w tym załączniku alternatywnych sposobów postępowania. Korzystając z delegacji, minister właściwy do spraw finansów publicznych winien mieć na względzie przewidziane w tym zakresie w Umowie FATCA warunki i możliwości, a także specyfikę działalności raportujących polskich instytucji finansowych. Potrzeba delegacji przewidzianej w projektowanym art. 5 ust. 9 związana jest zasadniczo z przyznaną Polsce, na podstawie części I ust. C załącznika I do Umowy FATCA, możliwością zezwolenia raportującym polskim instytucjom finansowym na korzystanie, w celu ustalenia, czy rachunek jest amerykańskim rachunkiem raportowanym lub rachunkiem posiadanym przez wyłączoną instytucję finansową, z procedur opisanych w odpowiednich przepisach Departamentu Skarbu Stanów Zjednoczonych. Polska może zezwolić raportującym polskim instytucjom finansowym, aby dokonały takiego wyboru oddzielnie dla każdej części załącznika I, w odniesieniu do wszystkich odpowiednich rachunków finansowych lub oddzielnie, w odniesieniu do każdej wyraźnie określonej kategorii rachunków (np. poprzez podział na branże lub miejsce, w którym konto jest prowadzone). Skorzystanie z przedmiotowej delegacji może okazać się uzasadnione i/lub konieczne już w toku obowiązywania nowych regulacji, np. na wniosek raportujących polskich instytucji finansowych.

Z kolei art. 5 ust. 10 przewiduje możliwość wydania przez Ministra Finansów rozporządzenia, w którym zostaną uwzględnione kwestie nieuregulowane w Umowie FATCA, a wynikające z ewentualnie zawartych porozumień (w formie porozumienia dwustronnego lub w ramach procedury wzajemnego porozumiewania się) ze Stanami Zjednoczonymi na podstawie art. 3 ust. 6 Umowy FATCA. Przedmiotowa regulacja stwarza podstawę prawną do opcjonalnego wydania rozporządzenia wykonawczego, które w miarę potrzeby wdrażałoby w niezbędnym zakresie ustalenia ww. polsko-amerykańskiego porozumienia, co może okazać się konieczne z uwagi na sprawne stosowanie umowy oraz ustawy.

W rozdziale dotyczącym obowiązków raportujących polskich instytucji finansowych uregulowano również kwestie związane z korygowaniem informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych. Zasadę ogólną wyraża art. 6 ust. 1 projektu ustawy. Zgodnie z tym przepisem raportujące polskie instytucje finansowe mogą skorygować uprzednio złożoną informację, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2. Prawo do złożenia korekty informacji nie będzie ograniczone czasowo. Skorygowanie informacji będzie następowało poprzez złożenie informacji korygującej. Prawo do korekty informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych ograniczone zostało na czas trwania kontroli amerykańskich rachunków raportowanych. Odpowiednią regulację w tym zakresie ustanawia art. 6 ust. 2 projektu ustawy. Zgodnie z tym przepisem uprawnienie do skorygowania informacji ulega zawieszeniu na czas trwania kontroli amerykańskich rachunków raportowanych – w zakresie objętym tą kontrolą, przy czym przysługuje nadal po jej zakończeniu. Ewentualne natomiast złożenie korekty w trakcie trwania kontroli nie będzie wywoływało skutków prawnych – art. 6 ust. 3 projektu ustawy. Przyjęte na tej płaszczyźnie rozwiązania wzorują się na przepisach ustawy – Ordynacja podatkowa

3. Weryfikacja wypełniania obowiązków przez raportujące polskie instytucje finansowe

Projektowane przepisy art. 7–10 wdrażają do krajowego porządku prawnego regulacje Umowy FATCA odnoszące się do współpracy w przestrzeganiu oraz egzekucji obowiązków w niej przewidzianych – art. 5 Umowy FATCA. Zasadniczym celem przedmiotowych rozwiązań jest wprowadzenie regulacji zapobiegających przyjmowaniu przez instytucje finansowe praktyk zmierzających do niewykonywania obowiązków informacyjnych określonych umową.

Zakres czynności podejmowanych na tej płaszczyźnie uzależniony jest od rodzaju stwierdzonych uchybień. Podkreślenia wymaga, że sama Umowa FATCA odróżnia dwie kategorie uchybień, tj. (1) uchybienia mniejszej wagi i pomyłki administracyjne oraz (2) uchybienia o charakterze istotnego nieprzestrzegania obowiązków określonych w Umowie FATCA. Wobec pierwszej kategorii Umowa FATCA nakazuje, aby właściwa władza zastosowała przepisy prawa krajowego (włączając możliwe sankcje) w celu uzyskania poprawnej i/lub kompletnej informacji lub usunięcia innych naruszeń umowy. Realizując powyższą wytyczną, art. 7 przewiduje, że w przypadku wystąpienia uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5

ust. 1 Umowy FATCA, raportujące polskie instytucje finansowe, na pisemne żądanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych, są obowiązane do udzielenia informacji niezbędnych do ich wyjaśnienia w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania tego żądania. Regulacja ta umożliwi ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub organowi upoważnionemu przez niego w trybie art. 3 ust. 2 pkt 4 przeprowadzenie czynności ukierunkowanych na wyjaśnienie oraz usunięcie ewentualnych nieprawidłowości. Żądanie skierowane do instytucji finansowej opatrzone będzie klauzulą „Tajemnica skarbowa", a jego przekazanie nastąpi w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone". Rozwiązanie to zapewni ochronę informacjom posiadanym przez instytucje finansowe oraz czyni zadość stawianym przez Umowę FATCA wymaganiom w zakresie przestrzegania zasad poufności i ochrony danych. W swoim żądaniu organ obowiązany będzie również do określenia zakresu wymaganych informacji oraz terminu ich przekazania.

Odmienny tryb postępowania przewidziano dla przypadków istotnego nieprzestrzegania obowiązków związanych z raportowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych. Ze względu na ich kwalifikowalność w projektowanym art. 8 ust. 1 wskazano, że w przypadku przekazania przez właściwe władze Stanów Zjednoczonych zawiadomienia o istotnym nieprzestrzeganiu obowiązków, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a Umowy FATCA, minister właściwy do spraw finansów publicznych lub organ upoważniony na podstawie art. 3 ust. 3 przeprowadzi kontrolę wykonywania obowiązków związanych z informowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych. Taki tryb postępowania uzasadniony jest charakterem spraw oraz ich znaczeniem dla całego systemu stosowania Umowy FATCA. Podkreślenia w szczególności wymaga, że dla przeprowadzenia weryfikacji sygnalizowanych przez stronę amerykańską istotnych nieprawidłowości nie będzie wystarczające jedynie zwrócenie się o przedstawienie stosownych wyjaśnień. W tych przypadkach konieczne będzie niezwłoczne przeprowadzenie czynności kontrolnych. Kontrola amerykańskich rachunków raportowanych będzie miała na celu weryfikację informacji przedstawionych w zawiadomieniu właściwych władz Stanów Zjednoczonych, zatem kontrola przeprowadzana przez właściwy organ podatkowy nie będzie mogła wykraczać poza zakres objęty ww. zawiadomieniem.

Kontrola amerykańskich rachunków raportowanych podejmowana będzie niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o istotnym nieprzestrzeganiu obowiązków, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a Umowy FATCA (art. 8 ust. 2). W zakresie nieuregulowanym w ust. 1–14 do kontroli amerykańskich rachunków raportowanych stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 1, z wyłączeniem art. 127 i art. 128, przepisy art. 135–138, art. 139 § 4, art. 140–142 oraz rozdziałów 2, 5, 6, 9–11, 14, 16, 22 i 23 działu IV, a także art. 281a, art. 282b, art. 283, art. 284, art. 284b–286, art. 287, art. 289–290 i art. 291c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, a także przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 290a tej ustawy. Odesłanie do stosowania tych przepisów zawarte zostało w art. 8 ust. 15.

Wraz z zawiadomieniem o wszczęciu kontroli amerykańskich rachunków raportowanych polska raportująca instytucja finansowa zostanie poinformowana o zakresie nieprawidłowości wskazanych w zawiadomieniu strony amerykańskiej o istotnym nieprzestrzeganiu obowiązków wynikających z Umowy FATCA (art. 8 ust. 3). Dzięki temu kontrolowany będzie wiedział, jaki będzie zakres prowadzonej kontroli oraz jakie zastrzeżenia w zakresie wypełniania przedmiotowych obowiązków zgłosiła właściwa władza Stanów Zjednoczonych. Otrzymując taką informację, polska instytucja finansowa będzie miała możliwość szybkiej analizy stwierdzonych nieprawidłowości oraz ich niezwłocznego naprawienia jeszcze przed formalnym wszczęciem kontroli podatkowej, np. poprzez korektę złożonej informacji. Rozwiązanie to ma zatem na celu promowanie dobrowolnego wypełniania obowiązków, jak również umożliwienie kontrolowanym właściwej organizacji pracy w związku z planowaną kontrolą.

Mając na względzie 18-miesięczny termin określony w Umowie FATCA oraz uwzględniając interes instytucji finansowych zasadne jest określenie maksymalnego terminu do zakończenia kontroli. Proponuje się, aby termin ten nie był dłuższy niż 7 miesięcy (art. 8 ust. 4). Zgodnie natomiast z art. 8 ust. 5 w toku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych kontrolujący uprawniony będzie m.in. do żądania udostępniania akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów związanych z przedmiotem kontroli oraz do sporządzania z nich odpisów, kopii, wyciągów, notatek, wydruków i udokumentowanego pobierania danych w formie elektronicznej, w tym objętych tajemnicą, z wyłączeniem dokumentów i materiałów zawierających informacje niejawne. Regulacja ta zobowiąże instytucje finansowe do udostępnienia w ramach

prowadzonej kontroli objętych tajemnicą bankową lub inną tajemnicą zawodową akt, ksiąg oraz wszelkiego rodzaju dokumentów związanych z kontrolą. Konieczność jej wprowadzenia związana jest ze specyfiką kontroli przestrzegania obowiązków związanych z raportowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych. Skuteczność i efektywność kontroli uzależniona jest bowiem od dostępu do informacji dotyczących czynności bankowych, uzyskanych w czasie negocjacji, w trakcie zawierania i realizacji umowy, na podstawie której bank tę czynność wykonuje. Kontrolujący będą korzystali nie tylko z uprawnień określonych w projektowanym art. 8 ust. 5, ale również z gwarancji, jakie przewidują przepisy rozdziału 4 projektu ustawy statuujące zasady ochrony i udostępniania zgromadzonych danych.

Jednocześnie z uwagi na wyjątkowe znaczenie tajemnicy bankowej (jak również ubezpieczeniowej i zawodowej) oraz relacji pomiędzy instytucjami finansowymi a ich klientami projekt przewiduje rozwiązania zapewniające poufność i bezpieczeństwo informacji uzyskanych w toku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych. Tego rodzaju rozwiązanie przewiduje art. 8 ust. 6, w myśl którego żądania udostępnienia wyżej wymienionych dokumentów będą oznaczane klauzulą „Tajemnica skarbowa", a ich przekazanie nastąpi w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone" w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych. Występując z przedmiotowym żądaniem, kontrolujący obowiązany będzie ponadto zwracać szczególną uwagę na zasadę wzajemnego zaufania między instytucjami finansowymi a ich klientami – art. 8 ust. 7. Bezpieczeństwo zebranych informacji wzmacniają również projektowane regulacje w zakresie tajemnicy skarbowej, w tym przede wszystkim odpowiednie stosowanie art. 296 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa, na skutek czego akta spraw dotyczących kontroli amerykańskich rachunków raportowanych przechowywane będą w pomieszczeniach zabezpieczonych zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych. Proponowane regulacje wyłączą, zdaniem projektodawcy, możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności karnej za ujawnienie tajemnicy bankowej lub zawodowej w związku z realizacją obowiązków wynikających z Umowy FATCA, o ile przekazywanie tych informacji będzie odbywało się zgodnie z obowiązującymi, jak i proponowanymi regulacjami.

Czynności przeprowadzone w toku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych zostaną utrwalone w protokole – art. 8 ust. 8 zd. 1. Będzie to dokument obrazujący stan faktyczny w zakresie określonym w zawiadomieniu strony amerykańskiej. Opracowany

protokół będzie stanowił podstawę dyskusji kontrolowanego z kontrolującym odnośnie do ustaleń w zakresie stanu faktycznego. Podkreślenia wymaga, że elementy i treść protokołu kontroli amerykańskich rachunków raportowanych będą wyznaczały odpowiednie przepisy regulujące kontrolę podatkową, a więc w szczególności art. 290 Ordynacji podatkowej. Przepisy te znajdą zastosowanie na podstawie odesłania zawartego w art. 8 ust. 15.

W myśl natomiast art. 8 ust. 8 zd. 2 kontrolowany, który nie będzie zgadzał się z ustaleniami zawartymi w protokole, będzie mógł w terminie 14 dni od doręczenia protokołu przedstawić zastrzeżenia lub wyjaśnienia, wskazując jednocześnie odpowiednie dowody w tym zakresie. Zgodnie z art. 8 ust. 9 kontrolujący będzie obowiązany rozpatrzyć przedstawione zastrzeżenia i poinformować kontrolowanego – w terminie 14 dni od ich otrzymania, o sposobie ich załatwienia, wskazując jednocześnie wraz z odpowiednim uzasadnieniem, które zastrzeżenia nie zostały uwzględnione. Brak odpowiednich wyjaśnień lub zastrzeżeń ze strony kontrolowanego pozwoli stwierdzić, że kontrolowany nie kwestionuje ustaleń kontroli (art. 8 ust. 10).

Kontrola amerykańskich rachunków raportowanych zostanie zakończona w dniu doręczenia wyniku tej kontroli (art. 8 ust. 11). Wynik kontroli amerykańskich rachunków raportowanych będzie dokumentem ostatecznie weryfikującym informacje strony amerykańskiej przedstawione w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 8 ust. 1. W wyniku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych będą więc zawarte ostateczne ustalenia i wnioski zawierające informację o stwierdzeniu nieprawidłowości.

Treść wyniku kontroli będzie określał projektowany art. 8 ust. 12. W tym zakresie zaproponowano między innymi, aby wynik kontroli zawierał informację o możliwych skutkach określonych w art. 5 ust. 2 lit. b Umowy FATCA w przypadku nieusunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (art. 8 ust. 12 pkt 8). Ww. tryb postępowania umożliwi uzyskanie dowodów, którymi może nie dysponować strona amerykańska. Pozwoli też na dialog z instytucją finansową. Należy również podkreślić, że brak takiej procedury może skutkować, że właściwa władza Stanów Zjednoczonych potraktuje polską instytucję finansową jako wyłączoną instytucję finansową. W efekcie polska instytucja może zostać obciążona przez właściwą władzę Stanów Zjednoczonych 30% podatkiem u źródła. Stąd też przyjęto w projekcie ustawy procedurę kontroli jako element służący ochronie polskich instytucji przed skutkami stwierdzanych przez właściwą władzę Stanów Zjednoczonych nieprawidłowości. Umożliwia ona bowiem nie tylko

wyjaśnienie zauważonych uchybień, ale przede wszystkim swoistą rehabilitację poprzez ich usunięcie i wyeliminowanie. W przypadku braku w polskich przepisach przedmiotowej procedury, sankcje dla polskich instytucji finansowych (podatek u źródła w wysokości 30%) byłyby stosowane na podstawie ustaleń faktycznych zagranicznej administracji podatkowej.

Wynik kontroli amerykańskich rachunków raportowanych będzie też zawierał termin usunięcia nieprawidłowości, jeżeli zostaną stwierdzone, przy czym – z uwagi na materię objętą kontrolą – termin ten nie będzie mógł być krótszy niż 1 miesiąc i dłuższy niż 6 miesięcy od dnia wydania wyniku kontroli (art. 8 ust. 12 pkt 6 oraz art. 8 ust. 13). Kontrolowany będzie obowiązany poinformować kontrolującego o sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich nieusunięcia bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia upływu terminu wyznaczonego na ich usunięcie (art. 8 ust. 14).

Istotne jest, aby w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości instytucja finansowa doprowadziła do ich usunięcia. Nadmienić także należy, że wynik kontroli identyfikujący nieprawidłowości może ponadto zostać wykorzystany przez kontrolowanego do podjęcia odpowiednich działań naprawczych. Należy bowiem podkreślić, że to w interesie instytucji finansowych leży wyeliminowanie w przyszłości możliwości powstania podobnych nieprawidłowości i tym samym uniknięcie interwencji amerykańskiej administracji.

Wynik kontroli będzie ostatecznie kończył kontrolę amerykańskich rachunków raportowanych. Projektodawca nie przewiduje następczego postępowania na wzór postępowania podatkowego, ponieważ kontrola będzie dokonywana w związku z zawiadomieniem przesłanym przez administrację amerykańską. Należy jednak pamiętać, że kontrola amerykańskich rachunków raportowanych będzie miała na celu weryfikację ustaleń dokonanych przez amerykańską administrację podatkową. Dzięki temu działania polskich instytucji finansowych nie będą oceniane arbitralnie.

Na podstawie art. 9 organ kontrolujący, będący organem upoważnionym, o którym mowa w art. 3 ust. 3, przekaże wynik kontroli amerykańskich rachunków raportowanych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania od kontrolowanego informacji o sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich nieusunięcia. Do wyniku kontroli organ kontrolujący załączy dodatkowo protokół

kontroli amerykańskich rachunków raportowanych, zastrzeżenia oraz wyjaśnienia, zawiadomienie o sposobie ich załatwienia oraz informację o sposobie usunięcia przez kontrolowanego stwierdzonych nieprawidłowościach lub przyczynach ich nieusunięcia. Powyższa regulacja umożliwi ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych uzyskanie całego materiału w sprawie.

W odpowiedzi na zawiadomienie przekazane przez właściwe władze Stanów Zjednoczonych o istotnym nieprzestrzeganiu obowiązków, minister właściwy do spraw finansów publicznych opracuje (na podstawie materiałów otrzymanych w trybie art. 9) i przekaże właściwej władzy Stanów Zjednoczonych Ameryki informację o podjętych działaniach i dokonanych ustaleniach nie później niż w terminie 18 miesięcy od dnia otrzymania tego zawiadomienia. Kwestię tę będzie regulował projektowany art. 10 ust. 1. Informacja ta zostanie niezwłocznie przekazana do wiadomości kontrolowanemu, o czym stanowi art. 10 ust. 2 projektu ustawy.

4. Ochrona informacji i zasady ich udostępniania

Zakresem przedmiotowym projektu ustawy objęto również kwestie związane z ochroną i udostępnianiem danych gromadzonych w związku z wykonywaniem Umowy FATCA. Zagadnieniom tym poświęcono przepisy rozdziału 4 projektu ustawy. Zasadę ogólną w tym zakresie wyraża art. 11 ust. 1, w myśl którego „Do ujawnienia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, upoważnionym przez niego organom oraz podmiotowi, o którym mowa w art. 5 ust. 5, wszelkich informacji, w trybie i zakresie przewidzianym niniejszą ustawą, nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie danych objętych tajemnicą, z wyjątkiem informacji niejawnych.”. Reguła ta w sposób jednoznaczny zabezpiecza instytucje finansowe przed zarzutem naruszenia obowiązku zachowania tajemnicy bankowej lub tajemnicy zawodowej. Zasada ta znajdzie również zastosowanie nie tylko do informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, ale również do informacji o płatnościach na rzecz wyłączonych instytucji finansowych, w ramach których raportująca polska instytucja finansowa informowała będzie o ich tytule i kwocie, danych umożliwiających identyfikację posiadacza rachunku, na który dokonywana jest ta płatność, oraz o nazwie i miejscu siedziby tych wyłączonych instytucji finansowych.

Do ochrony zgromadzonych danych odnosi się natomiast art. 11 ust. 2, zgodnie z którym tajemnicą skarbową objęte będą indywidualne dane zawarte w informacjach uzyskanych od polskich raportujących instytucji finansowych w trybie art. 5 ust. 1

pkt 2, dane zawarte w informacjach o polskich rachunkach raportowanych uzyskane w ramach automatycznej wymiany informacji od właściwej władzy Stanów Zjednoczonych, dane zawarte w aktach dokumentujących działania w ramach weryfikacji wypełniania przez raportujące polskie instytucje finansowe obowiązków w zakresie identyfikowania rachunków, a także informacje o dokonywanych w latach 2015–2016 płatnościach na rzecz wyłączonych instytucji finansowych. Na podstawie projektowanego art. 12 dostęp do akt w toku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych będzie przysługiwał wyłącznie organom właściwym w sprawach dotyczących tej kontroli oraz wyznaczonym pracownikom tych organów.

Projektowane w rozdziale 4 regulacje będą również określały zasady udostępniania danych zawartych w informacjach pozyskanych od polskich raportujących instytucji finansowych, informacjach w ramach automatycznej wymiany informacji od właściwej władzy Stanów Zjednoczonych, dane zawarte w aktach dokumentujących działania w ramach weryfikacji wypełniania przez raportujące polskie instytucje finansowe obowiązków w zakresie identyfikowania rachunków, a także informacjach o dokonywanych w latach 2015–2016 płatnościach na rzecz wyłączonych instytucji finansowych. Wprowadzone na tej płaszczyźnie rozwiązania wzorują się na sprawdzonych w praktyce regulacjach ustawy – Ordynacja podatkowa, w tym przede wszystkim art. 297 normującego udostępnianie informacji bankowych. Zgodnie z projektowanym art. 13 ust. 1 dane zawarte w informacjach, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 1 i 2, są udostępniane wyłącznie organom wymienionym w art. 297 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa oraz na zasadach określonych w tym przepisie. W myśl z kolei art. 13 ust. 2 dane dotyczące spraw weryfikacji wypełniania przez raportujące polskie instytucje finansowe obowiązków w zakresie identyfikowania rachunków są udostępniane wyłącznie organom wymienionym w art. 297 § 1 pkt 1 i pkt 2a–7 ustawy – Ordynacja podatkowa oraz na zasadach określonych w tym przepisie. W odniesieniu do tej kategorii danych wyłączona została możliwość ich udostępniania innym naczelnikom urzędów skarbowych lub urzędów celnych albo organom kontroli skarbowej – w związku ze wszczętym postępowaniem podatkowym, postępowaniem w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe lub kontrolą podatkową. Ograniczenie to stanowi element minimalizowania ryzyka związanego z ewentualnym nieuprawnionym wykorzystaniem informacji uzyskanych od instytucji finansowych, w

tym objętych tajemnicą bankową, zabezpieczając tym samym słuszne interesy i prawa zarówno kontrolowanych instytucji, jak i ich klientów.

Warto również podkreślić, że na mocy art. 13 ust. 3 projektu ustawy w przypadkach udostępnienia danych akta spraw będą oznaczane klauzulą: „Tajemnica skarbowa", a ich przekazanie następowało będzie w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone". Z kolei art. 14 zawiera odesłania do odpowiedniego stosowania enumeratywnie wymienionych przepisów Ordynacji podatkowej normujących instytucję tajemnicy skarbowej. Na mocy tego przepisu zastosowanie znajdą następujące przepisy Ordynacji podatkowej:

1) art. 294 – określający katalog podmiotów zobowiązanych do przestrzegania tajemnicy skarbowej,
2) art. 296 – określający zasady przechowywania akt,
3) art. 297a – regulujący kwestię udostępniania informacji pochodzących od innych państw,
4) art. 299b – umożliwiający ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wyrażenie zgody na udostępnienie informacji w określonych przypadkach.

III. Zmiany w zakresie ustawy – Kodeks karny skarbowy

Projektowana ustawa zakłada wprowadzenie sankcji karnych skarbowych za nieprzestrzeganie obowiązków nakładanych na raportujące polskie instytucje finansowe. Przewidziana w projekcie penalizacja związana jest – podobnie jak przepisy dotyczące kontroli przestrzegania obowiązków związanych z raportowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych – z przewidzianymi w art. 5 Umowy FATCA obowiązkami w zakresie przestrzegania oraz egzekucji obowiązków informacyjnych. Art. 5 ust. 1 Umowy FATCA stanowi wprost, że właściwa władza jednej ze stron umowy powinna zastosować przepisy prawa krajowego (włączając możliwe sankcje) w celu uzyskania poprawnej i/lub kompletnej informacji lub usunięcia innych naruszeń umowy.

Ponadto odpowiedzialnością karnoskarbową objęto również brak dokonania blokady rachunku finansowego, o której mowa w art. 21 ust. 6 projektu ustawy. Przepis ten nakłada na raportujące polskie instytucje finansowe obowiązek zablokowania rachunku finansowego, co do którego instytucja ta nie otrzymała, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, oświadczenia dotyczącego rezydencji podatkowej posiadacza rachunku albo jego statusu. Oświadczenia te mają kluczowe znaczenie dla identyfikacji

rachunków finansowych otwartych w tzw. okresie przejściowym, przez co brak dokonania blokady rachunku sanowi naruszenie skutkujące nieprawidłowym raportowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych.

Z uwagi na powyższe, art. 15 projektu ustawy przewiduje zmianę art. 80 ustawy – Kodeks karny skarbowy poprzez penalizację zaniechania złożenia informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych lub złożenia informacji nieprawdziwej oraz brak dokonania blokady rachunku finansowego. Sankcja stosowana w tych przypadkach odpowiada sankcjom przewidzianym dla nieprzekazywania informacji, o których mowa w art. 42c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Sankcją objęte będzie również złożenie informacji nieprawdziwej. Zmiana art. 80 ustawy – Kodeks karny skarbowy realizuje przewidziany w Umowie FATCA wymóg zastosowania przepisów prawa krajowego (włączając możliwe sankcje) w celu uzyskania poprawnej i/lub kompletnej informacji lub usunięcia innych naruszeń umowy.

IV. Zmiany w zakresie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

Niniejszy projekt ustawy przewiduje również w art. 16 zmiany w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.). Z uwagi na materię objętą kontrolą amerykańskich rachunków raportowanych zasadne jest, aby organy podatkowe nie były związane terminami do przeprowadzenia kontroli oraz zakazem prowadzenia jednoczesnych kontroli – określonymi w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. Maksymalny termin prowadzenia kontroli (do 7 miesięcy) przewiduje jednak proponowany w przedmiotowym projekcie art. 8 ust. 4. Wprowadzenie zaproponowanych wyłączeń należy uznać za konieczne. Ich brak znacząco ograniczałby możliwość przeprowadzenia kontroli w instytucjach finansowych w zakresie wypełniania obowiązków związanych z raportowaniem o amerykańskich rachunkach. W skrajnych przypadkach mogłoby dojść do całkowitego wyłączenia możliwości przeprowadzenia przedmiotowej kontroli. Sytuacja taka byłaby bardzo niekorzystna przede wszystkim dla polskich instytucji finansowych, które zostałyby narażone na ryzyko zastosowania przez właściwą władzę Stanów Zjednoczonych stosownych sankcji (w postaci naliczania 30% podatku u źródła) – bez możliwości podjęcia dyskusji przez instytucję oraz polską administrację. Z uwagi na powyższe zaproponowano dodanie w art. 82 ust. 1 oraz art. 83 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej nowych punktów przewidujących wyłączenie

związania terminami do przeprowadzenia kontroli oraz zakazem prowadzenia jednoczesnych kontroli.

Należy zarazem zauważyć, że skierowany do prac parlamentarnych w dniu 3 sierpnia 2015 r. projekt ustawy – Prawo działalności gospodarczej zawiera przepisy będące odpowiednikami zmienianych przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w związku z czym konieczne będzie takie prowadzenie dalszych prac legislacyjnych, ażeby dokonać pożądanych zmian w sposób uwzględniający tempo procedowania obu ustaw i terminy ich wejścia w życie.

V. Przepisy przejściowe

1. Określony w projektowanym art. 5 ust. 1 pkt 2 zakres przedmiotowy informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych będzie podlegał czasowym ograniczeniom. Zgodnie z art. 17 projektu ustawy przekazywane za lata 2014–2015 informacje o amerykańskich rachunkach raportowanych nie będą obejmowały wszystkich danych określonych w art. 2 ust. 2 lit. a Umowy FATCA, lecz jedynie:

1) informacje określone w art. 2 ust. 2 lit. a punkty 1–4 Umowy FATCA – w odniesieniu do roku 2014,
2) informacje określone w art. 2 ust. 2 lit. a punkty 1–7 Umowy FATCA, z wyjątkiem przychodów brutto określonych w art. 2 ust. 2 lit. a pkt 5 ppkt B tej umowy – w odniesieniu do roku 2015.

Przepis art. 18 projektu ustawy stanowi odzwierciedlenie reguł pozyskiwania i wymiany informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, wyrażonych w art. 3 ust. 3 lit. a umowy FATCA.

2. Czasowe ograniczenie zakresu przedmiotowego obowiązku przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych zawiera również art. 18 projektu ustawy. Regulacja ta dotyczy informacji o amerykańskim NIP podlegającej raportowaniu na mocy art. 2 ust. 2 lit. a Umowy FATCA. Według przewidzianej w art. 18 projektu ustawy zasady, w odniesieniu do amerykańskich rachunków raportowanych prowadzonych przez raportującą polską instytucję finansową na dzień 30 czerwca 2014 r. informacje, o których nowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, przekazywane za lata 2014–2016 nie muszą zawierać informacji o amerykańskim NIP, jeżeli numer ten nie jest dostępny w rejestrach raportującej polskiej instytucji finansowej. W takim

przypadku raportująca polska instytucja finansowa obowiązana jest przekazać informacje o dacie urodzenia, o ile instytucja ta posiada te dane.

3. Załącznik I do Umowy FATCA, którego stosowanie w procedurze identyfikacji rachunków finansów przewiduje art. 5 ust. 2 projektu ustawy, określa między innymi terminy na przeprowadzenie identyfikacji istniejących rachunków, czyli rachunków prowadzonych przez raportującą instytucję finansową w dniu 30 czerwca 2014 r. W ust. E części II załącznika I do Umowy FATCA wskazano, że w przypadku gdy na dzień 30 czerwca 2014 r. istniejący rachunek indywidualny jest rachunkiem o wysokiej wartości, raportująca polska instytucja finansowa musi zakończyć rozszerzone procedury weryfikacji, opisane w ust. D niniejszej części w stosunku to takiego rachunku do dnia 30 czerwca 2015 r. Określony dla tej kategorii rachunków termin zakończenia procedury identyfikacji przypada na okres, kiedy w Polsce brak było przepisów stanowiących podstawę do jej przeprowadzenia. Koniecznym zatem jest określenie nowego terminu na przeprowadzenie procedur mających zastosowanie do rachunków o wysokiej wartości. Z uwagi na powyższe w art. 19 zaproponowano, aby procedury te były przeprowadzone w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy na dzień 30 czerwca 2014 r. istniejący rachunek indywidualny był rachunkiem o wysokiej wartości, o którym mowa w ust. D części II załącznika I do Umowy FATCA, raportująca polska instytucja finansowa obowiązana jest przeprowadzić rozszerzone procedury weryfikacji, opisane w ust. D części II załącznika I do Umowy FATCA, w stosunku do takiego rachunku, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Termin 3 miesięcy należy uznać za wystarczający na przeprowadzenie przedmiotowych czynności, bowiem ich zakres nie obejmuje obowiązku uzyskania oświadczeń dotyczących rezydencji podatkowej.

4. Art. 20 projektu ustawy nakłada na raportujące polskie instytucje finansowe dodatkowy obowiązek przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych informacji o nazwie wyłączonej instytucji finansowej oraz łącznej kwocie płatności dokonanej na jej rzecz. Omawiany obowiązek dotyczy wyłącznie płatności na rzecz wyłączonej instytucji finansowej dokonanych w 2015 lub 2016 roku. Dlatego też regulacja w tym zakresie została zawarta w ramach przepisów o charakterze przejściowym. Wskazać ponadto należy, że przewidziany w art. 20 projektu ustawy obowiązek odzwierciedla treść art. 4 ust. 1 lit. b Umowy FATCA określającego jeden z

warunków uzyskania statusu „zgodności”, a w konsekwencji wyłączenia sankcji w postaci opodatkowania dochodów (przychodów) uzyskiwanych ze źródeł w USA podatkiem w wysokości 30%.

Projekt przewiduje również, że informacje dotyczące wyłączonych instytucji finansowych będą sporządzane za okres roku kalendarzowego i przekazywane w formie dokumentu elektronicznego, w terminie do 30 czerwca roku następnego (art. 20 ust. 2 projektu). W sprawie korygowania informacji odpowiednie zastosowanie znajdą przepisy art. 6. Natomiast do kontroli wypełniania obowiązków w zakresie raportowania płatności na rzecz wyłączonych instytucji finansowych będą miały zastosowanie przepisy rozdziału 3 (art. 20 ust. 3). Informacje o płatnościach na rzecz wyłączonych instytucji finansowych będą przekazywane razem z informacjami o raportowanych rachunkach amerykańskich.

5. Art. 21 projektu ustawy zawiera przepis przejściowy, dotyczący sposobu identyfikacji rachunków finansowych otwartych pomiędzy 1 lipca 2014 r. a dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. Konieczność wprowadzenia tego rodzaju regulacji wynika z faktu, iż Umowa FATCA przewiduje, że datą graniczną dla stosowania poszczególnych procedur weryfikacji rachunków finansowych jest 1 lipca 2014 r., tj. dzień wejścia w życie w USA obowiązków wynikających z amerykańskiego ustawodawstwa FATCA. Biorąc pod uwagę fakt, iż w dniu 1 lipca 2014 r. polskie instytucje finansowe nie mogły stosować procedur wynikających z załącznika I do Umowy FATCA, w tym przede wszystkim żądać przewidzianych w nim oświadczeń w zakresie rezydencji podatkowej, rachunki otwarte między tą datą a datą wejścia w życie projektowanej ustawy nie mogłyby zostać poprawnie zidentyfikowane, jako tzw. nowe rachunki (tj. rachunki otwarte po 30 czerwca 2014 r.). Sytuacja taka wpływałaby na poprawność raportowania dokonywanego przez instytucje finansowe i groziła w konsekwencji uznaniem, iż wymogi związane z wypełnieniem Umowy FATCA po stronie polskiej nie zostały prawidłowo zrealizowane.

Ze względu na fakt, iż w analogicznej sytuacji jak Polska znalazło się szereg państw, które w dniu 1 lipca 2014 r. nie posiadały obowiązującej Umowy FATCA z USA oraz nie dysponowały uprawnieniami wynikającymi z prawa krajowego pozwalającymi nałożyć na instytucje finansowe wymóg identyfikowania nowych rachunków, niektóre z umów zawartych przez Stany Zjednoczone (m.in. umowa z Brytyjskimi Wyspami

Dziewiczymi oraz umowa ze Szwecją) przewidują dodatkową procedurę identyfikacji tych rachunków.

Na podstawie art. 7 Umowy FATCA, zawierającego tzw. klauzulę największego uprzywilejowania, Polska jest uprawniona do uzyskania korzyści z jakichkolwiek korzystniejszych rozwiązań, związanych z art. 4 lub załącznikiem I do Umowy FATCA, przyznanych innemu państwu, które podpisało analogiczną umowę. W tym kontekście wskazać należy, że w przypadku przyjęcia rozwiązań określonych w umowach zawartych między Stanami Zjednoczonymi a Brytyjskimi Wyspami Dziewiczymi i Szwecją polskie raportujące instytucje finansowe miałyby rok, od daty wejścia w życie Umowy FATCA, na żądanie przedstawienia i zgromadzenie oświadczeń oraz dokumentów niezbędnych do ustalenia statusu klienta posiadającego rachunek. Elementem sankcyjnym wobec posiadacza rachunku, który nie współpracowałby z instytucją finansową dla celów zweryfikowania, czy rachunek spełniałby kryteria uznania go za amerykański rachunek raportowany, byłoby uznanie tego działania – z mocy ustawy – za podstawę do wypowiedzenia umowy rachunku. Powyższych rozwiązań nie można zatem uznać za korzystne dla polskich instytucji finansowych oraz ich klientów z uwagi na fakt, że mogłoby dochodzić do zmasowanego zamykania rachunków finansowych objętych FATCA, również tych, które nie wykazywałyby żadnych U.S. *Indicia* (np. w sytuacji braku złożenia odpowiedniego oświadczenia przez posiadacza rachunku).

W związku z powyższym w projekcie ustawy zaproponowano alternatywne rozwiązanie dla przeprowadzenia procedur należytej staranności w odniesieniu do rachunków otwartych od 1 lipca 2014 r. do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Rozwiązanie to opiera się na następujących ogólnych założeniach:

- raportujące instytucje finansowe będą miały 12 miesięcy na przeprowadzenie procedury identyfikacji, która oparta będzie na procedurach przewidzianych dla tzw. nowych rachunków,
- w ramach procedury identyfikacji posiadacz rachunku zostanie wezwany przez instytucję finansową do przedstawienia odpowiednich oświadczeń w zakresie rezydencji podatkowej,
- na podstawie złożonych oświadczeń poszczególne rachunki będą raportowane w zależności od informacji o rezydencji podatkowej posiadacza konta – jeśli posiadacz rachunku wykaże amerykańską rezydencję, rachunek zostanie zaraportowany do

polskiej administracji, która następnie zaraportuje informację do właściwej władzy Stanów Zjednoczonych; jeśli nie – rachunek nie będzie podlegał raportowaniu,

- jeżeli posiadacz rachunku nie złoży oświadczenia o rezydencji w wyznaczonym terminie, instytucje finansowe będą zobowiązane do zablokowania jego rachunku,
- blokada rachunku polegała będzie na czasowym uniemożliwieniu dysponowania i korzystania ze wszystkich wartości majątkowych zgromadzonych na rachunku i będzie trwała do czasu złożenia oświadczenia o rezydencji podatkowej,
- w wyniku złożenia oświadczenia po zablokowaniu rachunku, rachunek ten zostanie odblokowany oraz zaraportowany w przypadku wykazania amerykańskiej rezydencji podatkowej.

Powyższe założenia realizują poszczególne zapisy art. 21. Zgodnie z ust. 1 tego przepisu szczególną procedurą identyfikacji objęte będą rachunki finansowe otwarte między 1 lipca 2014 r. a dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. Zasady identyfikacji zostały rozróżnione ze względu na charakter rachunku finansowego. W przypadku rachunków posiadanych przez osoby fizyczne instytucja finansowa obowiązana będzie do wystąpienia do posiadacza rachunku z żądaniem przedstawienia oświadczenia, o którym mowa w ust. B części III załącznika I do Umowy FATCA. Oświadczenie to umożliwi raportującej polskiej instytucji finansowej na określenie, czy posiadacz rachunku jest rezydentem Stanów Zjednoczonych Ameryki dla celów podatkowych. Stosownie do art. 21 ust. 5 projektu ustawy posiadacz rachunku obowiązany będzie do przedstawienia oświadczeń i informacji wskazanych w żądaniu raportującej polskiej instytucji finansowej, o którym mowa w ust. 1. W skierowanym do posiadacza rachunku żądaniu raportująca polska instytucja finansowa informuje, że w przypadku nieotrzymania wskazanych w nim oświadczeń i informacji przed upływem terminu 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy rachunek zostanie zablokowany – art. 21 ust. 4. Oświadczenia te składane będą pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym i zawierają klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastąpi pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Po uzyskaniu oświadczenia instytucja finansowa obowiązana będzie potwierdzić jego zasadność zgodnie z zasadami i procedurami opisanymi w części III załącznika I do Umowy FATCA. W tym zakresie instytucja finansowa będzie się opierała na

informacjach otrzymanych w związku z otwarciem rachunku, włącznie z każdą dokumentacją zgromadzoną zgodnie z procedurami zapobiegającymi praniu pieniędzy lub podobnymi wymogami, którym podlega raportująca polska instytucja finansowa. Konieczność potwierdzania związana jest z tym, że na płaszczyźnie określonych w załączniku I do Umowy FATCA procedur należytej staranności obowiązuje zasada, w myśl której raportująca polska instytucja finansowa nie może opierać się na oświadczeniu posiadacza rachunku oraz dokumentach, jeżeli ma ona wiedzę lub powody, aby sądzić, że oświadczenie posiadacza rachunku oraz dokumenty są błędne lub nierzetelne (ust. A części VI załącznika I do Umowy FATCA).

Natomiast w odniesieniu do rachunków finansowych otwartych w okresie przejściowym posiadanych przez osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej raportujące polskie instytucje finansowe obowiązane będą przeprowadzić procedurę należytej staranności określoną w części V załącznika I do Umowy FATCA. Procedura ta przewiduje w szczególności obowiązek zebrania oświadczeń co do statusu posiadacza rachunku finansowego, co znalazło swoje odzwierciedlenie w treści art. 21 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy.

W celu zminimalizowania dolegliwości związanych z obowiązkiem przeprowadzenia przedmiotowej procedury zarówno dla instytucji finansowych, jak i ich klientów posiadających rachunki, projekt ustawy przewiduje zawężenie zakresu przedmiotowego stosowania procedury określonej w art. 21. Dotycząca tej kwestii podstawa prawna została uregulowana w art. 21 ust. 2. Zgodnie z tym przepisem, przeprowadzając opisaną w ust. 1 procedurę, raportujące polskie instytucje finansowe będą stosowały wyłączenia od weryfikacji, identyfikacji oraz raportowania rachunków finansowych określone w ust. A części III załącznika I do Umowy FATCA – w odniesieniu do rachunków finansowych posiadanych przez osoby fizyczne, oraz w ust. A części V załącznika I do Umowy FATCA – w odniesieniu do rachunków finansowych posiadanych przez osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W następstwie zastosowania tego rozwiązania, z identyfikacji, a więc i blokowania, wyłączone będą indywidualne rachunki depozytowe o saldzie do 50 tys. USD oraz pieniężne umowy ubezpieczenia, których wartość nie przekracza 50 tys. USD. Przedmiotowa procedura nie obejmie także posiadanych przez osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej rachunki kart kredytowych oraz rachunki kredytu odnawialnego, jeżeli raportująca polska instytucja

finansowa prowadząca te rachunki posiadała zasady i procedury, zapobiegające przekroczeniu wartości kredytu dostępnego dla posiadacza rachunku ponad kwotę 50 tys. USD. Określone w ust. A części III załącznika I do Umowy FATCA oraz ust. A części V załącznika I do Umowy FATCA wartości sald ustalane będą na dzień wejścia w życie projektowanej ustawy. Ograniczenia stosowania blokowania rachunku przewiduje również art. 22, w którym określono procedury identyfikacji dla rachunków finansowych, które zostały otwarte w okresie przejściowym, lecz jednocześnie zostały zamknięte przed upływem terminu 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Procedura identyfikacji rachunków finansowych otwartych w okresie przejściowym powinna zostać przeprowadzona w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, z tym że żądanie przedstawienia wymaganych w tej procedurze oświadczeń powinno zostać skierowane do posiadacza rachunku nie później niż w terminie 120 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy – art. 21 ust. 3. Przyjęty w tym zakresie termin uwzględnia zarówno czasochłonność związaną z uzyskaniem przez instytucje finansowe wymaganych oświadczeń i wyjaśnień, jak też konieczność jak najszybszego zakończenia postępowania z rachunkami otwartymi w okresie przejściowym, pozostawiając przy tym posiadaczom rachunków szeroki margines czasu na złożenie wymaganej dokumentacji.

Zgodnie z art. 21 ust. 6 w przypadku braku otrzymania oświadczenia dotyczącego rezydencji podatkowej posiadacza rachunku albo jego statusu w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy raportująca polska instytucja finansowa obowiązana będzie do blokady rachunku finansowego. Blokada następowała będzie w terminie 3 dni roboczych liczonych od dnia, w którym upłynął 12-miesięczny termin na przeprowadzenie procedury identyfikacji rachunków finansowych (art. 21 ust. 8). Po zablokowaniu rachunku raportująca polska instytucja finansowa obowiązana będzie niezwłocznie poinformować posiadacza rachunku o blokadzie rachunku i warunkach jego odblokowania (art. 21 ust. 9 projektu ustawy).

Blokada rachunku polegała będzie na czasowym uniemożliwieniu dysponowania i korzystania ze wszystkich wartości majątkowych zgromadzonych na rachunku, w tym również przez instytucję finansową (art. 21 ust. 7). W przypadku rachunku zbiorczego blokada może dotyczyć części wartości majątkowych znajdujących się na takim rachunku. Użyte w przedmiotowym przepisie określenie „wartości majątkowe” zostało zdefiniowane jako: środki płatnicze, instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1

ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94 i 586 oraz z 2015 r. poz. 73, 978 i 1045), a także inne papiery wartościowe lub wartości dewizowe, prawa majątkowe, rzeczy ruchome oraz nieruchomości – art. 21 ust. 11 projektu ustawy.

Blokada rachunku ma być instrumentem wymuszającym złożenie przez posiadacza rachunku odpowiedniego dokumentu (wymaganego na podstawie przepisów Umowy FATCA), a nie sankcyjnym, który powodowałby definitywne zamknięcie rachunku. Dlatego też w przypadku wypełnienia przez posiadacza rachunku odpowiednich obowiązków, raportująca polska instytucja finansowa dokona odblokowania rachunku – nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania od posiadacza rachunku odpowiednich oświadczeń i informacji (art. 21 ust. 10).

6. W celu złagodzenia ewentualnych dolegliwości związanych z procedurą identyfikacji rachunków finansowych otwartych w okresie przejściowym w art. 22 przewidziano rozwiązanie, w efekcie którego posiadacz rachunku finansowego, który otrzymał od instytucji finansowej wezwanie do złożenia stosownego oświadczenia dotyczącego jego rezydencji, będzie miał możliwość, w celu uniknięcia blokady rachunku, złożenia oświadczenia albo zamknięcia rachunku. W art. 22 ust. 1 wskazano bowiem, że w przypadku, gdy rachunek finansowy objęty procedurą określoną w art. 21 zostanie zamknięty przed upływem terminu 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, a raportująca polska instytucja finansowa nie otrzymała oświadczeń dotyczących rezydencji podatkowej posiadacza rachunku albo jego statusu, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 albo pkt 2, instytucja ta nie będzie przeprowadzała procedury przewidzianej dla nowych rachunków, w której wymaga się uzyskania przedmiotowych oświadczeń, lecz procedurę właściwą dla istniejących rachunków finansowych opierającą się na elektronicznym wyszukiwaniu danych. Regulacja ta obejmie przede wszystkim otwarte w okresie przejściowym rachunki finansowe, które zamknięte zostały przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. Przedmiotowe unormowanie będzie również dotyczyło przypadków, kiedy posiadacz rachunku po otrzymaniu od instytucji finansowej wezwania do złożenia oświadczenia zdecyduje się zamknąć rachunek finansowy. Przyjęcie takiego rozwiązania uzasadnione jest osiągnięciem w tego rodzaju sytuacjach kluczowych celów szczególnej procedury dla rachunków z okresu przejściowego. Zgodnie bowiem z zawartymi przez Stany Zjednoczone umowami z Brytyjskimi Wyspami Dziewiczymi oraz ze Szwecją,

szczególny tryb postępowania z rachunkami otwartymi w okresie przejściowym ukierunkowany jest na wyeliminowanie rachunków finansowych, w zakresie których nie uzyskano brakującej dokumentacji o samocertyfikacji.

Zgodnie z art. 22 ust. 2 raportujące polskie instytucje finansowe będą obowiązane do zakończenia opisanej w ust. 1 procedury identyfikacji rachunków finansowych jako amerykańskich rachunków raportowanych w terminie 15 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

IV. Termin wejścia w życie proponowanych zmian

Zgodnie z art. 23 ustawy zmieniającej ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia, w przypadkach określonych w obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisach Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Projekt ustawy o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Janusz Cichoń – Sekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Mariusz Każuch – z-ca dyrektora Departamentu Polityki Podatkowej tel. 694-3876, e-mail: Mariusz.Kazuch @mf.gov.pl	**Data sporządzenia** 14 sierpnia 2015 r. **Źródło** Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA **Nr w wykazie prac** UD192

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W 2010 r. w Stanach Zjednoczonych została przyjęta ustawa o ujawnianiu informacji o rachunkach zagranicznych dla celów podatkowych (FATCA). Nakłada ona na zagraniczne instytucje finansowe obowiązek zawierania z amerykańską administracją podatkową (IRS) umów o przekazywaniu informacji o rachunkach finansowych amerykańskich rezydentów. W przypadku odmowy zawarcia porozumienia z IRS przewidziano dla instytucji finansowych sankcję w postaci opodatkowania dochodów uzyskiwanych ze źródeł w USA podatkiem w wysokości 30%.

Mając na uwadze, iż podpisanie takich porozumień przez polskie instytucje finansowe bezpośrednio z IRS byłoby niezgodne z prawem w zakresie m.in. ochrony danych osobowych, tajemnicy bankowej, a także pełnienia w określonych sytuacjach funkcji płatnika amerykańskiego podatku, przekazywanie informacji wymaganych FATCA uregulowano na poziomie umowy międzynarodowej w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, zawartej pomiędzy Polską a USA (umowa FATCA).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest podjęcie inicjatywy legislacyjnej dotyczącej wprowadzenia nowych regulacji, umożliwiających wykonywanie umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (dalej: Umowa FATCA).

Projektowane przepisy mają na celu wprowadzenie w przepisach krajowych podstawy prawnej do nałożenia obowiązków na instytucje finansowe, dotyczących zbierania, przetwarzania i przekazywania w odpowiednich terminach przez nie informacji do krajowej administracji podatkowej, które wymagane są na podstawie Umowy FATCA). Zakres zmian obejmuje również odpowiednie dostosowanie przepisów ustawy – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.).

W efekcie instytucje finansowe uzyskają upoważnienie do dokonywania identyfikacji rachunków amerykańskich rezydentów podatkowych oraz przekazania do krajowej administracji podatkowej informacji o ich właścicielach oraz dochodach i saldach związanych z tymi rachunkami. Polska administracja podatkowa, dzięki pozyskaniu danych z instytucji finansowych, będzie mogła wypełnić zobowiązanie do przekazania pozyskanych danych do USA, zgodnie z Umową FATCA. Tym samym wymagane przez FATCA informacje o amerykańskich rezydentach podatkowych będą zbierane przez polskie instytucje finansowe, przekazywane do krajowej administracji podatkowej, a następnie wymieniane w sposób automatyczny z USA na podstawie obowiązującej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Wdrożenie tej procedury wymaga zmian na poziomie prawa krajowego, w celu nałożenia określonych obowiązków na podmioty prywatne (instytucje finansowe).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Na bazie uzgodnień prowadzonych pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a grupą państw UE (Francją, Wielką Brytanią, Włochami, Hiszpanią i Niemcami) z udziałem Komisji Europejskiej wprowadzono rozwiązanie umożliwiające instytucjom finansowym przekazywanie informacji do państw trzecich, bez naruszenia przepisów Unii Europejskiej dotyczących ochrony danych osobowych.

Efektem tych porozumień były dwa Modele porozumień międzyrządowych (IGA): Model I IGA z zasadą wzajemności

w przekazywaniu informacji i Model II IGA bez tej zasady wzajemności, w oparciu o które poszczególne państwa indywidualnie zawierają porozumienia ze stroną amerykańską. Wszystkie państwa UE podjęły działania w celu zawarcia umowy. Na dzień 14 sierpnia 2015 r. porozumienia FATCA podpisało 63 państw (wraz z Polską). Kolejne 34 uzgodniło z USA treść umowy i trwają procedury zmierzające do jej podpisania.

Problem ochrony danych oraz tajemnicy bankowej dotyczy każdego z państw UE, w związku z tym wszystkie państwa podjęły działania zmierzające do usunięcia problemu legalności zbierania i przekazywania informacji do amerykańskich organów skarbowych. W zależności od obowiązującego systemu prawnego państwa muszą indywidualnie wprowadzić zmiany pozwalające na wykonywanie tych umów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Banki	609	KNF	Projekt oddziałuje na wskazane podmioty poprzez nałożenie obowiązków związanych z pozyskiwaniem i przekazywaniem do administracji podatkowej informacji o rachunkach finansowych posiadanych przez amerykańskich rezydentów podatkowych.
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	58	KNF	
Zakłady ubezpieczeń	31	KNF	
Domy maklerskie	55	KNF	
Ministerstwo Finansów			Projekt oddziałuje na wskazany podmiot poprzez nałożenie na polskie instytucje finansowe obowiązku przekazywania informacji o rachunkach finansowych posiadanych przez amerykańskich rezydentów podatkowych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.
Organy podatkowe			Projekt oddziałuje na wszystkie organy podatkowe, w tym wskazane przez MF jako właściwe do realizacji konkretnych zadań, poprzez nałożenie obowiązków związanych z realizacją zobowiązań wynikających z Umowy FATCA przez stronę polską.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został poddany konsultacjom publicznym z takimi podmiotami i organizacjami jak: Business Centre Club, Forum Związków Zawodowych, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Izba Domów Maklerskich, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, Konfederacja Lewiatan, Krajowa Izba Biegłych Rewidentów, Krajowa Izba Gospodarcza, Krajowa Rada Doradców Podatkowych, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność", Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Konfederacja Lewiatan, Polska Rada Biznesu, Polska Izba Ubezpieczeń, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców Polskich Razem, Trójstronna Komisja ds. Społeczno-Gospodarczych, Związek Banków Polskich, Związek Rzemiosła Polskiego.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

W ramach konsultacji publicznych uwagi zgłosiły następujące podmioty: Związek Banków Polskich, Izba Domów Maklerskich, Polska Izba Ubezpieczeń, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, Kasa Krajowa, Pracodawcy RP, Konfederacja Lewiatan.

Uwagi co do zasady dotyczyły kwestii merytorycznych.

Partnerzy publiczni krytycznie odnieśli się m.in. do konieczności zamykania rachunków otwartych w okresie od dnia 1 lipca 2014 do dnia wejścia w życie przedmiotowej ustawy w sytuacji braku pozyskania przez instytucję odpowiedniego oświadczenia posiadacza rachunku oraz odwołania się do regulacji (definicji) określonych w Umowie FATCA. Partnerzy publiczni postulowali m.in. wprowadzenie możliwości zlecania przez instytucje finansowe podmiotom trzecim (outsourcing) czynności w zakresie wykonywania obowiązków wynikających z Umowy FATCA, usunięcie sankcji z Kodeksu karnego skarbowego za złożenie nieprawdziwych informacji, wskazanie podmiotów nieraportujących oraz rachunków niepodlegających raportowaniu (na podstawie załącznika II Umowy FATCA), wydłużenie terminu do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych oraz wydłużenie terminu wejścia w życie ustawy. Ponadto partnerzy publiczni wskazali m.in. na ryzyko naruszenia tajemnicy zawodowej w związku z realizacją obowiązków w zakresie identyfikacji rachunków oraz podczas kontroli.

Część uwag uwzględniono. Odstąpiono od propozycji zamykania rachunków (otwartych w okresie od dnia 1 lipca 2014 do dnia wejścia w życie przedmiotowej ustawy). W zamian zaproponowano procedurę mającą na celu identyfikację rachunków, w której środkiem wymuszającym złożenie oświadczenia będzie w ostateczności zablokowanie rachunku (do momentu uzyskania przez instytucję finansową odpowiedniego oświadczenia lub informacji). Ponadto uzupełniono projektowane przepisy o rozwiązania, które wzmacniają ochronę tajemnicy zawodowej (nie tylko bankowej) w związku z realizacją obowiązków określonych w projektowanych przepisach. Uwzględniono również propozycję dot. wydłużenia terminu do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych. Pozostałe ww. uwagi/postulaty nie zostały uwzględnione.

Szczegółowe uwagi wraz ze stanowiskiem projektodawcy zostały przedstawione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wszystkie prace techniczne związane z przygotowaniem rozwiązań informatycznych obsługujących wymianę informacji finansowych pomiędzy polską i amerykańską administracją podatkową są realizowane w ramach Programu e-Podatki. W ramach podpisanej 1 lutego 2013 r. umowy na „Budowę, wdrożenie i utrzymanie systemu e-Podatki zostanie wbudowany system ww. informacji. Wartość umowy współfinansowana przez UE w ramach 7 osi Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka to 232 mln zł. Na obecnym etapie zespół techniczny analizuje dostępną architekturę teleinformatyczną pod kątem możliwości jej wykorzystania na potrzeby przedmiotowego systemu.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu	duże przedsiębiorstwa							

pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2014 r.)	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	Banki Zakłady ubezpieczeń Domy maklerskie Fundusze inwestycyjne	0,6–20 0,12–5 1,95 0,1-0,85						0,6–20 0,12–5 1,95 0,1–0,85
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Większość oszacowanych przez instytucje finansowe kosztów przypada na rok wejścia w życie regulacji. Jest to związane z dostosowaniem się instytucji finansowych do zbierania, przetwarzania i przesyłania informacji. Korzyścią dla instytucji finansowych jest brak utraty dochodów na skutek potrącenia 30% podatku u źródła, co miałoby miejsce w przypadku niezawarcia umowy międzyrządowej. Wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń: 1) Dane Związku Banków Polskich z dnia 8 lipca 2014 r. otrzymane od 14 banków, 4 zakładów ubezpieczeń, Izby Domów Maklerskich (średnia z 21 członków) oraz 3 funduszy inwestycyjnych. 2) Dane Departamentu Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	X zwiększenie liczby dokumentów X zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	X tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:
Wprowadzony przez Umowę FATCA obowiązek zbierania i przetwarzania informacji nie był wykonywany dotychczas. Jest on nową procedurą nałożoną na instytucje finansowe, wykonywaną poprzez wprowadzenie regulacji określonych w projektowanej ustawie.

9. Wpływ na rynek pracy

Nie dotyczy

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Nie dotyczy

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane jest, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Procedura weryfikacji prawidłowości działania instytucji finansowych zaangażowanych w proces wymiany informacji przewidziana jest w Umowie. Zatem, biorąc pod uwagę cel projektowanej ustawy, ewaluacja efektów projektu będzie dotyczyła funkcjonowania w praktyce wprowadzonych rozwiązań prawnych. Będzie to możliwe w oparciu o sygnały napływające od administracji podatkowej lub instytucji finansowych. Ze względu na specyfikę projektu nie jest możliwie określenie mierników służących ewaluacji.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy o wykonywaniu umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (UD192) - projekt z dnia 13 maja 2015 r.

(tytuł projektu)

Uwaga ogólna Ministerstwa Finansów

W rezultacie uwzględnienia uwag zgłoszonych w toku uzgodnień i konsultacji publicznych obecny projekt ustawy odbiega od treści projektu z dnia 13 maja 2015 r. W celu lepszej przejrzystości raportu w kolumnie 2 wskazano jednostki redakcyjne projektu z 13 maja 2015 r. oraz dodatkowo w nawiasie odpowiadające im jednostki redakcyjne z aktualnego projektu ustawy. W kolumnie 5 (Stanowisko MF) posłużono się numeracją z aktualnego projektu ustawy.

1. **Omówienie wyników przeprowadzanych konsultacji publicznych**

Jednostka redakcyjna/część projektu założeń projektu ustawy	Podmiot, który przedstawił stanowisko/ opinię	Stanowisko/opinia podmiotu	Stanowisko MF
Uwagi ogólne	**Związek Banków Polskich**	**Uwaga 1** Wprowadzenie podstawy prawnej aby formularze stosowane przez polskie instytucje zawierały ostrzeżenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań, co miałoby zastosowanie do składania oświadczeń objętych regulacją FATCA wdrożoną do przepisów prawa polskiego.	**Uwaga uwzględniona** Uwzględniając przedmiotową uwagę w projekcie ustawy dodano zapisu, w myśl którego wszelkie oświadczenia i wyjaśnienia wymagane na podstawie niniejszej ustawy oraz procedur sprawdzających, o których mowa w art. 5 ust. 2, związane z identyfikacją rachunków finansowych składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Regulacja ta obejmie oświadczenia i wyjaśnienia składane w ramach procedury weryfikacji nowych rachunków jak i weryfikacji rachunków otwartych w okresie od 1 lipca 2014 r. do dnia wejścia w projektowanej ustawy składanych w ramach procedury uregulowanej w art. 21 projektu ustawy. Przepis ten wzoruje się na art. 9e ust. 5 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2014 r. poz. 455). Na skutek dodania ww. zapisu nieprawdziwe złożenie oświadczenia przez klienta będzie penalizowane na podstawie art. 233 § 6 KK.
		Uwaga 2 Rozważenie możliwości wydania przez Ministra Finansów	**Uwaga nieuwzględniona** W świetle umowy FATCA oraz przyjętych w projekcie ustawy

		rozporządzenia precyzującego wątpliwości dotyczące samej IGA i Załącznika II.	rozwiązań wprowadzenie delegacji dla postulowanego rozporządzenia należy uznać za zbyteczne. Umowa FATCA (wraz z załącznikami) po ratyfikacji jest częścią polskiego systemu prawnego, przez co brak jest uzasadnienia do powielania w tym rozporządzeniu Załącznika II umowy FATCA.
		Uwaga 3 Terminologia, którą posługuje się ustawa jest niejednolita. Z jednej strony mowa jest o rachunkach bankowych w szerokim ujęciu, a drugiej strony precyzując skutki zablokowania rachunku projekt odnosi się wprost do amerykańskich rachunków raportowanych.	**Uwaga uwzględniona** Na skutek uwzględnienia przedmiotowej uwagi dokonano korekty art. 21 ust. 8 (poprzednio art. 20 ust. 8) zastępując wyrażenie „amerykański rachunek raportowany" wyrażeniem „rachunek finansowy".
		Uwaga 4 Umowa międzyrządowa zawiera określenia rachunek finansowy oraz rachunek depozytowy, w przypadku banków obowiązki w zakresie FATCA dotyczyć będą z reguły rachunków depozytowych, rachunki finansowe dotyczyć będą obowiązków TFI, firm inwestycyjnych, zakładów ubezpieczeń. Projekt ustawy odwołuje się natomiast do rachunków finansowych, nie mówiąc nic o rachunkach depozytowych, a więc z literalnego brzmienia proponowanej ustawy rachunku bankowe nie byłyby objęte dyspozycją ustawy. Powyższe zagadnienie wymaga jednoznacznego przesądzenia ustawowego.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga jest niezasadna. Na gruncie umowy FATCA pojęcie rachunku finansowego obejmuje również rachunki depozytowe. Potwierdzeniem tego jest art. 1 ust. 1 lit. bb), w treści którego znajduje się stwierdzenie: „*w przypadku rachunku finansowego innego niż rachunek depozytowy*". Brak jest zatem potrzeby precyzowania tej kwestii skoro Umowa FATCA po ratyfikacji jest częścią polskiego systemu prawnego.
		Uwaga 5 Szereg istotnych dla instytucji finansowych szczegółowych rozwiązań związanych z umową FATCA ma zostać uregulowanych w rozporządzeniu wykonawczym wydanym przez Ministra Finansów, jednak do chwili obecnej nie został przedstawiony nawet projektu tych aktów wykonawczych, co jest niezwykle istotne dla działalności instytucji finansowych, z uwagi na wpływ tych regulacji na zakres i sposób wykonywania obowiązków w zakresie FATCA, w szczególności chodzi o kwestię progów, procedur sprawdzających itp.	**Uwaga nieuwzględniona** W chwili obecnej brak jest zasadności udostępniania projektów aktów prawnych, których wydanie przewiduje projekt ustawy bowiem nadal trwają prace konsultacyjne, przez co przewidziane w nim przepisy, w tym w zakresie delegacji do wydania aktów wykonawczych, ulegają ciągłej ewolucji. Należy również zauważyć, że zgodnie z § 60 ust. 3 pkt 7 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów projekty aktów prawnych o podstawowym znaczeniu dla proponowanej regulacji należy dołączyć dopiero na etapie wniosku o rozpatrzenie projektu dokumentu rządowego przez Stały Komitet Rady Ministrów.
		Uwaga 6 Projektowane przepisy swoim zakresem nie obejmują także zagadnienia powierzania przez instytucje finansowe obowiązków nakładanych na mocy regulacji FATCA,	**Uwaga nieuwzględniona** Minister Finansów nie dostrzega wystarczających argumentów dla uregulowania kwestii outsourcingu. Po pierwsze, umowa FATCA nie nakazuje wprowadzania do ustawodawstwa krajowego

		podmiotom zewnętrznym (outsourcing). Tymczasem zgodnie z postanowieniami umowy FATCA każda ze Stron (Rząd USA oraz Rząd Polski) może zezwolić Raportującym Instytucjom Finansowym na skorzystanie z zewnętrznego usługodawcy. Mając na uwadze powyższe, projektowane przepisy winny uwzględniać również stosowne zmiany w tym zakresie. **Uwaga 7** Projekt ustawy nie uwzględnia postępowania z rachunkami o wysokiej wartości istniejącymi na dzień 30 czerwca 2014 r. Dla tego rodzaju rachunków procedury *due dilligence*, zgodnie z IGA, instytucje finansowe powinny zakończyć do dnia 30 czerwca 2015 r. W naszej ocenie zasadnym jest dookreślenie w ustawie terminu do kiedy takie czynności winny zostać wykonane.	przedmiotowych regulacji, a jedynie umożliwia ich wpisanie, jeżeli będzie tego wymagała sytuacja. Outsourcing co do czynności typowo komercyjnych regulują tzw. ustawy branżowe regulujące działalność poszczególnych kategorii instytucji finansowych. W tym kontekście podkreślić należy, że uregulowany w tych ustawach outsourcing dotyczy relacji klient – instytucja finansowa, a nie instytucja finansowa organy państwa. Wpisywanie zasad outsourcingu obejmujących relacje o zupełnie odrębnej naturze oraz zakresie odpowiedzialności nie znajduje tu uzasadnienia. Nie można bowiem przykładać tej samej wagi do relacji biznesowej dwóch podmiotów do relacji prawno-podatkowej danego podmiotu względem administracji podatkowej. W ocenie Ministra Finansów zabieg legislacyjny polegający na jednolitym uregulowaniu outsourcingu na rzecz wykonania FATCA we wszystkich ustawach jest w zasadzie niemożliwy do osiągnięcia. Należy mieć na uwadze, że potencjalne zmiany będą musiały wprowadzać jednolite uregulowania dla zasadniczo odmiennych podmiotów, partycypujących w rynku świadczenia usług finansowych w różnym charakterze. Powyższe zmiany będą budziły wątpliwości natury konstytucyjnej i cywilistycznej (np. nieproporcjonalność nałożonych obowiązków w stosunku do wykonywanej działalności, czy też zakres odpowiedzialności w kontekście świadczonych usług). Ponadto, podnoszone mogą być argumenty o zbyt kazuistycznym charakterze wprowadzanych przepisów. **Uwaga uwzględniona** W projekcie ustawy wprowadzono zasadę, w myśl której procedury *due dilligence* dotyczące tzw. istniejących rachunków indywidualnych będących rachunkami o wysokiej wartości należy zakończyć w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy – art. 19.
	Pracodawcy RP	Projekt ustawy nie przewiduje przepisów przejściowych dotyczących procedur identyfikacji rachunków o wysokiej wartości. Zgodnie z IGA procedury te powinny być zakończone do 30 czerwca 2015 roku, a więc prawdopodobnie jeszcze przed wejściem w życie projektowanej ustawy.	**Uwaga uwzględniona** Uzasadnienie jak wyżej.

	Polska Izba Ubezpieczeń	Polska Izba Ubezpieczeń ponownie zwraca się o przedłużenie terminu wejścia w życie ustawy z 14 do 60 dni od dnia ogłoszenia. Chcielibyśmy również zwrócić uwagę na przewidzianą przez umowę międzyrządową IGA możliwość przesunięcia terminu pierwszego raportowania na 30 września 2016 r., w przypadku wejścia w życie umowy po 30 września 2015 r.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca nie widzi uzasadnienia dla wydłużenia *vacatio legis*. Należy zauważyć, że projektowana ustawa dotyczy jedynie szczegółowego wykonania umowy FATCA, której treść dostępna jest dla instytucji finansowych od października 2014 r. Odnosząc się natomiast do propozycji przesunięcia terminu pierwszego raportowania na 30 września 2016 r., zauważyć należy, że jego realizacja uzależniona jest od spełniania warunku w postaci wejścia w życie umowy po 30 września 2015 r. Na obecnym zatem etapie brak jest przesłanek do analizowania tej kwestii.
	Izba Domów Maklerskich	Regulacje krajowe powinny umożliwiać instytucjom finansowym zlecanie podmiotom trzecim (outsourcing) czynności w zakresie wykonywania obowiązków wynikających z FATCA, co pozwoli na znacznie obniżenie kosztów związanych z wdrożeniem FATCA. W związku z tym proponujemy dodanie w art. 5 ust. 6, 7 i 8 w następującym brzmieniu: *„6. Raportujące polskie instytucje finansowe mogą w drodze umowy zawartej na piśmie powierzyć przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu wykonywanie obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 1 -3.* *7. Do powierzenia przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 1-3 stosuje się przepisy odpowiednich ustaw.* *8. Odpowiedzialności raportującej polskiej instytucji finansowej za szkody wyrządzone klientom wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, o której mowa w ust. 6 nie można wyłączyć ani ograniczyć."* W związku z dodaniem nowych ust. 6, 7, 8 dotychczasowe ustępy 6, 7 i 8 zmieniają numerację odpowiednio na 9, 10 i 11.	**Uwaga nieuwzględniona** Minister Finansów nie dostrzega wystarczających argumentów dla uregulowania kwestii outsourcingu. Po pierwsze, umowa FATCA nie nakazuje Stronie Polskiej wprowadzania do ustawodawstwa krajowego przedmiotowych regulacji, a jedynie umożliwia ich wpisanie, jeżeli będzie tego wymagała sytuacja. Outsourcing co do czynności typowo komercyjnych regulują tzw. ustawy branżowe regulujące działalność poszczególnych kategorii instytucji finansowych. W tym kontekście podkreślić należy, że uregulowany w tych ustawach outsourcing dotyczy relacji klient – instytucja finansowa, a nie instytucja finansowa organy państwa. Wpisywanie zasad outsourcingu obejmujących relacje o zupełnie odrębnej naturze oraz zakresie odpowiedzialności nie znajduje tu uzasadnienia. Nie można bowiem przykładać tej samej wagi do relacji biznesowej dwóch podmiotów do relacji prawno-podatkowej danego podmiotu względem administracji podatkowej. W ocenie Ministra Finansów zabieg legislacyjny polegający na jednolitym uregulowaniu outsourcingu na rzecz wykonania FATCA we wszystkich ustawach jest w zasadzie niemożliwy do osiągnięcia. Należy mieć na uwadze, że potencjalne zmiany będą musiały wprowadzać jednolite uregulowania dla zasadniczo odmiennych podmiotów, partycypujących w rynku świadczenia usług finansowych w różnym charakterze. Powyższe zmiany będą budziły wątpliwości natury konstytucyjnej i cywilistycznej (np. nieproporcjonalność nałożonych obowiązków w stosunku do wykonywanej działalności, czy też zakres odpowiedzialności w kontekście świadczonych usług). Ponadto, podnoszone mogą być argumenty o zbyt kazuistycznym charakterze wprowadzanych przepisów.

Art. 1	**Związek Banków Polskich**	**Uwaga 1** Wydaje się, że w odniesieniu do Umowy międzyrzędowej z dnia 7 października 2014 r. można by zastąpić wyraz „sporządzonej” wyrazem „zawartej”. **Uwaga 2** Zasadnym wydaje się ponadto zamiana wyrazu „polskiej władzy podatkowej” na „polskie organy podatkowe”.	**Uwaga nieuwzględniona** Egzemplarz umowy FATA w języku polskim nie posługuje się pojęciem „zawarta” lecz „sporządzona”. Brak jest zatem uzasadnienia dla akceptacji propozycji przedstawionej w uwadze. **Uwaga częściowo uwzględniona** Z uwagi na brak definicji pojęcia „polska władza podatkowa” wyrażenie to zastąpiono zwrotem „organu właściwego”.
Art. 2	**Związek Banków Polskich**	Projekt ustawy odwołuje się do definicji zamieszczonych w umowie FATCA, które są ogólnikowe i ich stosowanie może powodować wątpliwości interpretacyjne na gruncie powszechnie obowiązujących przepisów prawa (np. instytucja finansowa, rachunek finansowy). Brak wprowadzenia do ustawy definicji określających faktyczny zakres podmiotowo-przedmiotowy istotnie utrudni prawidłowe wykonywanie obowiązków wynikających z IGA/ustawy przez polskie instytucje finansowe. Nie powielając trafnych argumentów RCL wprowadzenie takich definicji jest zasadne także z uwagi na zidentyfikowane rozbieżności pomiędzy polską oraz amerykańską wersją językową IGA.	**Uwaga nieuwzględniona** Nie podzielając zgłoszonej uwagi projektodawca pragnie zauważyć, iż praktyka legislacyjna dotycząca stosowania odesłań do ustawodawstwa innych porządków prawnych jest z powodzeniem stosowana w obecnych przepisach prawa podatkowego. Za przykład mogą tu posłużyć umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, w których w odniesieniu m.in. do dochodów z dywidend, czy też dla zdefiniowania nieruchomości stosuje się w Polsce pojęcia, jakie nadaje tym przedmiotom opodatkowania ustawodawstwo partnera traktatowego. Z kolei polskie ustawy regulujące opodatkowanie podatkiem dochodowym w sposób bezpośredni odsyłają do postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania jako prawa *lex specialis* w odniesieniu do ww. ustaw. Mając na uwadze specyfikę prawa międzynarodowego, które powinno być tworzone na bardziej ogólnym stopniu określoności w porównaniu do prawa krajowego, które jest z nim powiązane, przyjęte brzmienie art. 2 projektu pozostaje w duchu racjonalnego prawodawcy. Zabieg legislacyjny zastosowany w projekcie ustawy jest celowy również z uwagi na fakt, iż zgodnie z polską hierarchią źródeł prawa, ratyfikowana w drodze ustawy umowa FATCA będzie miała pierwszeństwo w przypadku kolizji z zapisami przedmiotowej ustawy. W przypadku zatem szczegółowego unormowania definicji, o których mowa w umowie FATCA na poziomie ustawy należy mieć na uwadze, że jakiekolwiek wątpliwości interpretacyjne będą rozstrzygane w oparciu o definicje z umowy FATCA, która z kolei odsyła do prawodawstwa amerykańskiego. Jednocześnie, jakakolwiek zmiana przepisów amerykańskich spowodowałaby natychmiastową dezaktualizację pojęć polskiej ustawy wykonującej umowę FATCA. Z uwagi również na wspomnianą hierarchię źródeł prawa, nie byłoby możliwości stosowania zdezaktualizowanych pojęć zawartych w polskiej ustawie, co z jednej strony prowadziłoby do konieczności

			natychmiastowego podejmowania zmian legislacyjnych w ślad za amerykańskimi, a jednocześnie – prowadziłoby do nieporozumień oraz potencjalnych roszczeń odszkodowawczych podatników, którzy zastosowali się do (zdezaktualizowanych) obowiązujących przepisów wewnętrznych, a jednocześnie narazili się na sankcje ze strony amerykańskiej z uwagi na naruszenie procedur określonych umową. Podsumowując, należy stwierdzić, iż pomimo, że szereg kwestii dotyczących przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych uregulowanych jest wprost w umowie FATCA, wskazanym jest odpowiednie odesłanie we wprowadzanych do projektowanej ustawy przepisach do konkretnych zapisów umowy FATCA. Zabieg ten przyczyni się do zminimalizowania ewentualnych wątpliwości w stosowaniu nowych regulacji oraz ich lepszej przejrzystości. W szczególności dotyczy to procedury stosowanej przez instytucje finansowe dla identyfikacji rachunków, co do których informacje powinny być raportowane – wynikające z Załącznika I do umowy FATCA, a także szeregu pojęć zdefiniowanych w umowie FATCA, w tym pojęcia określające podmioty zobowiązane do zbierania i przekazywania informacji (tj. raportujące polskie instytucje finansowe), rachunki, które są identyfikowane jako posiadane przez amerykańskich rezydentów (tj. amerykańskie rachunki raportowane) lub instytucje finansowe z krajów, które nie współpracują z USA w zakresie FATCA (tj. wyłączone instytucje finansowe).
	Pracodawcy RP	Projekt ustawy odwołuje się do definicji zamieszczonych w umowie FATCA, które są ogólnikowe i ich stosowanie może powodować wątpliwości interpretacyjne na gruncie powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Dotyczy to w szczególności definicji instytucji finansowej oraz rachunku finansowego. W przypadku definicji określenia „rachunek finansowy" nie wiadomo, czy zawiera ono w sobie również rachunki sponsora emisji oraz depozyt papierów rynku niepublicznego, a tym samym czy instytucja ma obowiązek raportować także tego typu rachunki.	**Uwaga nieuwzględniona** Uzasadnienie j.w.
	Izba Domów Maklerskich	Definicja „rachunku finansowego" powinna zostać doprecyzowana na gruncie projektowanej ustawy, aby w przyszłości wyeliminować wątpliwości interpretacyjne, które z pewnością pojawią się na etapie wypełniania przez instytucje obowiązków wynikających z Umowy FATCA i	**Uwaga nieuwzględniona** Uzasadnienie j.w.

		projektowanej ustawy, związanych z identyfikacją i raportowaniem tych rachunków. Definicja rachunku finansowego powinna uwzględniać specyfikę branży maklerskiej.	
Art. 3 ust. 2	**Związek Banków Polskich**	**Uwaga 1** Sformułowanie „w celu zapewnienia prawidłowej realizacji spraw" wydaje się być niezbyt zręczne użyte, co może powodować wątpliwości interpretacyjne. Również w sformułowaniu „usprawnienie obsługi podmiotów zobowiązanych do przekazywania informacji" nie jest jasne – jaką obsługę należy przez to rozumieć. **Uwaga 2** W projektowanym art. 3 ust. 2 pkt 4 – zdanie ostatnie: celowym byłoby dodanie wyrazu „podległych" przed wyrazem „organów". **Uwaga 3** Rozważenia wymaga możliwość doprecyzowania art. 3 ust. 1 pkt 3 poprzez dodanie jednego z zaproponowanych następujących sformułowań: „*otrzymywaniem informacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b umowy FATCA*" albo „*udostępnianiem informacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a umowy FATCA*".	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca nie podziela zgłoszonych uwag. Budzące wątpliwości opiniującego sformułowania są jasne i czytelne oraz wzorują się na obowiązujących już rozwiązaniach – art. 14b § 6 ustawy – Ordynacja podatkowa. **Uwaga częściowo uwzględniona** W celu lepszego odzwierciedlenia intencji projektodawcy oraz usunięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych wyraz „podległych" zastąpiono wyrazem „upoważnionych". **Uwaga nieuwzględniona** Przedstawione w uwadze kwestie objęte są treścią art. 3 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy. Wskazana w nim automatyczna wymiana informacji w dziedzinie opodatkowania dotyczy zarówno otrzymywania informacji o polskich rachunkach raportowanych jak przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych. Wprowadzenie zatem postulowanych regulacji stanowiłoby zbędne powtórzenie legislacyjne.
Art. 5 ust. 1 pkt 2 lit b	**Związek Banków Polskich**	W projektowanym art. 5 ust 1 pkt 2 lit b: celowym byłoby zastąpienie wyrazu „do wszystkich" wyrazem „do każdego" z prowadzonych rachunków. Proponujemy następujące brzmienie tego przepisu: „*b) informacji o niewystąpieniu w odniesieniu do jakiegokolwiek prowadzonego rachunku finansowego okoliczności skutkujących powstaniem obowiązku, o którym mowa w lit. a*".	**Uwaga uwzględniona** W projekcie ustawy art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b otrzymał brzmienie zgodne z propozycją przedstawioną w uwadze.
Art. 5 ust. 2	**Związek Banków Polskich**	**Uwaga 1** W przepisach krajowych należałoby dokonać jednoznacznego przesądzenia co do tego czy oświadczenie Klienta ma być odbierane w trakcie otwierania rachunku. Mając na uwadze powyższe proponujemy w art. 5 ust. 2 Projektu po kropce dodać następujące zdanie: „*Jeżeli zgodnie z procedurami sprawdzającymi polska instytucja finansowa zobowiązana jest do uzyskania oświadczenia posiadacza rachunku w związku z otwarciem*	**Uwaga uwzględniona** W projekcie dodany został przepis, w myśl którego jeżeli zgodnie z procedurami sprawdzającymi, o których mowa w ust. 2, polska instytucja finansowa zobowiązana jest do uzyskania oświadczenia posiadacza rachunku (ang. *self-certification*) w związku z otwarciem rachunku finansowego, powinna to uczynić w trakcie procedur związanych z otwarciem rachunku finansowego. Wprowadzana regulacja jednoznaczne wskazywała będzie, że uzyskanie oświadczenia winno stanowić element dokumentacji

		rachunku finansowego, powinna to uczynić w trakcie procedur związanych z otwarciem rachunku finansowego”.	wymaganej przy otwarciu rachunku finansowego. Regulacja ta wyeliminuje również wątpliwości na tle stosowania ust. B części III Załącznika I do umowy FATCA, który w angielskiej wersji językowej wymaga uzyskania oświadczenia posiadacza rachunku przy (w ramach) otwarciu rachunku finansowego.
		Uwaga 2 Art. 5 ust. 2 – zobowiązuje instytucje finansowe do stosowania „procedur sprawdzających” określonych w Załączniku I. Tymczasem określone w nim terminy zakończenia wykonania obowiązku identyfikacji istniejących rachunków nie współgrające z bieżącą sytuacją. Problem ten dotyczy w szczególności: a) dla rachunków wysokiej wartości należących do osób indywidualnych - to 30.06.2015 r., zgodnie z częścią II E. b) dla podmiotów z saldem powyżej 250 tys. USD – to 30.06.2016 r., zgodnie z częścią IV E. Mając na uwadze brak realnej możliwości wejścia w życie ustawy i ew. rozporządzenia przed końcem czerwca – absolutnie niezbędne jest uregulowanie tego problemu (w tym terminu na realizację przeglądu rachunków istniejących *high-value*) wprost w przepisach ustawy.	**Uwaga uwzględniona** W projekcie ustawy wprowadzono zasadę, w myśl której procedury *due dilligence* dotyczące tzw. istniejących rachunków indywidualnych będących rachunkami o wysokiej wartości należy zakończyć w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy - art. 19 projektu.
		Uwaga 3 Projekt ustawy nie przesądza jednoznacznie jak instytucja finansowa winna realizować obowiązki sprawdzające i identyfikacyjne w przypadku rachunków, które zostały zamknięte przed upływem tego okresu, tj. przed dniem wejścia w życie przepisów ustawy. Dlatego też proponuje się dodanie po art. 5 ust. 2 ust. 2a w brzmieniu: *„Art. 5 ust. 2a. Raportujące polskie instytucje finansowe stosują procedury sprawdzające określone w części II i IV Załącznika I do umowy FATCA w stosunku do rachunków finansowych aktywnych na moment dokonywania identyfikacji przez raportująca polską instytucję finansową w wymaganych terminach. Przez aktywny rachunek finansowy rozumie się obowiązującą umowę mającą za przedmiot rachunek finansowy zawartą pomiędzy raportującą polską instytucja finansową a posiadaczem rachunku.*”	**Uwaga nieuwzględniona** W opinii projektodawcy kwestia braku obowiązku identyfikowania rachunków finansowych zamkniętych na dzień 1 lipca 2014 r. nie budzi wątpliwości. Zgodnie bowiem z częścią II Załącznika I do umowy FATCA identyfikacji a następnie raportowaniu podlegają tzw. istniejące rachunki. W myśl natomiast ust. B pkt 5 części VI Załącznika I do umowy FATCA określenie istniejący rachunek oznacza rachunek finansowy prowadzony przez raportującą instytucję finansową w dniu 30 czerwca 2014 r. Z przywołanych regulacji w sposób jednoznacznym wynika zatem, że obowiązek identyfikacji dotyczy wyłącznie rachunków finansowych prowadzonych przez raportującą instytucję finansową w dniu 30 czerwca 2014 r. Wskazać ponadto należy, że zaproponowany przez ZBP zapis jest niezgodny z umową FATCA. Na skutek bowiem jego wprowadzenia z identyfikacji wyłączone zostałyby rachunki prowadzone w dniu 30 czerwca 2014 r. lecz zamknięte po tej

			dacie, ponieważ moment identyfikacji istniejących rachunków zawsze będzie miał miejsce po tej dacie. Brak jest zatem uzasadnienia dla dodania w projekcie ustawy proponowanego przez Związek Banków Polskich art. 5 ust. 2a.
	Pracodawcy RP	Proponujemy doprecyzować, iż instytucja finansowa może stosować limity wskazane w Załączniku I do umowy FATCA.	**Uwaga nieuwzględniona** Możliwość stosowania limitów, o których mowa w Załączniku I zostanie uregulowana w rozporządzeniu wykonawczym, wydanym na podstawie delegacji zawartej w art. 5 ust. 9 projektu ustawy. Przepis upoważnia ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania rozporządzenia określającego przypadki, w których możliwy jest wybór określonych sposobów postępowania, stosownie do postanowień Załącznika I. Wydając przedmiotowe rozporządzenie minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie miał na względzie przewidziane w tym zakresie w umowie FATCA warunki i możliwości, a także specyfikę działalności raportujących polskich instytucji finansowych.
Art. 5 ust. 3 (obecnie art. 5 ust. 5)	**Związek Banków Polskich**	Nie jest jasny przewidziany w art. 5 ust. 3 Projektu obowiązek instytucji finansowej będącej pośrednikiem w wypłacie na rzecz wyłączonych instytucji finansowych przekazania informacji do podmiotu, od którego otrzymuje te płatności. Zapis ten generuje szereg wątpliwości, w tym pojęcia kwoty płatności, danych umożliwiających identyfikację posiadacza rachunku, na który dokonywana jest ta płatność, terminu i formy przekazania informacji. Informacja powinna być udzielana po otrzymaniu zapytania od podmiotu wypłacającego w ramach spełnienia przez podmiot wypłacający obowiązku pobrania podatku w stosunku do płatności podlegających amerykańskiemu podatkowi (instytucja finansowa sama z siebie może nie mieć wiedzy, że dana płatność podlega amerykańskiemu podatkowi), przekazywanie tytułu płatności nie powinno być explicite wymagane, gdyż to podmiot wypłacający ma co do zasady wiedzę na temat tytułu wypłacanej przez siebie płatności, przepis nie może powtarzać sformułowań umowy FATCA, które odwołują się wprost do „odpowiednich regulacji Departamentu Skarbu Stanów Zjednoczonych", ponieważ wówczas nakładałyby obowiązek na polskich podatników (instytucje finansowe) stosowania obcych przepisów prawa, co więcej polscy podatnicy (instytucje	**Uwaga częściowo uwzględniona** Podzielając spostrzeżenia oraz argumentację ZBP co do wątpliwości na tle regulacji dotyczącej informowania płatnika dochodu ze źródeł w USA o fakcie działania jako pośrednik w wypłacie dokonywanej na rzecz wyłączonej instytucji finansowej projektodawca zdecydował się na przeformułowanie art. 5 ust. 5 projektu ustawy (poprzednio art. 5 ust. 3). W miejsce automatycznego przekazywania informacji wprowadzony został obowiązek przekazywania odpowiednich informacji wyłącznie na wniosek pomiotu, od którego otrzymywane są te płatności. W przepisie nie została natomiast uwzględniona propozycja zawężenia katalogu danych podlegających przekazaniu. Uzasadnienia nie znajduje również zaproponowane rozwiązanie aby informowanie dotyczyło jedynie rachunków wyłączonych instytucji finansowych prowadzonych przez polską raportującą instytucje finansową. Art. 4 ust. 1 lit e umowy FATCA, do którego zapis ten się odnosi, stanowi o płatnościach dokonywanych na rzecz jakiekolwiek wyłączonej instytucji finansowej nie zawężając się wyłącznie do wyłączonych instytucji, które posiadają rachunki finansowe w danej polskiej instytucji finansowej.

		finansowe) podlegaliby pod te przepisy. Proponujemy alternatywnie następujące zapisy doprecyzowujące powyższe wątpliwości: „*3. Raportująca polska instytucja finansowa, która pośredniczy w wypłacie płatności podlegających amerykańskiemu podatkowi, określonych w art. 1 ust. 1 lit. ii umowy FATCA, na prowadzone przez tę instytucję rachunki finansowe należące do wyłączonych instytucji finansowych, na wniosek podmiotu, od którego otrzymuje te płatności, informuje ten podmiot, o kwocie płatności oraz danych umożliwiających identyfikację posiadacza rachunku, na który dokonywana jest ta płatność, w tym o nazwie i miejscu siedziby wyłączonych instytucji finansowych.*” lub „*3. Raportująca polska instytucja finansowa prowadząca rachunek finansowy dla wyłączonej instytucji finansowej, jest zobowiązana do przekazania podmiotowi, od którego może otrzymać płatność na rzecz wyłączonej instytucji finansowej, informacji niezbędnych do spełnienia przez ten podmiot obowiązków związanych z taką wypłatą, w szczególności informacji zawartych w wypełnionych przez wyłączoną instytucję finansową formularzach wydawanych przez IRS lub innych właściwych formularzach odebranych w procesie identyfikacji rachunku finansowego zgodnie z umową FATCA.*”	
Art. 5 ust. 5 (obecnie art. 5 ust. 7)	**Związek Banków Polskich**	Brak czytelnego wskazania, iż raportowanie za rok kalendarzowy dotyczy rachunków zidentyfikowanych w tym roku podatkowym. Proponujemy w tym zakresie następujące zmianę brzmienia przepisu: „*5. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są sporządzane za rok kalendarzowy w zakresie rachunków zidentyfikowanych w tym roku podatkowym, i przekazywane w formie dokumentu elektronicznego, w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego.*”.	**Uwaga nieuwzględniona** W opinii projektodawcy przedstawiona w uwadze kwestia nie budzi wątpliwości. Zauważyć bowiem należy, że zgodnie z zasadą ogólną wyrażoną w części I ust. B pkt 4 Załącznika I do umowy FATCA rachunek będzie traktowany jako amerykański rachunek raportowany, począwszy od dnia, w którym zostanie zidentyfikowany, jako podlegający procedurom sprawdzającym zawartym w niniejszym Załączniku I z uwzględnieniem postanowień części II ustęp E punkt 1. Zatem, co do zasady, pierwsze raportowanie danego rachunku będzie następowało za rok kalendarzowy, w którym nastąpi jego identyfikacja jako amerykańskiego rachunku raportowanego. Należy również wskazać, że ewentualne przyjęcie zaproponowanego przez Związek Banków Polskich zapisu spowodowałoby, iż informacje o

			amerykańskich rachunkach raportowanych podlegałyby przekazywaniu wyłącznie jednokrotnie, tj. w informacji za rok kalendarzowy, w którym nastąpiła ich identyfikacja.
Art. 5 ust. 7 i 8 (obecnie art. 5 ust. 9 i 10)	**Związek Banków Polskich**	Postulat jak najszybszego wydania rozporządzenia, które powinno wejść w życie wraz z ustawą**.** Wydanie odpowiedniego rozporządzenia (lub dodatkowych przepisów nowej ustawy) zezwalającego na stosowanie alternatywnych do IGA rozwiązań w wymienionych wyżej obszarach, jest kwestią niezwykle ważną w przypadku, gdy instytucje finansowe poniosły już koszty wdrożenia określonych rozwiązań.	**Odniesienie się do uwagi** Projektodawca podziela uwagi co do niezwłocznego wydania aktu wykonawczego zezwalającego na stosowanie alternatyw przewidzianych w umowie FATCA. Zakłada się, że akt taki wejdzie w życie wraz z projektowaną ustawą. Jednocześnie zauważa się, że zgodnie z § 60 ust. 3 pkt 7 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów projekty aktów prawnych o podstawowym znaczeniu dla proponowanej regulacji należy dołączyć dopiero na etapie wniosku o rozpatrzenie projektu dokumentu rządowego przez Stały Komitet Rady Ministrów.
	Polska Izba Ubezpieczeń	Konieczność wydania, w jak najkrótszym czasie, przez Ministra Finansów rozporządzenia na podstawie art. 5 ust. 7 projektu ustawy, regulującego szczegółowo możliwość korzystania z limitów, a także wskazującego, które produktu i instytucje finansowe wyłączone są spod rygoru FATCA w Polsce. W razie wejścia w życie przedmiotowej ustawy i jednoczesnym braku rozporządzenia, zakład ubezpieczeń nie będzie miał możliwości skorzystania z limitów wskazanych w Załączniku I do umowy FATCA. Niejasny będzie również status FATCA takich produktów oferowanych przez zakłady ubezpieczeń jak IKE, IKZE i PPE.	**Odniesienie się do uwagi** Uzasadnienie j.w.
	Pracodawcy RP	Fakultatywność w ust. 7 i 8 w porównaniu z obowiązkiem wydania przepisów wyrażonym w ust. 6 nie znajduje żadnego wytłumaczenia. Wobec braku uzasadnienia dla takiego rozwiązania tym bardziej niezbędne wydaje się określenie warunków wymuszających wydanie przepisów wykonawczych, o których mowa w ust. 7 i 8.	**Uwaga nieuwzględniona** Fakultatywność wykonania delegacji określonej w art. 5 ust. 9 (poprzednio art. 5 ust. 7) projektu ustawy jest wynikiem charakteru spraw, które mają zostać uszczegółowione w akcie wykonawczym. Wykonanie delegacji związane jest bowiem z przyznaną Polsce, na podstawie poszczególnych zapisów umowy FATCA, możliwością zezwolenia raportującym polskim instytucjom finansowym na korzystanie z alternatywnych metod postępowania. Z kolei art. 5 ust. 10 (poprzednio art. 5 ust. 10) stwarza podstawę prawną do wydania rozporządzenia w celu wykonania zawartych, w toku obowiązywania nowych regulacji, porozumień ze Stanami Zjednoczonymi na podstawie art. 3 ust. 6 umowy FATCA. Zatem wnioskowana w uwadze obligatoryjność do wydania aktów wykonawczych nie znajduje uzasadnienia.

Art. 6 ust. 1 (obecnie art. 7 ust. 1)	**Związek Banków Polskich**	W odniesieniu do pojęcia „uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych" art. 6 ust. 1 posługuje się terminem nieostrym, który nie jest zdefiniowany.	**Uwaga nieuwzględniona.** Pojęciem „uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych" posługuje się art. 5 ust. 1 umowy FATCA. Przepis ten nie zawiera jednakże jego definicji. Jednocześnie art. 3 ust. 6 lit. b umowy FATCA przewiduje zawarcie przez właściwe władze polski i Stanów Zjednoczonych porozumienia lub przeprowadzenia procedury wzajemnego porozumiewania się w zakresie zasad i procedur, które mogą być konieczne do wdrożenia artykułu 5 Umowy. Z uwagi na powyższe ewentualne dookreślenia pojęcia „uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych" należy uznać za przedwczesne.
Art. 7 ust. 1 (obecnie art. 8 ust. 1)	**Związek Banków Polskich**	**Uwaga 1** Wymaga doprecyzowania co należy uznać za „*istotne nieprzestrzeganie obowiązków*". Pojęcie to nie jest również zdefiniowane w umowie FATCA, z czego wynika, że ocena należy do administracji amerykańskiej. **Uwaga 2** Wydaje się, że proponowany przepis powinien w pierwszej kolejności przewidywać żądanie złożenia w określonym terminie wyjaśnień, a w sytuacji dalszych wątpliwości ze strony organu, dopiero w następstwie przewidywać kontrolę.	**Uwaga nieuwzględniona.** Pojęciem „istotne nieprzestrzeganie obowiązków" posługuje się art. 5 ust. 2 lit. a umowy FATCA. Przepis ten nie zawiera jednakże jego. Jednocześnie art. 3 ust. 6 lit. b umowy FATCA przewiduje zawarcie przez właściwe władze polski i Stanów Zjednoczonych porozumienia lub przeprowadzenia procedury wzajemnego porozumiewania się w zakresie zasad i procedur, które mogą być konieczne do wdrożenia artykułu 5 Umowy. Z uwagi na powyższe ewentualne dookreślenia pojęcia „istotnego nieprzestrzegania obowiązków" należy uznać za przedwczesne. **Uwaga nieuwzględniona.** Należy zauważyć, że kontrola amerykańskich rachunków raportowanych będzie przeprowadzona wyłącznie w przypadkach istotnego naruszenia obowiązków określonych umowa FATCA. Co istotne stwierdzenia tego naruszenia dokonywane będzie przez właściwą władzę USA, która prześle stronie polskiej stosowne zawiadomienie. Przy tak ukształtowanym procesie przeprowadzenie kontroli amerykańskich rachunków stanowi kluczowy element wyjaśnienia władzy amerykańskiej zaistniałej sytuacji umożliwiając polskim instytucjom finansowym odpowiednią reakcję na zauważone przez władze amerykańskie nieprawidłowości. Wartością dodaną tej kontroli będzie w szczególności zminimalizowanie ryzyka zastosowania przez właściwą władzę Stanów Zjednoczonych stosownych sankcji w postaci naliczania 30% podatku u źródła. Stąd też przeprowadzenie przedmiotowej kontroli ukierunkowane jest na poprawę pozycji instytucji finansowych w ramach systemu FATCA. Warto również odnotować, iż na mocy art. 9 ust. 3. wszczęcie kontroli amerykańskich rachunków raportowanych

		Uwaga 3 Kontrola nie powinna dotyczyć „obowiązków związanych z informowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych", a raczej powinna referować szerzej do obowiązków wskazanych w art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 wykonywanych na zasadach określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 5 ust. 7.	poprzedzone będzie wystosowaniem zawiadomienia o zamiarze jej wszczęcia. Dzięki temu kontrolowany będzie wiedział, jaki będzie zakres prowadzonej kontroli oraz jakie zastrzeżenia w zakresie wypełniania przedmiotowych obowiązków zgłosiła właściwa władza Stanów Zjednoczonych. Otrzymując taką informację polska instytucja finansowa będzie miała możliwość szybkiej analizy stwierdzonych nieprawidłowości. **Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy brak jest konieczności zmiany sformułowania określającego zakres przedmiotowy kontroli amerykańskich rachunków raportowanych. Sformułowanie to jest wystarczające dla potrzeb definiowania zakresu kontroli, ponieważ obejmie zarówno obowiązki wskazane w art. 5 ust. 1 pkt 2 jak i ust. 2.
Art. 7 ust. 2 (obecnie art. 8 ust. 2)	**Związek Banków Polskich**	W ramach projektu brak jest precyzyjnie zakreślonego terminu dla Ministra Finansów do wszczęcia kontroli w instytucji finansowej od powzięcia informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach – ryzyko dla kontrolowanej instytucji uchybienia terminu 18 miesięcy w przypadku nieusunięcia w terminie nieprawidłowości. Równocześnie brak jest odniesienia do sytuacji w latach następnych po 2015 r.	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy nie można zgodzić się z twierdzeniem, że przepis art. 8 ust. 2 nie określa terminu do wszczęcia kontroli amerykańskich rachunków raportowanych. Zgodnie bowiem z jego brzmieniem kontrola ta podejmowana jest niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o istotnym nieprzestrzeganiu obowiązków, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a umowy FATCA. Pojęcie niezwłocznie nie zostało zdefiniowane, niemniej w literaturze oraz orzecznictwie sądów administracyjnych w zasadzie jednolicie przyjmuje się, że oznacza ono załatwienie czegoś natychmiast, od ręki. Wskazuje się przy tym, że termin „niezwłocznie" najbardziej kategorycznie wyznacza sposób postępowania organu i w zasadzie nie dopuszcza możliwości zwłoki w załatwieniu sprawy. Z uwagi na powyższe uwaga nie znajduje uzasadnienia.
Art. 7 ust. 4 (obecnie art. 8 ust. 4)	**Polska Izba Ubezpieczeń**	Maksymalny termin 7 miesięcy na kontrolę amerykańskich rachunków raportowanych jest zbyt długi, w szczególności w związku z art. 7 ust. 13 projektu ustawy, ustalającym termin usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli na nie krócej niż 1 miesiąc i nie dłużej niż 6 miesięcy, licząc od dnia doręczenia wyników kontroli. W związku z powyższym proponujemy skrócenie możliwego terminu trwania kontroli do 3 miesięcy.	**Uwaga nieuwzględniona.** Wyznaczony w art. 8 ust. 4 projektu ustawy maksymalny termin do zakończenia kontroli amerykańskich rachunków raportowanych stanowi kompromis pomiędzy interesami podlegającej tej kontroli instytucji finansowych a koniecznością zagwarantowania kontrolującym odpowiedniego czasu do właściwego przeprowadzenia tej kontroli. Ewentualne skrócenie czasu trwania kontroli mogłoby skutkować obniżeniem jej jakości. W efekcie skrócenie terminu trwania kontroli byłoby niekorzystne dla instytucji finansowych. Warto bowiem podkreślić, że kontrola amerykańskich rachunków stanowi kluczowy element wyjaśnienia

			władzy amerykańskiej stwierdzonego przez nią istotnego naruszenia obowiązków określonych umową FATCA oraz zminimalizowanie ryzyka zastosowania przez właściwą władzę Stanów Zjednoczonych stosownych sankcji w postaci naliczania 30% podatku u źródła.
Art. 7 ust. 5 (obecnie art. 8 ust. 5)	**Związek Banków Polskich**	Wyjaśnienia wymaga, co należy rozumieć pod określeniem: uprawnienie do żądania „udokumentowanego pobierania danych w formie elektronicznej”? Doprecyzowana powinna być również kwestia rodzajów tajemnicy (np. bankowa).	**Uwaga nieuwzględniona.** Przyznane na mocy art. 8 ust. 5 uprawnienie kontrolujących do udokumentowanego pobierania danych w formie elektronicznej ma na celu umożliwienie prowadzenia kontroli amerykańskich rachunków raportowanych przy wykorzystaniu narzędzi elektronicznych co będzie sprzyjało realizacji zasady szybkości postepowania. Przepis ten wzoruje się na rozwiązaniach obowiązujących na gruncie kontroli podatkowej (art. 286 § 1 pkt 4 ustawy Ordynacja podatkowa). Odnosząc się natomiast do propozycji doprecyzowania rodzajów tajemnicy, której wystąpienie nie będzie stanowiło przeszkody w dostępie kontrolującego do odpowiednich dokumentów, należy zauważyć, że tak szeroka formuła tego zapisu podyktowana jest specyfiką kontroli przestrzegania obowiązków związanych z raportowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych. Jej skuteczność uzależniona jest bowiem od dostępu do informacji objętych jakąkolwiek tajemnicą, z wyłączeniem dokumentów i materiałów zawierających informacje niejawne. Ewentualna zatem próba określenia katalogu tajemnic, do których odnosiłby się art. 8 ust. 5, mogłaby pominąć jakiś rodzaj dokumentów.
	Polska Izba Ubezpieczeń	Propozycja doprecyzowania przepisu poprzez wyraźne odniesienie do tajemnicy zawodowej przewidzianej w poszczególnych ustawach regulujących działalność instytucji finansowych podlegających FATCA.	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy propozycja wyraźnego odniesienia do tajemnicy zawodowej przewidzianej w poszczególnych ustawach regulujących działalność instytucji finansowych podlegających FATCA nie znajduje uzasadnienia. Zaproponowana w art. 8 ust. 5 szeroka formuła zapisu podyktowana jest specyfiką kontroli przestrzegania obowiązków związanych z raportowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych. Jej skuteczność uzależniona jest bowiem od dostępu do informacji objętych jakąkolwiek tajemnicą, z wyłączeniem dokumentów i materiałów zawierających informacje niejawne. Ewentualna zatem próba określenia katalogu tajemnic, do których odnosiłby się art. 8 ust. 5, mogłaby pominąć jakiś rodzaj dokumentów.
	Pracodawcy RP	Konieczne jest również doprecyzowanie rodzaju tajemnicy. Dobrym rozwiązaniem byłoby np. użycie wyrażenia	**Uwaga nieuwzględniona.** Uzasadnienie j.w.

		„tajemnica bankowa”.	
Art. 7 ust. 6 (obecnie art. 8 ust. 6)	**Związek Banków Polskich**	Ze sposobu sformułowania wynika, że przepis mówi o „przekazaniu żądań” – powinno być raczej „przekazanie żądanych danych/informacji”.	**Uwaga nieuwzględniona.** Użyte w art. 8 ust. 6 sformułowanie „przekazaniu żądań” jest działaniem zamierzonym. Taki zapis ukierunkowany jest na wskazanie, że w trybie przewidziany dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli "zastrzeżone" przekazywane mają być żądania kontrolującego kierowane do kontrolowanego podmiotu. Zapis ten wzoruje się na art. 82 § 4 ustawy – Ordynacja podatkowa.
Art. 7 ust. 7 (obecnie art. 8 ust. 7)	**Izba Domów Maklerskich**	Wskazane jest zdefiniowanie określenia „zasady wzajemnego zaufania”.	**Uwaga nieuwzględniona** Użyte w art. 8 ust. 7 projektu ustawy sformułowanie zasady wzajemnego zaufania ma charakter klauzuli generalnej. Stąd też pojęcie to z założenia winno opierać się w pewnym stopniu na dowolności (uznaniowości) w procesie jego wykładni i stosowania. Tego rodzaju regulacja winna mieć charakter uniwersalny tak aby możliwe było jej odpowiednie zastosowanie w zróżnicowanych stanach faktycznych. Sformułowanie to ma na celu ukierunkowanie organów, będących adresatami normy wyrażonej w art. 8 ust. 7, na odpowiednie ukształtowanie swojego postępowania, tak aby w możliwie najmniejszym stopniu ingerować w relacje łączące instytucje finansowe i ich klientów. Dlatego też postulat zdefiniowania określenia „zasady wzajemnego zaufania” należy uznać za nieuzasadniony, tym bardziej że pojęciem tym posługuje się ustawa – Ordynacja podatkowa (art. 184) oraz ustawa o Kontroli skarbowej (art. 33a ust. 4).
Art. 7 ust. 8 (obecnie art. 8 ust. 8)	**Związek Banków Polskich**	Sformułowanie „stosowne dowody” budzi wątpliwości pod względem jego precyzyjności. Proponujemy wykreślenie wyrazu stosowne jako sformułowanie nieostre i mogące budzić wątpliwości interpretacyjne.	**Uwaga nieuwzględniona** W ocenie projektodawcy sformułowanie „stosowne dowody” nie budzi wątpliwości interpretacyjnych. Zapis ten ma na celu zobligowanie kontrolowanych do przedstawienia wszelkiego rodzaju dowodów popierających przedstawione zastrzeżenia lub wyjaśnienia. Wynika z tego, że zastrzeżenia lub wyjaśnienia nie mogą być bezpodstawne i gołosłowne, lecz winny znajdować oparcie w przedstawionych dowodach. Dodać wypada, że pojęcie „stosowne dowody” obowiązuje i sprawdza się na płaszczyźnie ustawy – Ordynacja podatkowa (art. 291 § 1).
Art. 7 ust. 12 (obecnie art. 8 ust. 12)	**Związek Banków Polskich**	**Uwaga 1** W naszej ocenie to wynik kontroli powinien wskazywać, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, na sposób ich usunięcia.	**Uwaga nieuwzględniona.** Uwaga niezasadna. Wprowadzenie zaproponowanego rozwiązania doprowadziłoby do narzucenia kontrolowanym sposobu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowość przez kontrolującego co

		Uwaga 2 Postulat aby określony w art. 6 ust. 12 wynik kontroli zawierał również: a) powołanie podstawy prawnej b) uzasadnienie faktyczne i prawne c) czy i w jakim trybie służy odwołanie Celowym byłoby dodanie zapisu, iż wnioski i ustalenia powinny w szczególności zawierać wskazanie faktów, które kontrolujący uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł oraz faktów i dowodów, którym odmówił wiarygodności z podaniem przyczyn, na wzór m.in. protokołu z kontroli skarbowej.	spotkałoby się ze sprzeciwem poszczególnych instytucji finansowym. Rolą organu jest ustalenie czy doszło do naruszenia, jego opisanie oraz wezwanie do usunięcia. Samo zaś usunięcie oraz dobór metod owego usunięcia należy do obowiązków kontrolowanego. **Uwaga częściowo uwzględniona** Akceptując zgłoszoną uwagę oraz zauważając potrzebę dookreślenia elementów wyniku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych w nowym projekcie ustawy wskazano, że winien on dodatkowo zawierać powołanie podstawy prawnej. W projekcie nie uwzględniono natomiast propozycji dodania uzasadnienia faktycznego i prawnego oraz pouczenia czy i w jakim trybie służy odwołanie. Elementy te są nie są właściwe dla dokumentów pokontrolnych, lecz decyzji administracyjnych (zob. art. 210 § 1 OP oraz art. 107 § 1 KPA). Z tych samych powodów (zob. art. 210 § 4 OP oraz art. 107 § 3 KPA) projektodawca nie uwzględnił propozycji aby wynik kontroli amerykańskich rachunków raportowanych zawierał wskazanie faktów, które kontrolujący uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł oraz faktów i dowodów, którym odmówił wiarygodności z podaniem przyczyn stanowi element właściwy dla decyzji administracyjnych.
Art. 7 ust. 13 (obecnie art. 8 ust. 13)	**Związek Banków Polskich**	**Uwaga 1** Termin usunięcia nieprawidłowości określony w wyniku kontroli może zgodnie z Projektem zawierać się w przedziale od 1 do 6 miesięcy. Należy rozważyć możliwość ograniczenia uznania administracyjnego w tym miejscu przez zniesienie zróżnicowania terminów lub określenie przesłanek, którymi kierować się winien organ określający ten termin. **Uwaga 2** Propozycja rozważenia możliwości wydłużenia proponowanego terminu o 6 miesięcy. Należy w tym miejscu wziąć pod uwagę iż w przypadku gdy nastąpi konieczność	**Uwaga nieuwzględniona.** Zastosowane w art. 8 ust. 13 projektu ustawy tzw. uznanie administracyjne co do wyznaczenia terminu na usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych należy uznać za uzasadnione bowiem umożliwia kontrolującemu dostosowanie przedmiotowego terminu do konkretnej sprawy. Ewentualne narzucenie przesłanek, którymi winien kierować się organ może w praktyce zamknąć mu pożądaną w tym zakresie swobodę. Należy przy tym pamiętać, że pozostawienie organowi swoistego luzu decyzyjnego nie oznacza, że organ działa bez jakikolwiek ograniczeń. Podejmując bowiem decyzję organ zawsze będzie kierował indywidualnymi aspektami sprawy oraz klauzulami generalnymi, w szczególności zasadą słuszności i sprawiedliwości. **Uwaga nieuwzględniona.** Projektodawca nie widzi podstaw do wydłużenia terminu na usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych. Z uwagi na zapis art. 5

		dokonania zmian w systemach informatycznych instytucji finansowej, biorąc pod uwagę średnie czasy trwania cykli produkcyjnych w dużych instytucjach finansowych (ok. 6 - 12 m-cy) proponowany pierwotnie termin 1 – 6 miesięcy jest zdecydowanie zbyt krótki.	ust. 2 lit. b umowy FATCA proces usunięcia przypadków istotnego nieprzestrzegania obowiązków związanych z raportowaniem o amerykańskich rachunkach powinien zostać zakończony w terminie 18 miesięcy od pierwszego powiadomienia przez właściwą amerykańską władzę o stwierdzeniu przypadków takiego nieprzestrzegania. Ewentualne zatem uwzględnienie zgłoszonej uwagi byłoby w rezultacie niekorzystane dla polskich instytucji finansowych, które zostałyby narażone na ryzyko zastosowania przez właściwą władzę Stanów Zjednoczonych stosownych sankcji (w postaci naliczania 30 % podatku u źródła).
	Polska Izba Ubezpieczeń	Przewidziany w projekcie ustawy termin 1 miesiąca jest terminem zdecydowanie zbyt krótkim, zważywszy na fakt, że najczęściej do zmian dochodzić będzie w systemach IT, a takie zmiany niosą za sobą duże koszty oraz są niezwykle pracochłonne. W związku z tym wnosimy o wydłużenie minimalnego terminu usunięcia nieprawidłowości do 3 miesięcy.	**Uwaga nieuwzględniona.** Zastosowana w art. 8 ust. 13 projektu ustawy tzw. uznanie administracyjne w zakresie wyznaczenia terminu na usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych stanowi ustawową gwarancje, że dla spraw najbardziej skomplikowanych zastosowany będzie termin najdłuższy. Jednocześnie nie można wykluczyć, że w kontroli stwierdzone zostaną naruszenia niewymagające skomplikowanych działań, których usunięcie możliwe będzie w terminie 1 miesiąca. Dlatego też uzasadnione jest pozostawienie zaproponowanego rozwiązania.
	Pracodawcy RP	Należy wydłużyć terminy na usunięcie nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli do terminu nie krótszego niż 3 miesiące i nie dłuższego niż 12 miesięcy. Wskazany w projekcie ustawy termin – czyli od 1 do 6 miesięcy – jest zdecydowane zbyt krótki, w przypadku gdy nastąpi konieczność dokonania zmian w systemach informatycznych instytucji finansowej. Trzeba wziąć również pod uwagę średnie czasy trwania cykli produkcyjnych w dużych instytucjach finansowych, które wynoszą około 12 miesięcy.	**Uwaga nieuwzględniona.** Projektodawca nie widzi podstaw do wydłużenia terminu na usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych. Z uwagi na zapis art. 5 ust. 2 lit. b umowy FATCA proces usunięcia przypadków istotnego nieprzestrzegania obowiązków związanych z aportowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych powinien zostać zakończony w terminie 18 miesięcy od pierwszego powiadomienia przez właściwą amerykańską władzę o stwierdzeniu przypadków takiego nieprzestrzegania. Ewentualne zatem uwzględnienie zgłoszonej uwagi byłoby w rezultacie niekorzystane dla polskich instytucji finansowych, które zostałyby narażone na ryzyko zastosowania przez właściwą władzę Stanów Zjednoczonych stosownych sankcji (w postaci naliczania 30 % podatku u źródła).
Art. 7 ust. 15 (obecnie art. 8 ust. 15)	**Związek Banków Polskich**	Wydaje się, że użyte w tym miejscu odwołania nie uwzględniają możliwości zastosowania procedury odwołania do II instancji – zostało dodane odesłanie do rozdziału 16	**Uwaga nieuwzględniona.** Zauważone przez Związek Banków Polskich kwestie stanowią efekt rozwiązań przyjętych przez projektodawcę na płaszczyźnie

		działu IV, a więc do działu regulującego kwestię zażaleń, natomiast rozdziały 127 i 128, regulujące kwestię dwuinstancyjności, zostały wyłączone. Należy również zauważyć, że w przypadku umożliwienia składania zażaleń, nie została uregulowana kwestia na jakie czynności można złożyć zażalenie ani do jakiego podmiotu.	kontroli amerykańskich rachunków raportowanych. W tym zakresie projektodawca zdecydował się na uregulowania, w których zarówno protokół jak i wynik przedmiotowej kontroli nie będą stanowiły władczych rozstrzygnięć organu administracji publicznej i nie będą służyły od nich żadne środki odwoławcze. Ewentualna możliwość wniesienia środka zaskarżenia w postaci zażalenia może natomiast dotyczyć postanowień wydawanych w toku przedmiotowych kontroli. Możliwość wniesienia zażalenia będzie wynikała z odpowiedniego stosowania przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa, do których odwołuje się art. 8 ust. 15 projektu ustawy. W szczególności zażalenie będzie służyło na postanowienie o odmowie umożliwienia stronie zapoznania się z dokumentami, w przypadkach o których mowa w art. 179 ustawy – Ordynacja podatkowa. Z uwagi na powyższe brak jest uzasadnienia dla uwzględniania zgłoszonych zastrzeżeń do zaproponowanych w przedmiotowym zakresie rozwiązań.
Art. 9 ust. 1 (obecnie art. 6 ust. 2-3)	**Związek Banków Polskich**	W Projekcie nie uwzględniono zapisów dotyczących procedury składania korekty informacji. Ponadto w naszej ocenie należy dodać także termin, do którego instytucje finansowe mogą te informacje skorygować.	**Uwaga częściowo uwzględniona.** Uwzględniając zgłoszoną uwagę w projekcie ustawy wprowadzono regulację stanowiącą podstawę prawną dla korygowania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych. Zgodnie z art. 6 ust. 1 projektu raportujące polskie instytucje finansowe mogą skorygować uprzednio złożoną informację, o której mowa w art. 5 ust. 5. Skorygowanie informacji następowało będzie przez złożenie informacji korygującej wraz z dołączonym pisemnym uzasadnieniem przyczyn korekty. Z uwagi na cele leżące u podstaw zawarcia umowy FATCA prawo do złożenia korekty informacji nie będzie ograniczone w czasie.
Art. 10	**Związek Banków Polskich**	Propozycja zmiany w procesie weryfikacji wypełniania obowiązków przez raportujące polskie instytucje finansowe, w taki sposób, aby wynik kontroli oraz stwierdzone nieprawidłowości, jak również sposób ich usunięcia przez instytucję finansową w pierwszej kolejności zostały potwierdzone przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych z właściwą władzą Stanów Zjednoczonych Ameryki, a dopiero następnie usuwane przez instytucję finansową; takie zaplanowanie procesu weryfikacji pozwoli na uniknięcie sytuacji, w której właściwa władza Stanów Zjednoczonych Ameryki nie zaakceptowałaby wyników kontroli.	**Uwaga nieuwzględniona.** Zaproponowane w uwadze przeformułowanie procesu weryfikacji wypełniania obowiązków przez raportujące polskie instytucje finansowe nie znajduje uzasadnienia w świetle zapisów umowy FATCA. Należy zauważyć, że stosownie do art. 5 ust. 2 lit. a umowy FATCA przypadki istotnego nieprzestrzegania obowiązków wymagają działań państwa właściwego dla instytucji finansowej, wobec której stwierdzono tego rodzaju nieprzestrzeganie obowiązków. Zgodnie ze zdaniem drugim tego przepisu „*Właściwa władza tej drugiej Strony powinna zastosować przepisy prawa krajowego (włączając możliwe sankcje) w celu uzyskania poprawnej i/lub kompletnej informacji lub usunięcia*

			innych naruszeń niniejszej Umowy". Brak jest zatem prawnej możliwości dla wprowadzenia rozwiązania, w którym wynik kontroli oraz stwierdzone nieprawidłowości, jak również sposób ich usunięcia przez instytucję finansową w pierwszej kolejności potwierdzane byłyby z właściwą władzą Stanów Zjednoczonych Ameryki.
	Polska Izba Ubezpieczeń	Propozycja uwzględnienia trybu odwoławczego za pośrednictwem Ministerstwa Finansów.	**Uwaga nieuwzględniona.** Kontrola amerykańskich rachunków raportowanych oparta została na wyłączeniu stosowania środków odwoławczych zarówno od protokołu jak i wyniku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych. Akty te nie będą stanowiły władczych rozstrzygnięć organu administracji publicznej. Z uwagi na powyższe propozycję wprowadzenia trybu odwoławczego za pośrednictwem Ministerstwa Finansów należy uznać za nieuzasadnioną.
	Pracodawcy RP	Propozycja zmiany procesu weryfikacji wypełniania obowiązków przez raportujące polskie instytucje finansowe – w taki sposób, aby wynik kontroli oraz stwierdzone nieprawidłowości, jak również sposób ich usuwania przez instytucję finansową zostały w pierwszej kolejności potwierdzone przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, razem z właściwym organem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Dopiero później zaś byłyby one usuwane przez daną instytucję finansową. Takie zaplanowanie procesu weryfikacji pozwoli na uniknięcie sytuacji, w której właściwy organ Stanów Zjednoczonych Ameryki nie zaakceptowałby wyniku kontroli.	**Uwaga nieuwzględniona.** Zaproponowane w uwadze przeformułowanie procesu weryfikacji wypełniania obowiązków przez raportujące polskie instytucje finansowe nie znajduje uzasadnienia w świetle zapisów umowy FATCA. Należy zauważyć, że stosownie do art. 5 ust. 2 lit. a umowy FATCA przypadki istotnego nieprzestrzegania obowiązków wymagają działań państwa właściwego dla instytucji finansowej, wobec której stwierdzono tego rodzaju nieprzestrzeganie obowiązków. Zgodnie ze zdaniem drugim tego przepisu „*Właściwa władza tej drugiej Strony powinna zastosować przepisy prawa krajowego (włączając możliwe sankcje) w celu uzyskania poprawnej i/lub kompletnej informacji lub usunięcia innych naruszeń niniejszej Umowy*". Brak jest zatem prawnej możliwości dla wprowadzenia rozwiązania, w którym wynik kontroli oraz stwierdzone nieprawidłowości, jak również sposób ich usunięcia przez instytucję finansową w pierwszej kolejności potwierdzane byłyby z właściwą władzą Stanów Zjednoczonych Ameryki.
Art. 11 ust. 1	**Związek Banków Polskich**	**Uwaga 1** Rozważenia wymaga doprecyzowanie w projekcie poprzez wskazanie, że przetwarzanie danych osobowych przez raportujące polskie instytucje finansowe w celu i zakresie określonym ustawą nie wymaga spełnienia obowiązku określonego w art. 24 i 25 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (t.j. z dnia 26 czerwca	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy wyłączenie stosowania art. 24 i 25 ustawy o ochronie danych osobowych nie jest zasadne. Przedmiotowe regulacje nakładają na administratora danych zbierającego dane osobowe od osoby, której one dotyczą lub od innej osoby odpowiednie obowiązki informacyjne. Normy te stanowią główną gwarancję autonomii informacyjnej jednostki na

		2014 r. Dz. U. z 2014 r. poz. 1182 ze zm.).	gruncie ustawy o ochronie danych osobowych, w tym także gwarancji dla wykonywania przyznanych jej uprawnień kontrolnych przetwarzania danych osobowych. Ewentualne zatem wyłączenie ich stosowania uderzałoby w osoby, których dane są zbierane. Działania informacyjne podejmowane na podstawie tych regulacji nie powinny wiązać znacznymi kosztami po stronie instytucji finansowych. Dotyczy to w szczególności przekazywania informacji osobom, której dane dotyczą, ponieważ informacje te mogą być przekazywane w ramach ich pozyskiwania, np. przy składaniu stosownych oświadczeń. W literaturze wskazuje się ponadto, że zbieranie danych osobowych może następować za pomocą poczty, faksu, poczty elektronicznej oraz innych środków porozumiewania się, jak również - jak wskazuje się w literaturze - np. w notatkach, wypełnionych formularzach, na nagraniach czy w pamięci komputera, i nie jest przy tym przeszkodą brak zapisu danych na trwałym nośniku. Natomiast w sytuacjach, w których administrator danych zbiera dane osobowe za pomocą przygotowanych przez siebie formularzy, obowiązek informacyjny może zostać wykonany przez umieszczenie odpowiednich informacji w treści formularza. Warto również wskazać, że odstąpienie od przedmiotowych obowiązków informacyjnych możliwe jest również na podstawie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. W szczególności obowiązek ten będzie wyłączony jeżeli osoba, której dane dotyczą, posiada informacje podlegające przekazaniu.
		Uwaga 2 Nieprecyzyjne określenie terminu „tajemnica”, wymagałoby doprecyzowania, poprzez wskazanie że przez tajemnicę należy rozumieć tajemnicę prawnie chronioną. Definicja w tym zakresie powinna być legalna lub odnosząca się do innych wskazanych konkretnie ustaw.	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy propozycja wyraźnego odniesienia do tajemnicy zawodowej przewidzianej w poszczególnych ustawach regulujących działalność instytucji finansowych podlegających FATCA nie znajduje uzasadnienia. Zaproponowana w art. 11 ust. 1 szeroka formuła zapisu podyktowana jest z jednej strony potrzebą zapewnienia dostępu do możliwie najszerszego zakresu informacji, z drugiej natomiast uwolnieniem instytucji finansowej od zarzutu bezprawnego naruszenia jakiekolwiek tajemnicy, z wyjątkiem informacji niejawnych. Ewentualna zatem próba określenia katalogu tajemnic objętych tym przepisem, mogłaby doprowadzić do jego niekompletności. Należy również podkreślić, że art. 11 ust. 1 projektu ustawy będzie stanowił *lex specialis* wobec regulacji dotyczących działalności poszczególnych instytucji finansowych co zagwarantuje skuteczność wyrażonej w

		Uwaga 3 Przepis nie daje podstawy do przekazania informacji objętych tajemnicą bankową innym instytucjom finansowym, zgodnie z art. 5 ust. 3 projektu ustawy; proponujemy rozszerzenie art. 11 ust. 1 o wyłączenie tajemnicy, również w odniesieniu do ujawniania informacji w trybie przewidzianym w art. 5 ust. 3 projektu ustawy.	nim zasady. Takie rozwiązanie zgodne jest również z podstawowymi założeniami ustawy, w tym w szczególności jej kompleksowością. **Uwaga uwzględniona.** W projekcie ustawy dodano odpowiedniej modyfikacji art. 11 ust. 1.
	Pracodawcy RP	**Uwaga 1** W rozdziale 5 powinny znaleźć się postanowienia zmieniające m.in. ustawę Prawo bankowe oraz ustawę o obrocie instrumentami finansowymi w zakresie tajemnicy bankowej, zawodowej.	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania w zakresie ochrony i udostępniania zgromadzonych danych mają charakter kompleksowy i nie wymagają zmiany ustawy Prawo bankowe oraz ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Podstawę prawną dla udostępniania informacji podlegających raportowaniu będzie stanowiła umowa FATCA oraz projektowana ustawa, w szczególności art. 12 ust. 1. Regulacje te będą stanowiły *lex specialis* wobec regulacji dotyczących działalności poszczególnych instytucji finansowych co zagwarantuje skuteczność wyrażonej w nim zasady. Wprowadzenie szczególnych regulacji dotyczących udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową stanowiłoby zbędne powtórzenie legislacyjne. Zgodnie bowiem z art. 105 ust. 2 ustawy Prawo bankowe zakres oraz zasady udzielania informacji przez banki organom podatkowym, Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, organom kontroli skarbowej oraz powiernikowi i jego zastępcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, z późn. zm.), regulują odrębne ustawy. W ocenie projektodawcy regulacja ta obejmie swym zakresem udostępnianie informacji na podstawie projektowanej ustawy. Również w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi znajduje się regulacja wyłączająca naruszenie tajemnicy zawodowej przy przekazywaniu przedmiotowych informacji. Stanowi o tym art. 150 ust. 1 pkt 6 tej ustawy, w myśl którego nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej przekazywanie informacji stanowiących taką tajemnicę organom podatkowym i organom Służby Celnej - na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w zakresie

		Uwaga 2 Przepis ten nie daje podstawy do przekazania informacji objętych tajemnicą bankową innym instytucjom finansowym, zgodnie z art. 5, ust. 3 projektu ustawy. Pracodawcy RP proponują w związku z tym rozszerzenie art. 11, ust. 1 o wyłączenie tajemnicy bankowej, również w odniesieniu do ujawniania informacji w trybie przewidzianym w art. 5, ust. 3 projektu ustawy.	niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań. W ocenie Ministerstwa Finansów wskazane uregulowania w sposób dostateczny zabezpieczają interesy instytucji finansowych, gdyż zawierają ustawową gwarancję o braku naruszenia tajemnicy (w tym bankowej oraz innej zawodowej) w przypadku przekazywania informacji na podstawie projektowanej ustawy. **Uwaga uwzględniona.** W projekcie ustawy dodano odpowiedniej modyfikacji art. 11 ust. 1.
	Izba Domów Maklerskich	Art. 29 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu ma swój odpowiednik w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi, a mianowicie art. 150 ust. 1 pkt 3 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, który stanowi, że nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej przekazywanie informacji stanowiących taką tajemnicę Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej w zakresie i na zasadach określonych w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. W związku z powyższym wzorując się na rozwiązaniu przyjętym w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w ocenie Izby stosowne wyłączenie powinno znaleźć odzwierciedlenie w art. 150 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy brak jest przesłanek do wprowadzenia w art. 150 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi szczególnej regulacji ustawy o obrocie instrumentami finansowymi szczególnej regulacji wyłączającej naruszenie tajemnicy zawodowej przy przekazywaniu informacji, o których mowa w umowie FATCA oraz projektowanej ustawy. Należy wskazać, że taka szczególna regulacja obowiązuje już w przywołanym art. 150 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Regulację tę zawiera art. 150 ust. 1 pkt 6 tej ustawy, w myśl którego nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej przekazywanie informacji stanowiących taką tajemnicę organom podatkowym i organom Służby Celnej - na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań. W ocenie Ministerstwa Finansów wskazane uregulowania w sposób dostateczny zabezpieczają interesy instytucji finansowych, gdyż zawierają ustawową gwarancję o braku naruszenia tajemnicy zawodowej w przypadku przekazywania informacji na podstawie projektowanej ustawy.
Art. 11 ust. 2	**Izba Domów Maklerskich**	Konieczne jest poszerzenie określonego w art. 11 ust. 2 katalogu danych, które objęte będą tajemnicą skarbową o dane zawarte w art. 19 projektowanej ustawy tj. o dane o nazwie wyłączonej instytucji oraz o łącznej kwocie płatności przekazywane ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.	**Uwaga uwzględniona.** W projekcie ustawy w art. 11 ust. 2 dodano pkt 5, w efekcie czego indywidualne dane zawarte w informacjach uzyskanych w trybie art. 20 objęte będą tajemnicą skarbową.

Art. 12	**Związek Banków Polskich**	Nie jest jasne, jakie organy mogą być właściwe w sprawach dotyczących kontroli amerykańskich rachunków raportowanych, poza ministrem właściwym do spraw finansów publicznych i wskazanym przez niego organem upoważnionym do przeprowadzenia kontroli (kontrolujący). Kontrola amerykańskich rachunków raportowanych nie jest wymieniona w katalogu spraw zawartym w art. 3 ust. 2 Projektu.	**Odniesienie się do uwagi** Właściwość organów w sprawach kontroli amerykańskich rachunków raportowanych będzie wyznaczał art. 3 ust. 1 oraz rozporządzenie wydane na podstawie art. 3 ust. 3 projektowanej ustawy. Zatem organami właściwymi w sprawach kontroli amerykańskich rachunków raportowanych będzie minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz podległy organ wskazany w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 3 ust. 3 projektowanej ustawy.
Art. 13	**Związek Banków Polskich**	Zmiana art. 80 Kodeksu karno-skarbowego, w zakresie § 3 – sankcja grzywny za przekazanie nieprawdziwych informacji, budzi istotne wątpliwości i obawy ze strony instytucji obowiązanych. Po pierwsze kto w rozumieniu tych przepisów miałby być osobą ponoszącą odpowiedzialność? Instytucja finansowa, jej zarząd, czy też osoba odpowiedzialna za raportowanie lub zbieranie oświadczeń? Po drugie pragniemy jedynie przypomnieć, iż informacje te będą składane w oparciu o oświadczenie klienta, które będzie niezwykle trudno zweryfikować. Proponujemy zatem rozważenie możliwości rezygnacji ze zmiany art. 80 § 3 Kodeksu karnoskarbowego.	**Uwaga nieuwzględniona** W ocenie projektodawcy z uwagi na treść umowy FATCA brak jest możliwości odstąpienia od wprowadzenia sankcji karno-skarbowych zapisanych w art. 15 projektu ustawy. Konieczność ich wprowadzenia związana jest z przewidzianymi w art. 5 umowy FATCA obowiązkami w zakresie przestrzegania oraz egzekucji obowiązków informacyjnych. Art. 5 ust. 1 umowy FATCA stanowi wprost, że właściwa władza jednej ze stron umowy powinna zastosować przepisy prawa krajowego (włączając możliwe sankcje) w celu uzyskania poprawnej i/lub kompletnej informacji lub usunięcia innych naruszeń umowy. Odnosząc się do wątpliwości w zakresie zakresu podmiotowego odpowiedzialności wskazać należy, że w związku z umiejscowieniem regulacji sankcyjnych w ramach przepisów karno-skarbowych (dodawany art. 80 § 2a oraz § 3 KKS), w procesie wykładni i kwalifikowania danej informacji jako nieprawdziwa, stosuje się zasady dotyczące przypisywania winy i kary w ramach prawa karnego. Dodać również wypada, że w projekcie ustawy dodano zapis, w myśl którego wszelkie oświadczenia i wyjaśnienia wymagane na podstawie niniejszej ustawy oraz procedur sprawdzających, o których mowa w ust. 2, związane z identyfikacją rachunków finansowych składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym.
Art. 15	**Polska Izba Ubezpieczeń**	Kary przewidziane w art. 15 projektu ustawy są nieadekwatnie wysokie, w związku z czym proponujemy obniżenie poziomu sankcji karnoskarbowych związanych z niespełnieniem wymogów FATCA. Przepis art. 80 § 3 Kodeksu karnego skarbowego w dotychczasowym brzmieniu penalizował wyłącznie złożenie nieprawdziwych informacji podatkowych – to jest informacji, za których treść w całości odpowiedzialność można było przypisać wystawcy informacji	**Uwaga uwzględniona** W projekcie ustawy dodano zapis, w myśl którego wszelkie oświadczenia i wyjaśnienia wymagane na podstawie niniejszej ustawy oraz procedur sprawdzających, o których mowa w art. 5 ust. 2, związane z identyfikacją rachunków finansowych składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Przepis ten wzoruje się na art. 9e ust. 5 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu

		(zawierały one dane pochodzące od tego podmiotu). W odniesieniu do informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, zakłady ubezpieczeń i inne instytucje zobowiązane do stosowania ustawy, będą się opierać wyłącznie na treści oświadczeń składanych przez klientów oraz przedkładanych przez nich dokumentach. Pomimo właściwego stosowania procedur weryfikacyjnych wynikających z Załącznika I do umowy FATCA, nie można wykluczyć sytuacji, w której jakiś rachunek nie zostanie zidentyfikowany jako amerykański rachunek raportowany, mimo dołożenia przez zakład ubezpieczeń należytej staranności w tym zakresie. Należy w tym miejscu również zauważyć, iż projektowana ustawa – inaczej niż w przypadku przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy – nie przewiduje możliwości odbierania przez instytucje finansowe od klientów oświadczeń w zakresie rezydencji podatkowej USA pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, co oznacza iż klienci nie ponoszą odpowiedzialności za podanie nieprawdziwych danych. W przypadku, gdyby przepis art. 15 pkt 2) projektu ustawy miałby pozostać bez zmian – proponujemy dodanie do ustawy przepisu o treści analogicznej jak art. 9e ust. 5 ustawy z dnia 16.11.2000r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, to jest: „*Raportujące polskie instytucje finansowe mogą przyjmować oświadczenia, wyjaśnienia i dokumenty, o których mowa w art. 5 ust. 2, na piśmie pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym*”.	praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2014 r. poz. 455). Na skutek dodania ww. zapisu nieprawdziwe złożenie oświadczenia przez klienta będzie penalizowane na podstawie art. 233 § 6 KK. Odnosząc się natomiast do nieadekwatności kar związanych z niespełnieniem wymogów FATCA należy zauważyć, że ich wysokość została określona na poziome przewidzianym dla kar za nieprzekazywanie informacji, o których mowa w art. 42c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Warto również podkreślić, że w związku z umiejscowieniem regulacji sankcyjnych w ramach przepisów karno-skarbowych (dodawany art. 80 § 2a oraz § 3 KKS), w procesie wykładni i kwalifikowania danej informacji jako nieprawdziwa, zastosowanie znajdą zasady dotyczące przypisywania winy i kary w ramach prawa karnego.
	Pracodawcy RP	Postulat zmniejszenia kary maksymalnej za nieskładanie informacji: z kary grzywny wynoszącej do 180 stawek dziennych na 120 stawek dziennych.	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy brak jest uzasadnienia dla zmniejszenia kary maksymalnej za nieskładanie informacji z kary grzywny wynoszącej do 180 stawek dziennych na 120 stawek dziennych. Przyjęta w projekcie ustawy maksymalna stawka opiera się na sankcji przewidzianej dla kar nieprzekazywania informacji, o których mowa w art. 42c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Warto również podkreślić, że w związku z umiejscowieniem regulacji sankcyjnych w ramach przepisów karno-skarbowych (dodawany art. 80 § 2a oraz § 3 KKS), w procesie wykładni i kwalifikowania danej informacji jako

			nieprawdziwa, zastosowanie znajdą zasady dotyczące przypisywania winy i kary w ramach prawa karnego.
Art. 16	**Polska Izba Ubezpieczeń**	Brak uzasadnienia dla wyłączenia kontroli dotyczącej FATCA z reguły przewidzianej w art. 82 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, co wskazuje na rezygnację z tego rozwiązania.	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy wprowadzenie zaproponowanych zmian w zakresie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jest konieczne. Ich brak znacząco ograniczałby możliwość przeprowadzenia kontroli w instytucjach finansowych w zakresie wypełniania obowiązków związanych z raportowaniem o amerykańskich rachunków. W skrajnych przypadkach mogłoby dojść do całkowitego wyłączenia możliwości przeprowadzenia przedmiotowej kontroli. Sytuacja taka byłaby bardzo niekorzystana przede wszystkim dla polskich instytucji finansowych, które zostałyby narażone na ryzyko zastosowania przez właściwą władzę Stanów Zjednoczonych stosownych sankcji (w postaci naliczania 30% podatku u źródła).
Art. 18	**Związek Banków Polskich**	Przedmiotowa regulacja przejściowa może sugerować, iż we wszystkich innych przypadkach rachunków podlegających raportowaniu konieczne jest raportowanie amerykańskiego NIP. W praktyce klient często może nie posiadać, nie pamiętać lub odmówić podania amerykańskiego NIP. Zasadnym jest zatem dodanie przepisu art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. c) w części zasadniczej ustawy w następującym brzmieniu: „*Jeżeli posiadacz rachunku będącego amerykańskim rachunkiem raportowanym nie posiada lub odmawia podania amerykańskiego NIP, raportujące polskie instytucje finansowe mogą przekazać informacje o dacie urodzenia*”.	**Uwaga nieuwzględniona.** Sformułowana w uwadze propozycja legislacyjna jest niezgodna z umową FATCA. Zgodnie bowiem z art. 2 ust. 2 lit. a pkt 1 do informacji, które podlegają pozyskiwaniu i wymianie należy miedzy innymi amerykański NIP <u>każdej</u> szczególnej osoby amerykańskiej. Brak obowiązku raportowania tej informacji dotyczy wyłącznie podmiotu niebędącego podmiotem amerykańskim, który kontrolowany jest przez jedną lub więcej szczególnych osób amerykańskich. Jednocześnie art. 3 ust. 4 umowy FATCA wyłącza obowiązek raportowania amerykańskiego NIP, jeżeli taki numer nie jest dostępny w rejestrach raportującej polskiej instytucji finansowej, przy czym reguła ta dotyczy wyłącznie tzw. istniejących rachunków, czyli rachunków prowadzonych na dzień 30.06.2014 r. Co więcej przepis art. 3 ust. 4 zawiera istotne zastrzeżenie, gdyż zastosowanie wyrażonej w nim zasady uzależnione jest od zgodności z art. 6 ust. 4. W myśl natomiast litery b tego przepisu Polska zobowiązała się ustanowić do dnia 1 stycznia 2017 r., w odniesieniu do roku 2017 i lat kolejnych, zasady zobowiązujące raportujące polskie instytucje finansowe do uzyskania amerykańskiego NIP dla każdej szczególnej osoby amerykańskiej, zgodnie z postanowieniami artykułu 2 ustęp 2 litera a) punkt 1 niniejszej Umowy. W ocenie Ministerstwa Finansów analiza przywołanych regulacji, a w szczególności ich wzajemna relacja, prowadzi do wniosku, że art. 3 ust. 4 umowy FATCA umożliwia

			wyłączenie obowiązku raportowania informacji o amerykańskim numerze NIP jedynie w odniesieniu do istniejących rachunków oraz w ograniczonym czasie, tj. wyłącznie do końca 2016 r. Zatem propozycję wprowadzenia ogólnej normy wyłączającej *de facto* obowiązek przekazania informacji o amerykańskim NIP w przypadku nie posiadania tego numeru lub odmowy jego podania należy uznać za nieznajdującą oparcia w treści umowy FATCA.
Art. 19 (obecnie art. 20)	**Związek Banków Polskich**	Propozycja doprecyzowania, iż regulacja dotyczy płatności na rachunek wyłączonych instytucji finansowych prowadzonych przez raportującą polską instytucję finansową. „*W przypadku dokonania w 2015 lub 2016 roku płatności na rachunek będący w posiadaniu wyłączonej instytucji finansowej prowadzony przez raportującą polską instytucję finansową, raportująca polska instytucja finansowa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych informacje o nazwie tej wyłączonej instytucji finansowej oraz łącznej kwocie płatności; za płatności uważa się kwoty faktycznie wypłacone lub postawione do dyspozycji tej instytucji finansowej, z wyłączeniem zapłaty za otrzymane towary lub usługi*”.	**Uwaga nieuwzględniona.** Art. 4 ust. 1 lit b umowy FATCA, którego wykonanie stanowi zaprojektowany art. 20, odnosi się do <u>każdej</u> wyłączonej instytucji finansowej, na rzecz której raportująca polska instytucja finansowa dokonała płatności. Zatem propozycja regulacji, w myśl której przepis art. 20 dotyczyłby jedynie płatności na rachunek wyłączonych instytucji finansowych <u>prowadzonych przez</u> raportującą polską instytucję finansową jest niezgodna z umową FATCA.
	Polska Izba Ubezpieczeń	Doprecyzowanie przepisu poprzez ograniczenie płatności do kwot faktycznie wpłaconych na rachunek finansowy podlegający raportowaniu a nie wszystkich kwot faktycznie wpłaconych lub pozostawionych do dyspozycji tej instytucji finansowej.	**Uwaga uwzględniona.** Końcowa treść art. 20 ust. 1 stanowiąca doprecyzowanie pojęcia „płatności” nie znajduje swojego odpowiednika w umowie FATCA. W związku z powyższym zapis ten został usunięty.
	Pracodawcy RP	Zgodnie z wytycznymi IRS, istnieje możliwość raportowania zagregowanych płatności wypłaconych lub pozostawionych do dyspozycji wyłączonej instytucji finansowej. W naszej ocenie wprowadzenie do projektu ustawy innych zapisów, tj. nakazujących wyłączenie zapłaty za otrzymane towary i usługi, jest mylące i niepotrzebne. Zwracamy uwagę na fakt, że instytucje finansowe przygotowują się do wdrożenia FATCA zgodnie z wytycznymi IRS, a wprowadzanie do ustawy przepisów innych niż wynikające z wcześniejszych wytycznych IRS naraża instytucje finansowe na dodatkowe koszty związane z implementacją FATCA. Formularz wymusza więc przekazanie szerszego zestawu danych, niż wynika to z art. 19 projektu ustawy. Proponujemy w związku tym zmodyfikowanie formularza w tym zakresie.	**Uwaga uwzględniona.** Uzasadnienie j.w.

Art. 20 ust. 1 (obecnie art. 21 ust. 1)	**Związek Banków Polskich**	**Uwaga 1** Przepisy dotyczące okresu przejściowego (szczególnie art. 20 ust. 2, 6 i 9 projektu) wydają się być nadmierne w stosunku do rozwiązań wymaganych przez stronę amerykańską w procedurze alternatywnej (w zakresie terminów na zbieranie oświadczeń), a tym samym nie znajdują oparcia w regulacjach FATCA. W przypadku pozostania przy rozwiązaniu proponowanym procedurą alternatywną, tzn. zebrania oświadczeń w ciągu roku od wejścia w życie przepisów, instytucje finansowe mogłyby pobierać oświadczenia w trakcie podejmowanych przez klienta kontaktów z instytucją finansową i dzięki rozłożeniu wymagań w czasie ograniczyć koszty z tym związane.	**Uwaga uwzględniona** W projekcie ustawy przewidziano wydłużenie terminu na przeprowadzenie procesu weryfikacji rachunków finansów otwartych w okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia wejścia w życie ustawy – tzw. rachunki otwarte w okresie przejściowym. W nowym brzmieniu art. 21 (poprzednio art. 20) zaproponowano aby instytucje finansowe zakończyły ten proces w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie. Jednocześnie wskazano, że skierowanie żądania o złożenie wymaganych w ramach tego procesu oświadczeń o rezydencji podatkowej (*self-cerification*) posiadaczy rachunków musi zostać skierowane do posiadacza rachunku nie później niż w terminie 120 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.
		Uwaga 2 W związku z brzemieniem art. 20 ust. 1 i 4 Projektu powstaje wątpliwość począwszy od jakiego terminu należy raportować klientów (uczestników funduszy inwestycyjnych), którzy „otworzyli uczestnictwo” pomiędzy 1 lipca 2014 r. a dniem wejścia w życie ustawy?	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy sformułowana uwaga w rzeczywistości nie posiada takiego przymiotu, lecz stanowi pytanie w zakresie stosowania projektowanych regulacji. Z tego też powodu odstąpiono od jej uzasadniania.
		Uwaga 3 Propozycja doprecyzowania, że jeżeli instytucja finansowa dokonała identyfikacji pomimo braku obowiązujących przepisów to nie ma konieczności powtarzania identyfikacji po wejściu w życie ustawy. Propozycja legislacyjna: „*Dla celów identyfikacji nowych rachunków finansowych, otwartych między 1 lipca 2014 r. a dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, których identyfikacji jako amerykańskich rachunków raportowanych oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe nie przeprowadzono ze względu na brak obowiązujących przepisów, raportujące polskie instytucje finansowe stosują procedurę określoną w ust. 2 i 3.*”.	**Uwaga nieuwzględniona.** Ewentualne wprowadzenie proponowanego rozwiązania stanowiłoby nieuzasadnione działanie prawa w wstecz. Brak jest przy tym możliwości zapewnienia, że przeprowadzona identyfikacja rachunków finansowych była zgodna z przyjętymi na płaszczyźnie projektowanej ustawy oraz umowy FATCA rozwiązaniami, skoro została przeprowadzona bez podstawy prawnej.
		Uwaga 4 Propozycja doprecyzowania, że rachunki otwarte i następnie zamknięte w tzw. okresie przejściowym, których saldo na koniec 2014 r. nie przekraczało progów dla klientów nowych tj. wskazanych w Umowie FATCA w Załączniku I sekcja III lit. a nie wymagają weryfikacji. Propozycja legislacyjna:	**Uwaga częściowo uwzględniona.** W projekcie ustawy dodano nową regulację art. 22, w której przewidziano szczególną procedurę w odniesieniu do rachunków finansowych otwartych po 30 czerwca 2014 r. i zamkniętych na dzień wejścia w życie ustawy. W ramach tej procedury raportujące polskie instytucje finansowe, w celu identyfikacji rachunków jako amerykańskich rachunków raportowanych, obowiązane będą do

		„*Rachunki finansowe otwarte i jednocześnie zamknięte w ww. okresie nie wymagają weryfikacji o ile ich saldo na dzień 31 grudnia 2014 r. nie przekraczało limitów wskazanych w Umowie FATCA w Załączniku I sekcja III lit. A. Rachunki otwarte w 2015 r. tj. nie posiadające salda na dzień 31 grudnia 2014 r. i zamknięte w przed wejściem w życie niniejszej ustawy, nie podlegają weryfikacji o ile stanowią rachunek depozytowy lub pieniężną umowę ubezpieczenia w rozumieniu Umowy FATCA*”.	przeprowadzenia weryfikacji według zasad określonych w umowie FATCA dla rachunków istniejących. Procedura ta powinna zostać zakończona w terminie 15 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Przepis ten ma na celu złagodzenie ewentualnych dolegliwości związanych z procedurą identyfikacji rachunków finansowych otwartych w okresie przejściowym. W jego bowiem efekcie posiadacz rachunku finansowego, który otrzymał od instytucji finansowej wezwanie do złożenia stosownego oświadczenia dotyczącego jego rezydencji, będzie miał możliwość, w celu uniknięcia blokady rachunku, złożenia oświadczenia albo zamknięcia rachunku.
		Uwaga 5 Propozycja doprecyzowania, aby nie stosować procedur z art. 20 ust. 2 i 3 do rachunków otwartych po 30 czerwca 2014 roku i należących do grupy klientów posiadających już inne rachunki (otwarte przed tą datą) i w związku z tym traktowanych jak rachunki istniejące (bez względu na datę ich otwarcia). Takie podejście wymagałoby wprowadzenie definicji „nowego rachunku finansowego” oraz uzyskania uprzedniej zgody władz na traktowanie rachunków tej grupy klientów jak rachunków istniejących, czyli zgody, która miałaby być wyrażona w rozporządzeniu, o którym piszemy w uwadze do art. 5 ust. 7.	**Uwaga nieuwzględniona.** Umowa FATCA nie przewiduje możliwości traktowania nowych rachunków jako rachunków istniejących. Wprowadzenie takiej zasady oznaczałoby, że dokumentacja dotycząca rachunków otwartych w okresie przejściowym nigdy nie zostanie uzupełniona o oświadczenia w zakresie rezydencji podatkowej. Tymczasem na płaszczyźnie umowy FATCA rachunki są traktowane jako nowe rachunki. Zatem ewentualne wprowadzenie przedstawionej propozycji należy uznać za niezgodne z umową FATCA.
		Uwaga 6 Projekt ustawy nie przesądza jednoznacznie jak instytucja finansowa winna realizować obowiązki sprawdzające i identyfikacyjne w przypadku rachunków otwartych w okresie przejściowym, które zostały zamknięte przed upływem tego okresu. Dlatego też proponuje się następujące brzmienie art. 20 ust. 1: „*Art. 20. 1. Dla celów identyfikacji nowych rachunków finansowych, otwartych między 1 lipca 2014 roku, a dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, których identyfikacji jako amerykańskich rachunków raportowanych oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe nie przeprowadzono ze względu na brak obowiązujących przepisów, raportujące polskie instytucje finansowe stosują procedurę określoną w ust. 2 i 3, z wyłączeniem rachunków finansowych, które zostały zamknięte przed dniem wejścia w życie przepisów niniejszej ustawy. Przez zamknięty rachunek*	**Uwaga częściowo uwzględniona.** W projekcie ustawy dodano nową regulację art. 22, w której przewidziano szczególną procedurę w odniesieniu do rachunków finansowych otwartych po 30 czerwca 2014 r. i zamkniętych na dzień wejścia w życie ustawy. W ramach tej procedury raportujące polskie instytucje finansowe, w celu identyfikacji rachunków jako amerykańskich rachunków raportowanych, obowiązane będą do przeprowadzenia weryfikacji według zasad określonych w umowie FATCA dla rachunków istniejących. Procedura ta powinna zostać zakończona w terminie 15 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Przepis ten ma na celu złagodzenie ewentualnych dolegliwości związanych z procedurą identyfikacji rachunków finansowych otwartych w okresie przejściowym. W jego bowiem efekcie posiadacz rachunku finansowego, który otrzymał od instytucji finansowej wezwanie do złożenia stosownego oświadczenia dotyczącego jego rezydencji, będzie miał możliwość, w celu uniknięcia blokady rachunku, złożenia

		finansowy rozumie się umowę mającą za przedmiot rachunek finansowy zawartą pomiędzy raportującą polską instytucją finansową a posiadaczem rachunku, która została rozwiązana bądź wygasła".	oświadczenia albo zamknięcia rachunku.
	Pracodawcy RP	**Uwaga 1** Postanowienia art. 20 dotyczące konieczności blokowania rachunków w sytuacji, gdy posiadacz rachunku nie dostarczy w odpowiednim czasie oświadczenia FATCA, narażają polskie instytucje finansowe na konieczność blokowania bardzo dużej liczby rachunków i ograniczają swobodę dysponowania własnymi środkami pieniężnymi tudzież aktywami przez posiadaczy rachunku. Zaproponowane rozwiązanie jest nieadekwatne w stosunku do zamierzonego rezultatu, który stanowi zaraportowanie amerykańskiego rachunku do urzędu skarbowego. Blokowaniu może bowiem podlegać nawet 0,5 miliona rachunków w jednej instytucji finansowej, z których jedynie poniżej 1‰ będzie miało jakiekolwiek US indicia. Pracodawcy RP proponują ponowne rozważenie możliwości przyjęcia, że blokowaniu będą podlegały wyłącznie rachunki zidentyfikowane jako amerykański rachunek raportowany. **Uwaga 2** Wątpliwości budzi zakres przedmiotowy blokowanych rachunków, gdyż w ust. 1 i 4 użyto wyrażenia „amerykańskie rachunki raportowane", a ust. 2 i 3 sugerują jednocześnie, że bank może blokować wszystkie rachunki swoich klientów otwarte od 1 lipca 2014 r. do dnia wejścia w życie ustawy. W naszej opinii nie jest to spójne z ust. 1.	**Uwaga nieuwzględniona.** Konieczność wprowadzenia tego rodzaju regulacji wynika z faktu, iż umowa FATCA przewiduje, że datą graniczną dla stosowania poszczególnych procedur weryfikacji rachunków finansowych jest 1 lipca 2014 r., tj. dzień wejścia w życie w USA obowiązków wynikających z amerykańskiego ustawodawstwa FATCA. Biorąc pod uwagę fakt, iż w dniu 1 lipca 2014 r. polskie instytucje finansowe nie mogły stosować procedur wynikających z Załącznika I do umowy FATCA, w tym przede wszystkim żądać przewidzianych w nim oświadczeń w zakresie rezydencji podatkowej, rachunki otwarte między tą datą a datą wejścia w życie projektowanej ustawy nie mogłyby zostać poprawnie zidentyfikowane, jako tzw. nowe rachunki (tj. rachunki otwarte po 30 czerwca 2014 r.). Sytuacja taka wpływałaby na poprawność raportowania dokonywanego przez instytucje finansowe i groziła w konsekwencji uznaniem, iż wymogi związane z wypełnieniem umowy FATCA po stronie polskiej nie zostały prawidłowo zrealizowane. Brak poprawności w tym zakresie skutkowały zastosowaniem wobec polskich instytucji finansowych sankcji w postaci opodatkowania dochodów (przychodów) uzyskiwanych ze źródeł w USA, podatkiem w wysokości 30%. Ich dolegliwość mogłaby przewyższać ewentualne koszty związane z blokowaniem rachunków finansowych otwartych w okresie przejściowym. **Uwaga uwzględniona.** Ewentualna wątpliwość w tym zakresie została usunięta poprzez jednoznaczne wskazanie w art. 21 ust. 5, że blokada rachunku dotyczy rachunków finansowych, co do których raportująca polska instytucja finansowa nie otrzymała, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, oświadczenia dotyczącego rezydencji podatkowej.
Art. 20 ust. 2 (obecnie art. 21 ust. 3)	**Związek Banków Polskich**	**Uwaga 1** Określony w tym przepisie 90-dniowy termin jest zbyt krótki na skuteczne skontaktowanie się z rozległą bazą klientów z okresu przejściowego, zwłaszcza gdy instytucja nie ma z tymi klientami bezpośredniego kontaktu; przykład – fundusze inwestycyjne działające za pośrednictwem swoich	**Uwaga uwzględniona.** W projekcie ustawy przewidziano wydłużenie terminu na przeprowadzenie procesu weryfikacji rachunków finansów otwartych w okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia wejścia w życie ustawy – tzw. rachunki otwarte w okresie przejściowym. W nowym brzmieniu art. 21 (poprzednio art. 20) zaproponowano aby

		kontrahentów – dystrybutorów jednostek uczestnictwa, agentów emisji certyfikatów inwestycyjnych. Termin 90-dniowy wskazany w art. 20 ust. 2 Projektu jest niespójny i trudny do zachowania z proponowanym art. 21 Projektu (informacje do Ministra Finansów dotyczące roku 2014 mają być przekazane do 31 sierpnia 2015 r.; z całą pewnością termin 90 dni od dnia wejścia w życie ustawy upłynie po dacie 31 sierpnia 2015 r.). Ze względu na fakt, iż instytucje finansowe będą musiały zwrócić się do znacznej liczby posiadaczy rachunków (założonych po 30 czerwca 2014 roku do dnia wejścia w życie przepisów ustawy). W przypadku dużych instytucji finansowych liczba takich rachunków może przekroczyć 0,5 miliona, a nawet sięgnąć miliona klientów. Przepis art. 20 ust. 2 jest nieprecyzyjny, bowiem nakazuje w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie ustawy nie tylko wystąpić do posiadacza rachunku z żądaniem przedstawienia oświadczenia lecz również w tym terminie, potwierdzić zasadność oświadczenia otrzymanego od posiadacza rachunku – a te z kolei - zgodnie z art. 20 ust. 6 powinno być złożone w terminie 180 dni od wejścia w życie przepisów ustawy. Proponujemy odpowiednią zmianę brzmienia wskazanego przepisu. Dlatego też proponuje się wydłużenie wydłużenia terminu na wystąpienie do posiadacza rachunku z żądaniem przedstawienia oświadczenie do 180 dni oraz wydłużenie terminu na złożenie przez posiadacza rachunku oświadczenia do Banku na 360 dni.	instytucje finansowe zakończyły ten proces w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Jednocześnie wskazano, że skierowanie żądania o złożenie wymaganych w ramach tego procesu oświadczeń o rezydencji podatkowej (*self-cerification*) posiadaczy rachunków musi zostać skierowane do posiadacza rachunku nie później niż w terminie 120 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.
		Uwaga 2 Czy procedurę przewidzianą w ust. 2 należy zastosować wyłącznie względem posiadaczy rachunków, co do których obowiązek identyfikacji wynika z umowy FATCA (Załącznik I, cześć III(A)-(B)), to znaczy w przypadku rachunku depozytowego – wyłącznie w przypadku rachunków, które na koniec okresu sprawozdawczego (tj. roku kalendarzowego 2014 w przypadku wykonywania przez instytucję finansową identyfikacji w trakcie roku 2015) osiągnęły saldo przekraczające równowartość 50 000 USD?	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy sformułowana uwaga w rzeczywistości nie posiada takiego przymiotu, lecz stanowi pytanie w zakresie stosowania projektowanych regulacji. Z tego też powodu odstąpiono od jej uzasadniania.
		Uwaga 3 Propozycja rozszerzenia określonej w art. 20 ust. 2 pkt 1 identyfikacji obywateli USA poprzez następujące brzmienie	**Uwaga uwzględniona.** Uwaga została uwzględniona poprzez wpisanie w art. 21 ust. 1 pkt 1 odesłania do oświadczenia, o którym mowa w ust. B części III

		przepisu: „*w przypadku rachunków finansowych posiadanych przez osoby fizyczne - występują do posiadacza rachunku z żądaniem przedstawienia oświadczenia, pozwalającego raportującej polskiej instytucji finansowej na określenie, czy posiadacz rachunku jest obywatelem lub rezydentem Stanów Zjednoczonych dla celów podatkowych, oraz potwierdzają zasadność oświadczenia otrzymanego od posiadacza rachunku, zgodnie z procedurami opisanymi w części III Załącznika I do umowy FATCA*”. **Uwaga 4** Odnośnie art. 20 ust. 2 pkt 2 powstaje pytanie o jakim udokumentowaniu rachunku jest mowa w ostatnim zdaniu? Czy nie chodzi o udokumentowanie wyłączenia z obowiązku raportowania? **Uwaga 5** Na tle art. 20 ust. 2 powstała wątpliwość czy przewidzianą w nim procedurę należy zastosować wyłącznie względem posiadaczy rachunków, co do których obowiązek identyfikacji wynika z Umowy FATCA (Załącznik I, cześć III(A)-(B)), to znaczy w przypadku rachunku depozytowego – wyłącznie w przypadku rachunków, które na koniec okresu sprawozdawczego (tj. roku kalendarzowego 2014 w przypadku wykonywania przez instytucję finansową identyfikacji w trakcie roku 2015) osiągnęły saldo przekraczające równowartość 50 000 USD	Załącznika I do umowy FATCA. Przepis ten z kolei wskazuje, ze oświadczenie dotyczy ustalenia, czy posiadacz rachunku jest rezydentem Stanów Zjednoczonych dla celów podatkowych, przy czym dla tych celów obywatel Stanów Zjednoczonych jest traktowany jako rezydent Stanów. Zatem identyfikacja obejmuje rezydentów i obywateli Stanów Zjednoczonych. **Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy sformułowana uwaga w rzeczywistości nie posiada takiego przymiotu, lecz stanowi pytanie w zakresie stosowania projektowanych regulacji. Z tego też powodu odstąpiono od jej uzasadniania. **Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy sformułowana uwaga w rzeczywistości nie posiada takiego przymiotu, lecz stanowi pytanie w zakresie stosowania projektowanych regulacji. Nie mniej wskazać należy, że art. 21 ust. 1 projektu ustawy upoważnia instytucje finansowe do zastosowania wyłączenia od weryfikacji, identyfikacji oraz raportowania rachunków finansowych określonego w ust. A części III Załącznika I oraz w ust. A części V Załącznika I do umowy FATCA.
	Polska Izba Ubezpieczeń	**Uwaga 1** Zgodnie z Załącznikiem I do umowy FATCA (część III lit. A pkt 2), nie podlegają identyfikacji pieniężne umowy ubezpieczenia, chyba że ich wartość przekracza 50 tys. USD na koniec roku lub innego okresu sprawozdawczego. W świetle tego zapisu nie wiadomo, jaki jest krąg adresatów takich wezwań w odniesieniu do posiadaczy rachunków, którzy zawarli umowy już w 2015 roku. Przed końcem 2015 roku nie jest bowiem możliwe określenie, czy rachunek otworzony w trakcie 2015r. będzie można uznać za rachunek finansowy (czyli o wartości powyżej 50 tys. USD) na koniec tego roku. Konieczne jest zatem doprecyzowanie art. 20 ust. 2 projektu ustawy - poprzez wyraźne wskazanie, iż przepis ten dotyczy wyłącznie rachunków finansowych otwartych między	**Uwaga częściowo uwzględniona.** W celu zminimalizowania dolegliwości związanych z obowiązkiem przeprowadzenia szczególnej procedury dla rachunków finansowych otwartych w okresie przejściowym projektodawca zdecydował się na wprowadzenie zasady, w myśl której w procedurze określonej dla rachunków otwartych w okresie przejściowym instytucje finansowym stosują wyłączenia od weryfikacji, identyfikacji oraz raportowania rachunków finansowych określonego w ust. A części III Załącznika I do umowy FATCA - w odniesieniu do rachunków finansowych posiadanych przez osoby fizyczne, oraz w ust. A części V Załącznika I do umowy FATCA - w odniesieniu do rachunków finansowych posiadanych przez osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W następstwie

		1 lipca 2014r. a 31 grudnia 2014r. Natomiast w odniesieniu do rachunków finansowych otwartych w okresie między 1 stycznia 2015r. a dniem wejścia w życie ustawy należałoby wprowadzić odrębną procedurę – to jest albo poddać je procedurze identyfikacji łącznie z rachunkami otwartymi w okresie od dnia wejścia w życie ustawy od dnia 31.12.2015r., albo wskazać w ustawie w sposób jednoznaczny, że wezwania do złożenia oświadczeń są wysyłane wyłącznie do tych posiadaczy, których rachunki na dzień wejścia w życie ustawy mają wartość przekraczającą kwotę 50 tys. USD.	zastosowania tego rozwiązania z identyfikacji, a więc i blokowania, wyłączone będą indywidualne rachunki depozytowe o saldzie do 50 tys. USD oraz pieniężne umowy ubezpieczenia, których wartość nie przekracza 50 tys. USD. Określone w ust. A części III Załącznika I do umowy FATCA oraz ust. A części V Załącznika I do umowy FATCA wartości sald ustalane będą na dzień wejścia w życie projektowanej ustawy. Kwestia ta unormowana została w art. 21 ust. 2 projektu.
		Uwaga 2 Propozycja doprecyzowania zakresu obowiązków instytucji finansowych w odniesieniu do rachunków posiadanych przez osoby fizyczne – poprzez usunięcie zapisu o obowiązku potwierdzenia zasadności oświadczeń. Wskazujemy jednocześnie, iż wymóg potwierdzenia zasadności otrzymanych oświadczeń wynika z Załącznika I do umowy FATCA w odniesieniu do wszystkich rachunków podlegających weryfikacji, a tym samym usunięcie fragmentu rodzącego wątpliwości interpretacyjne nie wywoła żadnych negatywnych skutków w zakresie zapewnienia realizacji celów ustawy.	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy ewentualne wykreślenie zawartego w art. 21 ust. 1 pkt 1 obowiązku potwierdzenia zasadności oświadczeń spowodowałby wątpliwości co do konieczności jego realizacji.
		Uwaga 3 Propozycja wydłużenia terminu raportowania z 90 dni na 120 dni z uwagi na niezbędny czas do przygotowania analizy klientów oraz przygotowanie korespondencji dla klientów. Jednocześnie zwracamy się o dodanie odniesienia do możliwości zastosowania limitów kwotowych dla klientów objętych okresem przejściowym.	**Uwaga uwzględniona.** W projekcie ustawy przewidziano wydłużenie terminu na przeprowadzenie procesu weryfikacji rachunków finansów otwartych w okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia wejścia w życie ustawy – tzw. rachunki otwarte w okresie przejściowym. W nowym brzmieniu art. 21 (poprzednio art. 20) zaproponowano aby instytucje finansowe zakończyły ten proces w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie. Jednocześnie wskazano, że skierowanie żądania o złożenie wymaganych w ramach tego procesu oświadczeń o rezydencji podatkowej (*self-cerification*) posiadaczy rachunków musi zostać skierowane do posiadacza rachunku nie później niż w terminie 120 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.
		Uwaga 4 Propozycja wykreślenia bądź doprecyzowania drugiej części punktu, który sugeruje, że również w ciągu 90 dni od dnia wejścia w życie ustawy instytucje potwierdzają zasadność otrzymanego oświadczenia, podczas gdy na złożenie	**Uwaga uwzględniona.** W nowym brzmieniu art. 21 (poprzednio art. 20) zaproponowano aby cały proces weryfikacji rachunków finansowych otwartych w okresie przejściowym został zakończony w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

		oświadczenia, zgodnie z ust. 8 klient ma 180 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Dopiero po otrzymaniu oświadczenia od klienta, instytucja może dokonać oceny jego zasadności.	
	Pracodawcy RP	**Uwaga 1** Propozycja wydłużenie terminu na wystąpienie do posiadacza rachunku z żądaniem przedstawienia oświadczenia do 180 dni oraz wydłużenie terminu na złożenie owego oświadczenia do 360 dni. Zwracamy bowiem uwagę na fakt, iż instytucje finansowe będą musiały zwrócić się do znacznej liczby posiadaczy rachunków założonych od 30 czerwca 2014 roku do dnia wejścia w życie przepisów ustawy. W przypadku dużych instytucji finansowych liczba takich rachunków może przekroczyć 0,5 miliona, a nawet sięgnąć 1 miliona. **Uwaga 2** Art. 20 ust. 2 jest nieprecyzyjny. Nakazuje bowiem w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie ustawy nie tylko wystąpić do posiadacza rachunku z żądaniem przedstawienia oświadczenia, lecz także potwierdzić w tym terminie zasadność oświadczenia otrzymanego od posiadacza rachunku. Zgodnie z art. 20, ust. 6 powinno to zaś zostać zrealizowane w czasie 180 dni od wejścia w życie przepisów ustawy. Proponujemy więc dokonanie odpowiedniej zmiany brzmienia wskazanego przepisu.	**Uwaga uwzględniona.** W projekcie ustawy przewidziano wydłużenie terminu na przeprowadzenie procesu weryfikacji rachunków finansów otwartych w okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia wejścia w życie ustawy – tzw. rachunki otwarte w okresie przejściowym. W nowym brzmieniu art. 21 (poprzednio art. 20) zaproponowano aby instytucje finansowe zakończyły ten proces w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Jednocześnie wskazano, że skierowanie żądania o złożenie wymaganych w ramach tego procesu oświadczeń o rezydencji podatkowej (*self-cerification*) posiadaczy rachunków musi zostać skierowane do posiadacza rachunku nie później niż w terminie 120 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. **Uwaga uwzględniona.** W nowym brzmieniu art. 21 (poprzednio art. 20) zaproponowano aby cały proces weryfikacji rachunków finansowych otwartych w okresie przejściowym został zakończony w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.
	Izba Domów Maklerskich	Brak podstawy prawnej do ostrzegania Klienta o odpowiedzialności karnej. Powołując się na analogiczne rozwiązania przykładem takiej podstawy jest art. 9e ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy stanowiący, iż „*Instytucje obowiązane mogą przyjmować oświadczenia na piśmie, czy dany klient jest osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne, pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym.*”.	**Uwaga uwzględniona.** Uwzględniając przedmiotową uwagę w nowym projekcie ustawy dodano zapis, w myśl którego wszelkie oświadczenia i wyjaśnienia wymagane na podstawie niniejszej ustawy oraz procedur sprawdzających, o których mowa w art. 5 ust. 2, związane z identyfikacją rachunków finansowych składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Regulacja ta obejmie oświadczenia i wyjaśnienia składane w ramach procedury weryfikacji nowych rachunków jak i weryfikacji rachunków otwartych w okresie od 1 lipca 2014 r. do dnia wejścia w projektowanej ustawy składanych w ramach procedury uregulowanej w art. 21 projektu ustawy. Przepis ten wzoruje się na art. 9e ust. 5 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu

			terroryzmu (Dz. U. z 2014 r. poz. 455). Na skutek dodania ww. zapisu nieprawdziwe złożenie oświadczenia przez klienta będzie penalizowane na podstawie art. 233 § 6 KK.
Art. 20 ust. 5 (obecnie brak regulacji)	**Związek Banków Polskich**	Należy zwrócić uwagę, że wskazane terminy raportowania rachunków zidentyfikowanych w okresie przejściowym nie są określone precyzyjnie i mogą wpłynąć na ogólną zasadę, że raportowanie następuje do 30 czerwca roku następującego po roku, za który odbywa się raportowanie (art. 82b § 6), wchodząc w kolizję z tą ogólną zasadą. Określenie *„do dnia 30 czerwca następującego po dniu, w którym rachunek został zidentyfikowany, albo w ciągu 90 dni od daty identyfikacji rachunku, w zależności od tego, która z tych dat przypada później”* wpłynie na terminy raportowania rachunków z okresu przejściowego obejmującego z pewnością rok 2015 w ten sposób, ze skróci termin ich raportowania. Biorąc pod uwagę uzasadnieniu do art. 7 ust. 3 projektu ustawy zmieniającej wydaje się, że chodzi o obowiązek raportowania do 30 czerwca roku następującego po roku identyfikacji rachunku. Dlatego proponujemy temu przepisowi nadać następujące brzmienie: *„3. Informacje dotyczące amerykańskich rachunków raportowanych oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe, zidentyfikowanych zgodnie z ust. 2, przekazywane są ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, w którym rachunek został zidentyfikowany, albo w ciągu 90 dni od daty identyfikacji rachunku, w zależności od tego, która z tych dat przypada później.”*	**Uwaga uwzględniona.** W celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości na tle terminu raportowania w projekcie ustawy zrezygnowano z odrębnej regulacji dotyczącej tej kwestii w odniesieniu do rachunków finansowych otwartych w okresie przejściowym, które zidentyfikowane zostały jako amerykańskie. Tym samym raportowanie tego rodzaju rachunków odbywało się będzie na zasadach ogólnych określonych w art. 5 ust. 7 ustawy.
	Pracodawcy RP	Zaproponowane brzmienie przepisu nie jest jasne. Pojawiły się wątpliwości co do tego, czy instytucja finansowa powinna zsumować saldo/kwoty płatności w odniesieniu do rachunku za każdy okres sprawozdawczy, czy też złożyć dwa raporty: jeden za 2014 rok – poprzez korektę wcześniej złożonego raportowania – a drugi za 2015 rok. Proponujemy zatem doprecyzowanie wskazanego przepisu.	**Uwaga uwzględniona.** W celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości na tle terminu raportowania w projekcie ustawy zrezygnowano z odrębnej regulacji dotyczącej tej kwestii w odniesieniu do rachunków finansowych otwartych w okresie przejściowym, które zidentyfikowane zostały jako amerykańskie. Tym samym raportowanie tego rodzaju rachunków będzie się odbywało na zasadach ogólnych określonych w art. 5 ust. 7 ustawy.
Art. 20 ust. 8 (obecnie art. 21 ust. 8)	**Związek Banków Polskich**	**Uwaga 1** Art. 20 ust. 8 ustawy o wykonywaniu umowy FATCA – „na amerykańskim rachunku raportowanym” powinno zostać zastąpione „na rachunku finansowym”, gdyż na tym etapie nie	**Uwaga uwzględniona.** Uwzględniając przedmiotową uwagę dokonano korekty art. 21 ust. 8 (poprzednio art. 20 ust. 8) zastępując wyrażenie „amerykański rachunek raportowany” wyrażeniem „rachunek finansowy”.

		ma informacji czy rachunek jest amerykański. Propozycja zmiany: „*Blokada rachunku, o której mowa w ust. 6, polega na czasowym uniemożliwieniu dysponowania i korzystania ze wszystkich wartości majątkowych zgromadzonych na rachunku finansowym, w tym również przez instytucję finansową. W przypadku rachunku zbiorczego blokada może dotyczyć części wartości majątkowych znajdujących się na takim rachunku*”.	
		Uwaga 2 Niezbędne jest doprecyzowanie kwestii blokady środków w przypadku rachunków wspólnych, w szczególności, gdy jeden współposiadacz złoży stosowne oświadczenie, podczas gdy drugi właściciel takiego oświadczenia nie przekaże do instytucji finansowej.	**Uwaga nieuwzględniona.** Zdaniem projektodawcy brak jest konieczności precyzowania tej kwestii. Formuła art. 21 ust. 8 jest w tym zakresie jednoznaczna i wskazuje, że blokada będzie dotyczyła wszystkich wartości majątkowych zgromadzonych na rachunku finansowym. Jedynym wyjątkiem będzie blokada rachunku zbiorczego, która będzie mogła dotyczyć części wartości majątkowych znajdujących się na takim rachunku. Przepis ten wzoruje się na instytucji blokady rachunku funkcjonującej na gruncie ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2014 r. poz. 455), dzięki czemu przy stosowaniu tego mechanizmu zastosowanie znajdzie praktyka wypracowana na płaszczyźnie tej ustawy.
		Uwaga 3 Doprecyzowania wymaga kwestia postępowania w sytuacji, w której pomimo blokady Klient nie złoży oświadczenia (np. pomimo kilku wezwań). Wskazane jest doprecyzowanie, w jaki sposób bank ma postępować ze środkami zgromadzonymi na tym rachunku.	
		Uwaga 4 Czy przepis dotyczy tylko wypłaty środków/transferu papierów wartościowych, czy też blokada powinna uniemożliwiać również całkowity obrót na rachunku;	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy sformułowana uwaga w rzeczywistości nie posiada takiego przymiotu, lecz stanowi pytanie w zakresie stosowania projektowanych regulacji. Z tego też powodu odstąpiono od jej uzasadniania.
		Uwaga 5 W części „(...) blokada może dotyczyć części wartości majątkowych (...)” przepis jest niedostatecznie nieprecyzyjny; nie określa kwoty blokady częściowej ani nie określa kryteriów ustalenia wysokości określenia kwoty „części wartości majątkowych”.	**Uwaga nieuwzględniona.** Zdaniem projektodawcy kwestia ta nie wymaga doprecyzowania. Art. 21 ust. 8 powinien posiadać charakter uniwersalny, tak aby mógł zostać wykorzystany w każdej sytuacji. W przeciwnym wypadku różnorodność i mnogość produktów na rynku rachunków finansowych uniemożliwiała by jego zastosowanie w części przypadków.
		Uwaga 4 Nie jest jasne, czy blokada rachunku wyłącza możliwość obciążenia rachunku kwotą odsetek od salda debetowego lub na obciążanie rachunku kosztami prowizji i innych opłat związanych z prowadzeniem rachunku. Proponujemy modyfikację zaproponowanego przepisu, pozwalającą obciążanie rachunku kwotą odsetek należnych bankowi i	**Uwaga nieuwzględniona.** Zdaniem projektodawcy kwestia braku obciążenia rachunku kwotą odsetek od salda debetowego lub na obciążanie rachunku kosztami prowizji i innych opłat związanych z prowadzeniem rachunku nie budzi wątpliwości. Art. 21 ust. 8 jednoznacznie wskazuje, że blokada rachunku polega na czasowym uniemożliwieniu dysponowania i korzystania ze wszystkich wartości majątkowych

		wszelkich opłat i prowizji za prowadzenie rachunku.	zgromadzonych na rachunku finansowym, w tym również przez instytucję finansową. Określone w tym przepisie ograniczenia dotyczą zatem zarówno posiadacza rachunku jak i instytucji finansowej. Brak jest przy tym uzasadnienia dla zmiany takiego rozwiązania.
		Uwaga 5 Konieczne jest uregulowanie kwestii zbiegu instytucji blokowania rachunków wynikającej z przepisu ustawy z instytucją blokowania rachunków na potrzeby AML czy w związku z zajęciami komorniczymi.	**Uwaga nieuwzględniona.** Zdaniem projektodawcy brak uzasadnienia dla wprowadzenia zaproponowanego rozwiązania bowiem w przypadku uprzedniego zablokowania rachunku na podstawie innych tytułów blokada rachunku na podstawie projektowanej ustawy nie będzie konieczna.
		Uwaga 6 Nie zostały w chwili obecnej określone skutki wpływu śmierci klienta na blokadę rachunku i możliwość wypłaty wartości majątkowych przez spadkobierców.	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy brak jest konieczności wprowadzenia szczególnych rozwiązań w tym zakresie. Przewidziana w ustawie blokada rachunku wzoruje się na instytucji blokady rachunku funkcjonującej na gruncie ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2014 r. poz. 455), dzięki czemu przy stosowaniu tego mechanizmu zastosowanie znajdzie praktyka wypracowana na płaszczyźnie tej ustawy.
		Uwaga 7 Nie zostały określone skutki rozwiązania umowy na blokadę i możliwości wypłaty wartości majątkowych przez klienta	**Uwaga nieuwzględniona.** Uzasadnienie jak wyżej.
		Uwaga 8 Nie zostały określone skutki nieudzielenia informacji/oświadczenia przez jednego ze współposiadaczy rachunku (zakres blokady).	**Uwaga nieuwzględniona.** Zdaniem projektodawcy brak jest konieczności precyzowania tej kwestii. Formuła art. 21 ust. 8 jest w tym zakresie jednoznaczna i wskazuje, że blokada dotyczyła będzie wszystkich wartości majątkowych zgromadzonych na rachunku finansowym. Jedynym wyjątkiem będzie blokada rachunku zbiorczego, która będzie mogła dotyczyć części wartości majątkowych znajdujących się na takim rachunku. Przepis ten wzoruje się na instytucji blokady rachunku funkcjonującej na gruncie ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2014 r. poz. 455), dzięki czemu przy stosowaniu tego mechanizmu zastosowanie znajdzie praktyka wypracowana na płaszczyźnie tej ustawy.
	Polska Izba Ubezpieczeń	**Uwaga 1** Konieczne jest doprecyzowanie definicji „blokady rachunku" w odniesieniu do umów ubezpieczenia i umów renty. Ze względu bowiem na specyfikę umów ubezpieczenia	**Uwaga nieuwzględniona.** Zdaniem projektodawcy kwestia ta nie wymaga doprecyzowania. Art. 21 ust. 8 powinien posiadać charakter uniwersalny, tak aby mógł zostać wykorzystany w każdej sytuacji. W przeciwnym

		zaproponowana w projekcie blokada rachunku generuje szereg wątpliwości. **Uwaga 2** Brak przepisu, który normowałby maksymalny okres blokowania rachunków finansowych w sytuacji kiedy posiadacz tego rachunku (np. osoba fizyczna) mimo wyznaczenia terminu przez polską instytucję finansową w ogóle nie przedstawi oświadczenia i informacji niezbędnych dla celów identyfikacji rachunków finansowych otwartych między 1 lipca 2014 r. a dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, jako amerykańskich rachunków raportowanych. Kwestia ta wymaga doprecyzowania w projekcie ustawy.	wypadku różnorodność i mnogość produktów na rynku rachunków finansowych uniemożliwiała by jego zastosowanie w części przypadków. **Uwaga nieuwzględniona.** Projektodawca nie znajduje uzasadnienia dla wprowadzenia proponowanego rozwiązania. Wskazać w szczególności należy, że terminowy charakter blokady zniweczyłby cel jej ustanowienia, tj. wyegzekwowanie złożenia oświadczenia o rezydencji podatkowej.
	Pracodawcy RP	Proponowany przepis nie definiuje dostatecznie charakteru blokady i nie precyzuje tego, czy dotyczy ona tylko wypłaty środków/transferu papierów wartościowych, czy też powinna uniemożliwiać również obrót na rachunku. Przepis nie określa również kwoty tej blokady ani kryteriów ustalenia jej wysokości „części wartości majątkowych". Nie jest jasne, czy blokada rachunku wyłącza możliwość obciążenia rachunku kwotą odsetek od salda debetowego lub obciążenia rachunku kosztami prowizji i innych opłat związanych z prowadzeniem rachunku. Zablokowanie rachunków zgodnie z postanowieniami projektu ustawy uniemożliwi w naszej ocenie wypłatę środków z rachunku osób zmarłych, w tym m.in. z tytułu kosztów pogrzebu, spadkobrania. Konieczne jest również uregulowanie kwestii zbiegu instytucji blokowania rachunków, wynikającej z przepisu ustawy, z instytucją blokowania rachunków na potrzeby AML czy w związku z zajęciami komorniczymi.	**Uwaga nieuwzględniona.** Zdaniem projektodawcy brak jest konieczności precyzowania tej kwestii. Formuła art. 21 ust. 8 jest w tym zakresie jednoznaczna i wskazuje, że blokada będzie dotyczyła wszystkich wartości majątkowych zgromadzonych na rachunku finansowym. Jedynym wyjątkiem będzie blokada rachunku zbiorczego, która będzie mogła dotyczyć części wartości majątkowych znajdujących się na takim rachunku. Z kolei wartości majątkowe zdefiniowane zostały jako środki płatnicze, instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94 i 586 oraz z 2015 r. poz. 73), a także inne papiery wartościowe lub wartości dewizowe, prawa majątkowe, rzeczy ruchome oraz nieruchomości.
	Izba Domów Maklerskich	**Uwaga 1** Mechanizm blokady rachunku jest bardzo niekorzystany zarówno dla Klienta jak i dla firmy inwestycyjnej. W przypadku gdy na rachunku inwestycyjnym Klienta znajdują się instrumenty pochodne całkowite ograniczenie możliwości działania na rachunku inwestycyjnym może doprowadzić do olbrzymich strat, które Klient nie będzie w stanie pokryć i obowiązek ich uregulowania w stosunku do rynku spadnie na firmę inwestycyjną. Postuluje się zatem zmianę art. 20 ust. 8 w ten sposób, aby zapis ten przewidywał formę blokady	**Uwaga nieuwzględniona.** Projektodawca nie znajduje uzasadnienia dla wprowadzenia proponowanego rozwiązania. Wskazać w szczególności należy, że umożliwienie podejmowania działań na rachunku finansowym zniweczyłby cel jej ustanowienia, tj. wyegzekwowanie złożenia oświadczenia o rezydencji podatkowej.

		pozwalającą na działanie na rachunku inwestycyjnym, bez możliwości wypływu z rachunku inwestycyjnego zarówno papierów wartościowych jak i środków pieniężnych. **Uwaga 2** Należałoby zastąpić w przedmiotowym ustępie określenie „amerykański rachunek raportowy" określeniem „rachunek Klienta, który nie złożył oświadczenia", gdyż w chwili blokowania nie mamy wiedzy czy jest to amerykański rachunek raportowy czy nie.	**Uwaga uwzględniona.** Uwzględniając przedmiotową uwagę dokonano korekty art. 21 ust. 8 (poprzednio art. 20 ust. 8) zastępując wyrażenie „amerykański rachunek raportowany" wyrażeniem „rachunek finansowy".
Art. 20 ust. 9 (obecnie art. 21 ust. 9)	**Związek Banków Polskich**	Poinformowanie posiadacza rachunku o jego blokadzie, wydaje się zbyteczne. Zgodnie bowiem z art. 20 ust. 3 w skierowanym do posiadacza rachunku żądaniu, instytucja finansowa jest zobowiązana poinformować posiadacza rachunku, że w przypadku nieotrzymania oświadczenia i informacji przed upływem terminu 180 dni, rachunek zostanie zablokowany. Tym samym, posiadacz będzie miał wiedzę w zakresie konsekwencji niezłożenia stosownego oświadczenia. Proponuje się zatem usunięcie tego przepisu, bowiem jego wykonanie naraża instytucje na kolejne koszty związane z implementacja FATCA.	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy przewidziany w art. 21 ust. 7 ustawy obowiązek informacyjny przyczyni się do osiągnięcia celu blokady rachunku w postaci wyegzekwowania obowiązku złożenia oświadczenia o rezydencji podatkowej. Informacja o blokadzie rachunku i warunkach jego odblokowania będzie przy ty stanowiła swoiste potwierdzenie dokonania blokady.
	Pracodawcy RP	Propozycja usunięcia tego przepisu, bowiem jego wykonanie naraża instytucje na kolejne koszty związane z implementacją FATCA. Zwracamy uwagę na to, że ust. 3 tegoż artykułu przewiduje, iż w skierowanym do posiadacza rachunku żądaniu instytucja finansowa jest zobowiązana poinformować posiadacza rachunku o tym, że w przypadku nieotrzymania oświadczenia i informacji przed upływem terminu 180 dni rachunek zostanie zablokowany. Tym samym posiadacz uzyska wiedzę o konsekwencji niezłożenia stosownego oświadczenia. Poinformowanie posiadacza rachunku o jego blokadzie wydaje się już zbyteczne.	**Uwaga nieuwzględniona.** Uzasadnienie jak wyżej.
Art. 20 ust. 10 (obecnie art. 21 ust. 10)	**Izba Domów Maklerskich**	Wskazane jest doprecyzowanie w projektowanej ustawie czy blokadzie powinny podlegać również energia albo limity wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń.	**Uwaga nieuwzględniona.** Pojęcie wartości majątkowych bazuje na definicji uregulowanej w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2014 r. poz. 455). Pojęcie to obejmuje środki płatnicze, instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94 i 586 oraz z 2015 r. poz. 73), a także inne papiery wartościowe lub wartości dewizowe, prawa majątkowe, rzeczy ruchome oraz nieruchomości.

			W ocenie projektodawcy definicje tę należy uznać za zupełną.
Art. 20 ust. 12 (obecnie art. 21 ust. 12)	**Polska Izba Ubezpieczeń**	Propozycja zmiany określenia „w którym dokonano identyfikacji rachunku" na „w którym nastąpiła blokada rachunku", z uwagi na spiętrzenie i kumulację w 2016 r. danych za 2015 r., tj. danych klientów istniejących, danych klientów nowych od dnia wejścia w życie ustawy oraz dodatkowo, danych klientów objętych procedurą alternatywną. W związku z tym, że będzie to pierwsze raportowanie, zasadnym jest wprowadzenie możliwie jak największego ograniczenia w przekazywanych danych, tak aby ta kumulacja nie spowodowała przekazania nieprawidłowych informacji zagrożonych wysokimi sankcjami karnoskarbowymi.	**Uwaga częściowo uwzględniona.** W celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości na tle terminu raportowania w projekcie ustawy zrezygnowano z odrębnej regulacji dotyczącej tej kwestii w odniesieniu do rachunków finansowych otwartych w okresie przejściowym, które zidentyfikowane zostały jako amerykańskie. Tym samym raportowanie tego rodzaju rachunków będzie się odbywało na zasadach ogólnych określonych w art. 5 ust. 7 ustawy.
Art. 21 (obecnie art. 23)	**Związek Banków Polskich**	**Uwaga 1** Do 31 sierpnia 2015 r. możliwe będzie zaraportowanie wyłącznie pozyskanych informacji, dotyczących roku 2014 i to pozyskanych do określonego momentu przed datą 31 sierpnia 2015 r., np. na tydzień – dwa tygodnie przed tym terminem granicznym (ponieważ nawet przy obecnym brzmieniu proponowanego art. 20 ust. 2 Projektu polska instytucja ma na przeprowadzenie identyfikacji czas przekraczający tę datę). Ponadto, jak wynika z art. 20 ust. 12 Projektu, raportowanie po odblokowaniu rachunków, dotyczących roku 2014, będzie się potencjalnie odbywać przez kolejne lata po 31 sierpnia 2015 r. **Uwaga 2** Nie jest jasne, o jakie dane w art. 21 za rok 2014 chodzi. Powinno być doprecyzowane, czy raport ten ma obejmować tylko rachunki o wysokiej wartości – do nich i terminu w 2015 r. odwołuje się bezpośrednio IGA. Ponadto art. 20 projektu ustawy również odnosi się do rachunków otwartych po dniu 1 lipca 2014 r., ale tutaj ma obowiązywać tryb szczególny identyfikacji tych rachunków. **Uwaga 3** W art. 21 określono termin przekazania informacji, tj. 31 sierpnia 2015 r., natomiast nie ma terminu wydania przepisów wykonawczych do ustawy, które będą stosowane przy przekazywaniu informacji, co może powodować trudności raportowaniu przez polskie instytucje finansowe.	**Uwaga 1 i 2 uwzględniona.** Uwzględniając wątpliwości na tle przepisu przejściowego określającego termin pierwszego raportowania projektodawca zdecydował o przeformułowaniu jego treści oraz przesunięciu daty pierwszego raportowania. Zgodnie z art. 23 ustawy pierwszego przekazania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych polskie raportujące instytucje finansowe obowiązane będą dokonać w terminie do dnia 30 listopada 2015 r. **Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy nie jest konieczne wskazywanie w ustawie terminów do wydania rozporządzeń wykonawczych.

	Polska Izba Ubezpieczeń	Zgodnie z częścią II litera C Załącznika I do umowy FATCA, weryfikacja istniejących rachunków indywidualnych pod kątem występowania U.S. indicia musi zostać zakończona do 30 czerwca 2016r. Brzmienie art. 21 projektu ustawy może zaś wskazywać na skrócenie tego terminu. W związku z powyższym wnosimy o doprecyzowanie art. 21 projektu ustawy.	**Uwaga uwzględniona** W projekcie ustawy wprowadzono zasadę, w myśl której procedury *due dilligence* dotyczące tzw. istniejących rachunków indywidualnych będących rachunkami o wysokiej wartości należy zakończyć w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.
	Pracodawcy RP	W zaproponowanym art. 21 ustalono termin przekazania informacji na 31 sierpnia 2015 r. Nie wskazano natomiast terminu wydania przepisów wykonawczych do ustawy, które będą stosowane przy przekazywaniu informacji – co może powodować trudności w raportowaniu przez polskie instytucje finansowe.	**Uwaga nieuwzględniona.** W ocenie projektodawcy nie jest konieczne wskazywanie w ustawie terminów do wydania rozporządzeń wykonawczych.
Art. 24	**Związek Banków Polskich**	Niezmiernie istotny z punktu widzenia działalności operacyjnej instytucji finansowych oraz ich ewentualnej odpowiedzialności za przestrzeganie projektowanej ustawy jest odpowiednio dłuższy termin na wdrożenie obowiązków z ustawy, która zgodnie założeniami projektu ma wejść w życie w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia. W tym kontekście celowe byłoby wydłużenie do co najmniej 30 dni vacatio legis.	**Uwaga nieuwzględniona.** Projektodawca nie widzi uzasadnienia dla wydłużenia *vacatio legis.* Należy zauważyć, że projektowana ustawa dotyczy jedynie szczegółowego wykonania umowy FATCA, której treść dostępna jest dla instytucji finansowych od października 2014 r.
	Pracodawcy RP	Wydłużenie vacatio legis do minimum 30 dni, ze względu na charakter oraz zakres niniejszego projektu ustawy.	**Uwaga nieuwzględniona.** Uzasadnienie jak wyżej.
Uzasadnienie	**Polska Izba Ubezpieczeń**	**Uwaga 1** W pkt 6 zdania 2 uzasadnienia do projektu ustawy, w którym Ministerstwo Finansów wskazuje na brak możliwości zawarcia umowy w przypadku braku oświadczenia klienta. Jest to rozwiązanie odmienne od brzmienia art. 4 ust. Umowy FATCA, który wskazuje wprost, że dla osób odmawiających współpracy wymagane jest przekazane informacji w raporcie. **Uwaga 2** W pkt. 10 uzasadnienia Ministerstwo Finansów wskazuje, że nieprawdziwe złożenie oświadczenia przez klienta będzie penalizowane na podstawie art. 233§6 KK i, tym samym, formularze powinny zawierać informację o odpowiedzialności karnej. Zgodnie jednak z ww. przepisem, możliwość odebrania od klienta oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej istnieje wyłącznie w przypadku, jeżeli przepis ustawy przewiduje taką możliwość. Proponujemy zatem, aby projekt ustawy przewidywał rygor	**Uwaga bezprzedmiotowa.** Analiza uzasadnienia nie wykazała wskazanej w uwadze nieprawidłowości. **Uwaga uwzględniona.** W projekcie ustawy dodano zapis, w myśl którego wszelkie oświadczenia i wyjaśnienia wymagane na podstawie niniejszej ustawy oraz procedur sprawdzających, o których mowa w art. 5 ust. 2, związane z identyfikacją rachunków finansowych składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Regulacja ta obejmie oświadczenia i wyjaśnienia składane w ramach procedury weryfikacji nowych rachunków jak i weryfikacji rachunków otwartych w okresie od 1 lipca 2014 r. do dnia wejścia w

		odpowiedzialności karnej dla oświadczeń klienta.	projektowanej ustawy składanych w ramach procedury uregulowanej w art. 21 projektu ustawy. Przepis ten wzoruje się na art. 9e ust. 5 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2014 r. poz. 455). Na skutek dodania ww. zapisu nieprawdziwe złożenie oświadczenia przez klienta będzie penalizowane na podstawie art. 233 § 6 KK.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym .

Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem.

3. Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Brak zgłoszeń w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

KPRM

AAA058077

Warszawa, dnia 24 sierpnia 2015 r.

[redacted]

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE - 920 -171 -15/km/ 3

DPUE.920.178.2015 / 9

Centrum Usług Wspólnych
Wpł. 25 -08- 2015
RLP - 13030-2015
DZIENNIK PODAWCZY
w KPRM

dot.: RM-10-86-15 z dnia 21.08.2015r.

Pan Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA,* wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem *ustawy o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA,* pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem UE.

Z poważaniem

[redacted]

Do wiadomości:
Pan Mateusz Szczurek
Minister Finansów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Rady Ministrów
wpłynęło 26 -08- 2015

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W [1)]

z dnia ...

w sprawie upoważnienia do wykonywania czynności związanych z wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania, o których mowa w umowie FATCA

Na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia … o wykonywaniu umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) organy upoważnione do wykonywania w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych czynności związanych z:
   a) udostępnianiem informacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie (Dz. U. z 2015 poz. ...), zwanych dalej „Umową FATCA”,
   b) wyjaśnianiem uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 Umowy FATCA;
2) zakres upoważnienia;
3) terytorialny zasięg działania upoważnionych organów.

§ 2. 1. Upoważnia się Dyrektorów Izb Skarbowych w Bydgoszczy, w Gdańsku, w Katowicach, w Kielcach, w Krakowie, w Lublinie, w Łodzi, w Olsztynie, w Opolu, w Poznaniu, w Rzeszowie, w Białymstoku, w Szczecinie, w Warszawie we Wrocławiu oraz w Zielonej Górze, zwanych dalej „organami upoważnionymi”, do udostępniania, w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych, informacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b Umowy FATCA.

[1)] Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1256).

2. Upoważnienie obejmuje udostępnianie informacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b Umowy FATCA, naczelnikom urzędów skarbowych mającym siedziby i terytorialny zasięg działania na terenie działania danego organu upoważnionego.

§ 3. 1. Upoważnia się Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu do wykonywania w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych czynności związanych z wyjaśnianiem uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 Umowy FATCA.

2. Upoważnienie obejmuje wykonywanie czynności określonych w ust. 1 względem osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Polski.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie … .

MINISTER FINANSÓW

UZASADNIENIE

Zaprojektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie delegacji zawartej w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …), zwanej dalej „ustawą”. Przepis ten umożliwia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych upoważnienie podległych mu organów do wykonywania w jego imieniu spraw związanych z:

1. otrzymywaniem informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie (Dz. U. z 2015 poz. ...), zwanych dalej „Umową FATCA”,
2. automatyczną wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania, o której mowa w umowie FATCA,
3. udostępnianiem informacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b umowy FATCA, w tym w szczególności innym organom podatkowym oraz organom kontroli skarbowej, a także
4. wyjaśnianiem uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 6.

Mając powyższe na uwadze oraz kierując się potrzebą zapewnienia prawidłowej realizacji spraw dotyczących informacji w dziedzinie opodatkowania, o których mowa w Umowie FATCA oraz usprawnienia obsługi podmiotów obowiązanych do przekazywania informacji, minister właściwemu do spraw finansów zdecydował o skorzystaniu z określonego w art. 3 ust. 2 uprawnienia.

Zgodnie z § 1 projektu rozporządzenie określa organy upoważnione do wykonywania w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych czynności związanych z udostępnianiem informacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b Umowy FATCA, oraz wyjaśnianiem uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 Umowy FATCA, a także zakres upoważnienia oraz terytorialny zasięg

działania upoważnionych organów. W rozporządzeniu nie skorzystano z możliwości upoważnienia podległych organów do wykonywania czynności określonych w art. 3 ust. 2 pkt 1-2 ustawy, tj. czynności związanych z otrzymywaniem informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a Umowy FATCA oraz automatyczną wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania, o której mowa w Umowie FATCA.

Do wykonywania czynności związanych z udostępnianie informacji, o których jest mowa w art. 2 ust. 2 lit. b Umowy FATCA, czyli informacji otrzymywanych od właściwej władzy stanów Zjednoczonych, upoważnieni będą dyrektorzy wszystkich izb skarbowych (§ 2 ust. 1 projektu). Upoważnienie obejmować będzie udostępnianie informacji naczelnikom urzędów skarbowych mającym siedziby i terytorialny zasięg działania na terenie działania danego organu upoważnionego.

Z kolei wykonywanie czynności związanych z wyjaśnianiem uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 Umowy FATCA powierzone zostało Dyrektorowi Izby Skarbowej w Poznaniu, o czym stanowi § 3 ust. 1 projektu. Upoważnienie obejmie wykonywanie przedmiotowych czynności względem osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Polski (§ 3 ust. 2).

Przedmiotowe rozporządzenie wejdzie w życie z dniem wejścia w życie ustawy upoważniającej, które nastąpi … .

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie upoważnienia do wykonywania czynności związanych z wymiana informacji w dziedzinie opodatkowania, o których mowa w umowie FATCA **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Pan Janusz Cichoń, Sekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Pan Mariusz Każuch, Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Podatkowej tel. 694 3876	**Data sporządzenia** 18.08.2015 r. **Źródło:** Upoważnienie ustawowe **Nr w wykazie prac**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zaprojektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie delegacji zawartej w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …). Ustawa wchodzi w życie z dniem … r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zgodnie z art. 1 projektu, rozporządzenie określa organy upoważnione do wykonywania w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych czynności związanych z udostępnianiem informacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b Umowy FATCA, oraz wyjaśnianiem uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 Umowy FATCA, a także zakres upoważnienia oraz terytorialny zasięg działania upoważnionych organów. W rozporządzeniu nie skorzystano z możliwości upoważnienia podległych organów do wykonywania czynności określonych w art. 3 ust. 2 pkt 1–2 ustawy, tj. czynności związanych z otrzymywaniem informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a Umowy FATCA oraz automatyczną wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania, o której mowa w Umowie FATCA.

Do wykonywania czynności związanych z udostępnianie informacji, o których jest mowa w art. 2 ust. 2 lit. b Umowy FATCA, czyli informacji otrzymywanych od właściwej władzy stanów Zjednoczonych, upoważnieni będą dyrektorzy wszystkich izb skarbowych (art. 2 ust. 1 projektu). Upoważnienie będzie obejmowało udostępnianie informacji naczelnikom urzędów skarbowych mającym siedziby i terytorialny zasięg działania na terenie działania danego organu upoważnionego.

Z kolei wykonywanie czynności związanych z wyjaśnianiem uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 Umowy FATCA, powierzone zostało Dyrektorowi Izby Skarbowej w Poznaniu. Upoważnienie obejmie wykonywanie przedmiotowych czynności względem osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Polski.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dyrektorzy izb skarbowych	16	http://www.mf.gov.pl/administracja-podatkowa/administracja-podatkowa/struktura-organizacyjna	Nałożenie obowiązku przekazywania informacji otrzymanych od amerykańskiej administracji podatkowej właściwym naczelnikom urzędów skarbowych (wszyscy Dyrektorzy izb skarbowych) oraz wyjaśnianie uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 Umowy FATCA (Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu).

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji
Projekt rozporządzenia swoim zakresem nie jest objęty zadaniami związków zawodowych ani organizacji pracodawców. Z tego względu brak jest konieczności przesyłania go do konsultacji z partnerami społecznymi.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z … r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wszystkie prace techniczne związane z przygotowaniem rozwiązań informatycznych obsługujących wymianę informacji finansowych pomiędzy polską i amerykańską administracją podatkową są realizowane w ramach Programu e-Podatki. W ramach podpisanej 1 lutego 2013 r. umowy na „Budowę, wdrożenie i utrzymanie systemu e-Podatki zostanie wbudowany system w/w informacji. Wartość umowy współfinansowana przez UE w ramach 7 osi Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka to 232 mln zł. Na obecnym etapie zespół techniczny analizuje dostępną architekturę teleinformatyczną pod kątem możliwości jej wykorzystania na potrzeby przedmiotowego systemu.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z … r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów X zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji (zob. wyjaśnienia w pkt 6).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy
Przedmiotowy projekt nie wywiera wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem wejścia w życie ustawy upoważniającej.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Z uwagi na wykonawczy charakter przedmiotowej regulacji ocena skutków projektu będzie uzależniona od ew. ewaluacji efektów wprowadzenia ustawy upoważaniającej.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W [1)]

z dnia ...

w sprawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli amerykańskich rachunków

Na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy z dnia … o wykonywaniu umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) organ upoważniony do przeprowadzenia w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych, kontroli o której mowa w art. 8 ustawy z dnia ... o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, zwanej dalej „kontrolą amerykańskich rachunków raportowanych";
2) zakres upoważnienia, o którym mowa w pkt. 1.

§ 2. 1. Upoważnia się Naczelnika Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie do przeprowadzenia w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych kontroli amerykańskich rachunków raportowanych.

2. Upoważnienie obejmuje przeprowadzenie kontroli amerykańskich rachunków raportowanych względem osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Polski..

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie … .

MINISTER FINANSÓW

[1)] Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1256).

UZASADNIENIE

Zaprojektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie delegacji zawartej w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …), zwanej dalej „ustawą”. Przepis ten umożliwia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych upoważnienie podległego mu organu do przeprowadzania w imieniu tego ministra kontroli amerykańskich rachunków raportowanych. Kontrola ta została szczegółowo uregulowana w art. 8 ustawy. Rozporządzenie wydawane jest z uwagi na potrzebę zapewnienia sprawnego jej wykonywania.

§ 1 projektu określa zakres przedmiotowy rozporządzenia. Zgodnie z jego treścią rozporządzenie określa organ upoważniony do przeprowadzenia w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych, kontroli amerykańskich rachunków raportowanych. Przepis upoważniający zawarty został w § 2. W myśl ust. 1 tej regulacji organem upoważnionym do wykonywania kontroli amerykańskich rachunków raportowanych będzie Naczelnik Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie. Organ należy do kategorii tzw. wyspecjalizowanych urzędów skarbowych, które odpowiedzialne są za obsługę szczególnych kategorii podatników, w tym banków, zakładów ubezpieczeń, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych. Takie rozwiązanie zapewni nie tylko szybką kontrolę przestrzegania obowiązków związanych z raportowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych, ale również jej rzetelność i poufność.

Zgodnie z § 2 ust. 2 projektu upoważnienie obejmie przeprowadzenie kontroli amerykańskich rachunków raportowanych względem osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Polski.

Przedmiotowe rozporządzenie wejdzie w życie z dniem wejścia w życie ustawy upoważniającej, które nastąpi … .

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli amerykańskich rachunków **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Pan Janusz Cichoń, Sekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Pan Mariusz Każuch, Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Podatkowej tel. 694 3876	**Data sporządzenia** 18.08.2015 r. **Źródło:** Upoważnienie ustawowe **Nr w wykazie prac**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zaprojektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie delegacji zawartej w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …). Ustawa wchodzi w życie z dniem … r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Art. 1 projektu określa zakres przedmiotowy rozporządzenia. Zgodnie z jego treścią rozporządzenie określa organ upoważniony do przeprowadzenia w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych, kontroli amerykańskich rachunków raportowanych. Przepis upoważniający zawarty został w art. 2. W myśl ust. 1 tej regulacji, organem upoważnionym do wykonywania kontroli amerykańskich rachunków raportowanych będzie Naczelnik Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie. Organ należy do kategorii tzw. wyspecjalizowanych urzędów skarbowych, które odpowiedzialne są za obsługę szczególnych kategorii podatników, w tym banków, zakładów ubezpieczeń, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych. Takie rozwiązanie zapewni nie tylko szybką kontrolę przestrzegania obowiązków związanych z raportowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych, ale również jej rzetelność i poufność.
Zgodnie z art. 2 ust. 2 projektu upoważnienie obejmie przeprowadzenie kontroli amerykańskich rachunków raportowanych względem osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Polski.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Naczelnik Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie	1	http://www.mf.gov.pl/administracja-podatkowa/administracja-podatkowa/struktura-organizacyjna	Nałożenie obowiązku do wykonywania kontroli amerykańskich rachunków raportowanych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia swoim zakresem nie jest objęty zadaniami związków zawodowych ani organizacji pracodawców. Z tego względu brak jest konieczności przesyłania go do konsultacji z partnerami społecznymi.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z … r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0–10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												

JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0–10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z … r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	X zwiększenie liczby dokumentów X zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy
Przedmiotowy projekt nie wywiera wpływu na rynek pracy.
10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem wejścia w życie ustawy upoważniającej.
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Z uwagi na wykonawczy charakter przedmiotowej regulacji ocena skutków projektu będzie uzależniona od ew. ewaluacji efektów wprowadzenia ustawy upoważaniającej.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W [1)]

z dnia ...

w sprawie określenia wzoru formularza dla informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych

Na podstawie art. 5 ust. 8 ustawy z dnia … o wykonywaniu umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wzór formularza dla informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, zwanego dalej „wzorem formularza".

§ 2. Wzór formularza stanowi załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie … .

MINISTER FINANSÓW

[1)] Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1256).

UZASADNIENIE

Zaprojektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie delegacji zawartej w art. 5 ust. 8 ustawy z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …), zwanej dalej „ustawą”. Przepis ten obliguje ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia wzoru formularza zawierającego informacje o amerykańskich rachunkach raportowanych. Na mocy ustawy do składania tego rodzaju informacji zobligowane zostały raportujące polskie instytucje finansowe.

Informacja o amerykańskich rachunkach raportowanych oznaczona została jak „IFT-4”. Jej zakres przedmiotowy nawiązuje do treści art. 2 ust. 2 umowy FATCA Przepis ten wymaga, aby przekazywane przez raportujące polskie instytucje finansowe informacje o amerykańskich rachunkach raportowanych zawierały w szczególności informacje o: nazwisku, adresie oraz amerykańskim NIP każdej szczególnej osoby amerykańskiej, która jest posiadaczem takiego rachunku, numerze rachunku, nazwie oraz numerze identyfikacyjnym raportującej polskiej instytucji, saldo rachunku lub jego wartość.

Zaprojektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem wejścia w życie ustawy upoważniającej, które nastąpi … .

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie określenia wzoru formularza dla informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Pan Janusz Cichoń, Sekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Pan Mariusz Każuch, Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Podatkowej tel. 694 3876	**Data sporządzenia** 18.08.2015 r. **Źródło:** Upoważnienie ustawowe **Nr w wykazie prac**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zaprojektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie delegacji zawartej w art. 5 ust. 8 ustawy z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …), zwanej dalej ustawą. Przepis ten obliguje ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia wzoru formularza zawierającego informacje o amerykańskich rachunkach raportowanych. Na mocy ustawy do składania tego rodzaju informacji zobligowane zostały raportujące polskie instytucje finansowe.
Ustawa wchodzi w życie z dniem … r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Informacja o amerykańskich rachunkach raportowanych oznaczona została jak „IFT-4". Jej zakres przedmiotowy nawiązuje do treści art. 2 ust. 2 umowy FATCA Przepis ten wymaga, aby przekazywane przez raportujące polskie instytucje finansowe informacje o amerykańskich rachunkach raportowanych zawierały w szczególności informacje o: nazwisku, adresie oraz amerykańskim NIP każdej szczególnej osoby amerykańskiej, która jest posiadaczem takiego rachunku, numerze rachunku, nazwie oraz numerze identyfikacyjnym raportującej polskiej instytucji, saldo rachunku lub jego wartość.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister Finansów	1		Obowiązek opracowania formularza, w którym raportujące instytucje finansowe będą przekazywały informacje o rachunkach raportowanych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia swoim zakresem nie jest objęty zadaniami związków zawodowych ani organizacji pracodawców. Z tego względu brak jest konieczności przesyłania go do konsultacji z partnerami społecznymi.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z … r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												

JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wszystkie prace techniczne związane z przygotowaniem rozwiązań informatycznych obsługujących wymianę informacji finansowych pomiędzy polską i amerykańską administracją podatkową są realizowane w ramach Programu e-Podatki. W ramach podpisanej 1 lutego 2013 r. umowy na „Budowę, wdrożenie i utrzymanie systemu e-Podatki zostanie wbudowany system ww. informacji. Wartość umowy współfinansowana przez UE w ramach 7 osi Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka to 232 mln zł. Na obecnym etapie zespół techniczny analizuje dostępną architekturę teleinformatyczną pod kątem możliwości jej wykorzystania na potrzeby przedmiotowego systemu.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z … r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	X zwiększenie liczby dokumentów X zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji (zob. wyjaśnienia w pkt 6).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy		
Przedmiotowy projekt nie wywiera wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem wejścia w życie ustawy upoważniającej.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Z uwagi na wykonawczy charakter przedmiotowej regulacji ocena skutków projektu będzie uzależniona od ew. ewaluacji efektów wprowadzenia ustawy upoważaniającej.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W [1)]

z dnia ...

w sprawie szczegółowych warunków stosowania procedur sprawdzających w zakresie identyfikacji amerykańskich rachunków raportowanych oraz płatności do określonych wyłączonych instytucji finansowych

Na podstawie art. 5 ust. 9 ustawy z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) szczegółowe warunki stosowania procedur sprawdzających w zakresie identyfikacji amerykańskich rachunków raportowanych oraz płatności do określonych wyłączonych instytucji finansowych określonych w załączniku I do Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie (Dz. U. z 2015 r. poz. ...), zwanych dalej „Umową FATCA";
2) przypadki, w których możliwy jest wybór określonych w załączniku I do Umowy FATCA sposobów postępowania w zakresie identyfikacji amerykańskich rachunków raportowanych oraz płatności do określonych wyłączonych instytucji finansowych, stosownie do postanowień tego załącznika.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA;

[1)] Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1256).

2) rachunku finansowym – rozumie się przez to rachunek finansowy zdefiniowany w art. 1 pkt 1 umowy FATCA;
3) informacji o amerykańskim rachunku raportowanym – rozumie się przez to informacje, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy.

§ 3. W przypadku gdy saldo rachunku finansowego lub jego wartość określona jest w walucie obcej, przeliczenia na złote dokonuje się według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy roku kalendarzowego, za który sporządzana jest informacja o amerykańskim rachunku raportowanym.

§ 4. Wyrażone w załączniku I do Umowy FATCA w dolarach amerykańskich kwoty przelicza się na złote polskie według kursu średniego dolara amerykańskiego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na:
1) 30 czerwca 2014 r. – w przypadkach, w których załącznik I do Umowy FATCA określa te kwoty na ten dzień;
2) ostatni dzień roboczy roku kalendarzowego, za który sporządzana jest informacja o amerykańskim rachunku raportowanym w przypadkach, w których załącznik I do Umowy FATCA określa te kwoty na koniec roku lub innego okresu sprawozdawczego.

§ 5. 1. W przypadkach, w których na podstawie załącznika I do Umowy FATCA saldo rachunku lub jego wartość są określane na dzień 30 czerwca 2014 r., saldo rachunku lub jego wartość powinny być określane na ten dzień.

2. W przypadkach, w których na podstawie załącznika I do Umowy FATCA, saldo rachunku lub jego wartość są określane na ostatni dzień roku kalendarzowego lub innego okresu sprawozdawczego, saldo rachunku lub jego wartość powinny być określane na ostatni dzień roku kalendarzowego, za który sporządzana jest informacja o amerykańskim rachunku raportowanym.

§ 6. Przeprowadzając procedury sprawdzające w zakresie identyfikacji i raportowania amerykańskich rachunków raportowanych oraz płatności do określonych wyłączonych instytucji finansowych, raportujące polskie instytucje finansowe stosują wyłączenia od weryfikacji, identyfikacji oraz raportowania rachunków finansowych określone w ust. A części II, ust. A części III, ust. A części IV oraz w ust. A części V załącznika I do Umowy FATCA.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem …

MINISTER FINANSÓW

UZASADNIENIE

Zaprojektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie delegacji zawartej w art. 5 ust. 9 ustawy z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …), zwanej dalej „ustawą”. Przepis ten umożliwia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych określenie szczegółowych warunków stosowania procedur sprawdzających określonych w załączniku I do Umowy FATCA, stosowanych na potrzeby identyfikacji opisanych w nim kategorii rachunków, oraz przypadki, w których możliwy jest wybór określonych sposobów postępowania stosownie do postanowień tego załącznika.

Konieczność wydania zaprojektowanego rozporządzenia związana jest ze zdiagnozowaną potrzebą uszczegółowienia warunków stosowania procedur sprawdzających określonych w załączniku I do Umowy FATCA, a także wskazania przypadków, w których możliwy jest wybór określonych sposobów postępowania stosownie do postanowień tego załącznika. Kwestie te stanowią przedmiot rozporządzenia, o czym stanowi § 1 projektu.

§ 2 projektu zawiera słowniczek pojęć używanych w rozporządzeniu. W przepisie tym znalazły się definicje ustawy, rachunku finansowego oraz informacji o amerykańskim rachunku raportowanym. Z kolei § 3 określa zasady przewalutowania sald i wartości rachunków finansowych wyrażonych w walutach obcych. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy saldo rachunku finansowego lub jego wartość określona jest w walucie obcej, przeliczenia na złote dokonuje się według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy roku kalendarzowego, za który sporządzana jest informacja o amerykańskim rachunku raportowanym.

Załącznik I do Umowy FATCA zawiera szereg wartości mających znaczenie dla kwalifikacji rachunków finansowych oraz zasad ich identyfikowania, w tym tzw. wartości progowe. Kwoty te wyrażone są w USD, przez co powstaje konieczność określenia sposobu ich przeliczania na złote polskie. W związku z powyższym w § 4 zaproponowano, aby wyrażone w załączniku I do Umowy FATCA w dolarach amerykańskich kwoty przeliczać na złote polskie według kursu średniego dolara amerykańskiego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na:

1. 30 czerwca 2014 r. – w przypadkach, w których załącznik I do umowy FATCA określa te kwoty na ten dzień,
2. ostatni dzień roboczy roku kalendarzowego, za który sporządzana jest informacja o amerykańskim rachunku raportowanym w przypadkach, w których załącznik I do

Umowy FATCA określa te kwoty na koniec roku lub innego okresu sprawozdawczego.

§ 5 projektu rozporządzenia nawiązuje do określonej w załączniku I do Umowy FATCA możliwości ustalenia okresu sprawozdawczego na okres roku kalendarzowego lub inny okres sprawozdawczy. Z uwagi na fakt, iż ustawa określiła okres raportowana jako rok kalendarzowy powstała konieczność wskazania, że saldo rachunku lub jego wartość powinny być określane na ostatni dzień roku kalendarzowego, za który sporządzana jest informacja o amerykańskim rachunku raportowanym. Kwestię tę normuje § 5 ust. 2 projektu. Z kolei w ust. 1 § 5 wskazano jednoznacznie, że w przypadkach, w których na podstawie załącznika I do Umowy FATCA saldo rachunku lub jego wartość są określane na dzień 30 czerwca 2014 r., saldo rachunku lub jego wartość powinny być określane na ten dzień. Dzięki temu rozwiązaniu nie będzie wątpliwości na jaki dzień należy ustalać saldo lub wartość rachunku finansowego. Wątpliwości te mogłyby bowiem powstać w związku z treścią art. B ust. 1 części I załącznika I do Umowy FATCA, który daje prawo wyboru przyjmowania salda lub wartości rachunku z dnia 30 czerwca 2014 r. lub na ostatni dzień okresu kończącego się bezpośrednio przed 30 czerwca 2014 r.

Przypadki, w których możliwy jest wybór określonych w załączniku I do Umowy FATCA sposobów postępowania w zakresie identyfikacji amerykańskich rachunków raportowanych oraz płatności do określonych wyłączonych instytucji finansowych, stosownie do postanowień tego załącznika określa § 6 projektu rozporządzenia. Zgodnie z jego brzmieniem, przeprowadzając procedury sprawdzające w zakresie identyfikacji i raportowania amerykańskich rachunków raportowanych oraz płatności do określonych wyłączonych instytucji finansowych, raportujące polskie instytucje finansowe stosują wyłączenia od weryfikacji, identyfikacji oraz raportowania rachunków finansowych określone w ust. A części II, ust. A części III, ust. A części IV oraz w ust. A części V załącznika I do Umowy FATCA. W następstwie zastosowania tego rozwiązania z identyfikacji wyłączone będą w szczególności indywidualne rachunki depozytowe o saldzie do 50 tys. USD oraz pieniężne umowy ubezpieczenia, których wartość nie przekracza 50 tys. USD. Przedmiotowa procedura nie obejmie także posiadanych przez osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej rachunków kart kredytowych oraz rachunków kredytu odnawialnego, jeżeli raportująca polska instytucja finansowa prowadząca te rachunki posiadała zasady i procedury, zapobiegające przekroczeniu wartości kredytu dostępnego dla posiadacza rachunku ponad kwotę 50 tys. USD.

Przedmiotowe rozporządzenie wejdzie w życie z dniem wejścia w życie ustawy upoważniającej, które nastąpi … .

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych warunków stosowania procedur sprawdzających w zakresie identyfikacji amerykańskich rachunków raportowanych oraz płatności do określonych wyłączonych instytucji finansowych **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Pan Janusz Cichoń, Sekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Pan Mariusz Każuch, Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Podatkowej tel. 694 3876	**Data sporządzenia** 18.08.2015 r. **Źródło:** Upoważnienie ustawowe **Nr w wykazie prac**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zaprojektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie delegacji zawartej w art. 5 ust. 9 ustawy z dnia … o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. …), zwanej dalej „ustawą”. Przepis ten umożliwia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych określenie szczegółowych warunków stosowania procedur sprawdzających określonych w załączniku I do Umowy FATCA, stosowanych na potrzeby identyfikacji opisanych w nim kategorii rachunków, oraz przypadki, w których możliwy jest wybór określonych sposobów postępowania stosownie do postanowień tego załącznika.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Konieczność wydania zaprojektowanego rozporządzenia związana jest ze zdiagnozowaną potrzebą uszczegółowienia warunków stosowania procedur sprawdzających określonych w załączniku I do Umowy FATCA, a także wskazania przypadków, w których możliwy jest wybór określonych sposobów postępowania stosownie do postanowień tego załącznika. Kwestie te stanowią przedmiot rozporządzenia, o czym stanowi § 1 projektu.

§ 2 projektu zawiera słowniczek pojęć używanych w rozporządzeniu. W przepisie tym znalazły się definicje ustawy, rachunku finansowego oraz informacji o amerykańskim rachunku raportowanym. Z kolei § 3 określa zasady przewalutowania sald i wartości rachunków finansowych wyrażonych w walutach obcych. Zgodnie z tym przepisem w przypadku gdy saldo rachunku finansowego lub jego wartość określona jest w walucie obcej, przeliczenia na złote dokonuje się według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy roku kalendarzowego, za który sporządzana jest informacja o amerykańskim rachunku raportowanym.

Załącznik I do Umowy FATCA zawiera szereg wartości mających znaczenie dla kwalifikacji rachunków finansowych oraz zasad ich identyfikowania, w tym tzw. wartości progowe. Kwoty te wyrażone są w USD, przez co powstaje konieczność określenia sposobu ich przeliczania na złote polskie. W związku z powyższym w § 4 zaproponowano aby wyrażone w załączniku I do Umowy FATCA w dolarach amerykańskich kwoty przeliczać na złote polskie według kursu średniego dolara amerykańskiego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na:

- 30 czerwca 2014 r. – w przypadkach, w których załącznik I do Umowy FATCA określa te kwoty na ten dzień,
- ostatni dzień roboczy roku kalendarzowego, za który sporządzana jest informacja o amerykańskim rachunku raportowanym w przypadkach, w których załącznik I do Umowy FATCA określa te kwoty na koniec roku lub innego okresu sprawozdawczego.

§ 5 projektu rozporządzenia nawiązuje do określonej w załączniku I do Umowy FATCA możliwości ustalenia okresu sprawozdawczego na okres roku kalendarzowego lub inny okres sprawozdawczy. Z uwagi na fakt, iż ustawa określiła okres raportowana jako rok kalendarzowy powstała konieczność wskazania, że saldo rachunku lub jego wartość powinny być określane na ostatni dzień roku kalendarzowego, za który sporządzana jest informacja o amerykańskim rachunku raportowanym. Kwestię tę normuje § 5 ust. 2 projektu. Z kolei w ust. 1 § 5 wskazano jednoznacznie, że w przypadkach, w których na podstawie załącznika I do Umowy FATCA saldo rachunku lub jego wartość są określane na dzień 30 czerwca 2014 r., saldo rachunku lub jego wartość powinny być określane na ten dzień. Dzięki temu rozwiązaniu nie będzie wątpliwości na jaki dzień należy ustalać saldo lub wartość rachunku finansowego. Wątpliwości te mogłyby bowiem powstać w związku z treścią art. B ust. 1 części I załącznika I do Umowy FATCA, który daje prawo wyboru przyjmowania salda lub wartości

rachunku z dnia 30 czerwca 2014 r. lub na ostatni dzień okresu kończącego się bezpośrednio przed 30 czerwca 2014 r. Przypadki, w których możliwy jest wybór określonych w załączniku I do Umowy FATCA sposobów postępowania w zakresie identyfikacji amerykańskich rachunków raportowanych oraz płatności do określonych wyłączonych instytucji finansowych, stosownie do postanowień tego załącznika określa § 6 projektu rozporządzenia. Zgodnie z jego brzmieniem Przeprowadzając procedury sprawdzające w zakresie identyfikacji i raportowania amerykańskich rachunków raportowanych oraz płatności do określonych wyłączonych instytucji finansowych raportujące polskie instytucje finansowe stosują wyłączenia od weryfikacji, identyfikacji oraz raportowania rachunków finansowych określone w ust. A części II, ust. A części III, ust. A części IV oraz w ust. A części V załącznika I do Umowy FATCA. W następstwie zastosowania tego rozwiązania z identyfikacji wyłączone będą w szczególności indywidualne rachunki depozytowe o saldzie do 50 tys. USD oraz pieniężne umowy ubezpieczenia, których wartość nie przekracza 50 tys. USD. Przedmiotowa procedura nie obejmie także posiadanych przez osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej rachunków kart kredytowych oraz rachunków kredytu odnawialnego, jeżeli raportująca polska instytucja finansowa prowadząca te rachunki posiadała zasady i procedury, zapobiegające przekroczeniu wartości kredytu dostępnego dla posiadacza rachunku ponad kwotę 50 tys. USD.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Banki	609	KNF	Projekt dotyczy warunków stosowania przez raportujące instytucje finansowe procedur sprawdzających w zakresie identyfikacji amerykańskich rachunków raportowanych oraz płatności do określonych wyłączonych instytucji finansowych
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	58	KNF	
Zakłady ubezpieczeń	31	KNF	
Domy maklerskie	55	KNF	

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy zostanie poddany konsultacjom publicznym z takimi podmiotami i organizacjami jak: Business Centre Club, Izbę Domów Maklerskich, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, Konfederacja Lewiatan, Polska Izba Ubezpieczeń, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Banków Polskich.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z … r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0–10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												

pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0–10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z … r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
X zmniejszenie liczby dokumentów X zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

Przedmiotowy projekt nie wywiera wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem wejścia w życie ustawy upoważniającej.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Z uwagi na wykonawczy charakter przedmiotowej regulacji ocena skutków projektu będzie uzależniona od ew. ewaluacji efektów wprowadzenia ustawy upoważaniającej.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	